

Logarska dolina v teh dneh ne daje tistega miru, ki so ga sicer tod vajeni. Kolona motoriziranih vozil se namreč mika proti vznožju planin, ki vabijo v svoj objem. Zelo veliko je tujih turistov, ki lepote zgornje Savinjske doline zabeležijo na filmski in fotografski trak, izsušena Logarska pa priča, da je vročina res velika. Osvežiti se je mogoče ob izviru in slapu ter seveda v gostilnah.

EDI MASNEC

V znamenju rekordov

Drobir s puljskega filmskega festivala, Stran 12.

Epidemija seroznega meningitisa

Preventiva je – boljša higiena, Stran 20.

Dolina črne reke

Pričenjamo z objavljanjem novega romana, izpod peresa Valerije Skrinjar-Turzove, Stran 18.

Z obveznicami do zasebnega kapitala

V Zdravilišču Rogaška Slatina potrebujejo 12 milijard dinarjev

V Zdravilišču Rogaška Slatina so pričeli uresničevati pred pol leta sprejeto odločitev, da bodo pri razvoju zdravilišča izkoristili možnosti uporabe zasebnega kapitala. V kratkem bodo razpisali obveznice, da bi zbrali 12 milijard dinarjev za nadaljnjo ureditev in posodobitev zdravilišča.

Z uresničevanjem ideje, ki jo je v celoti obdelal in pripravil magister Milan Lovrenčič, ki ima v Ljubljani Center za ekonomsko svetovanje, bodo začeli v naslednjih dneh. Imajo namreč sprejete vse potrebne sklepe samoupravnih organov, pripravljen program naložb, načrt potrebnih aktivnosti, v teh dneh pa so dobili tudi odločilno soglasje Republiškega sekretariata za finance. Akcijo želijo zaključiti do konca tega leta.

Minimalna vrednost kupljene obveznice bo 10 milio-

nov dinarjev, ob šestletnem roku vračila. Obresti bodo v višini, ki naj bi zadovoljila obe strani, vlagatelju pa bodo nudili tudi brezplačno bivanje v Rogaški v času poslovnega odnosa. Zaradi tega računajo, da bodo njihovi dosedanja gostje najštevilnejši kupci obveznic. Če bi v času trajanja poslovnega odnosa morda prišlo tudi do uveljavljanja delnic, so v Zdravilišču Rogaška Slatina pripravljeni preiti na delničarski odnos z vsemi obveznostmi in pravicami, ki jih tak odnos vsebuje.

Obveznice seveda lahko kupijo tudi družbene delovne organizacije. S tako pridobljenim denarjem si bodo v Rogaški Slatini pomagali pri izgradnji igrišča za golf, izgradnji tenis hale s štirimi tenis igrišči in pri dopolnitvi športnega parka z večnamenskimi igriščem, dodatnimi tenis igrišči in smučiščem, adaptirali bodo objekte v smislu revitalizacije zdraviliškega jedra, uredili igralnico in lepotilni center ter zgradili športno rekreacijski center ob akumulacijskem jezeru Vonače. V Zdravilišču upajo, da bodo tako zbranimu denarju dodali še sredstva tujih svlagateljev in domačih bank.

V Rogaški torej navijajo za turistično gospodarstvo in želijo, da bi denar bil denar, shranjen v nogavicah in na zasebnih žiro računih, vložen produktivno, v dejavnost, ki prinaša denar, nova delovna mesta in še kakšno drugo prednost, ki jih prinaša takšno združevanje kapitala.

R. PANTELIČ

Radio Celje Kalobja

Popoldansko oddajo od 18. ure na Radiu Celje pripravljamo danes, petek 4. avgusta s tem, s Kalobja v šentjurski občini. Približno štiri radijske sporeda, ki bodo v eter posredovali neposredno s terena, pripravljamo v sodelovanju z Valom 202 ljubljanske radijske hiše in Radiom Šmarje. Gre za zaokrožen radijski spored, ki ga bomo vinarji našega uredništva skupaj z novinarko Radia Šmarje Darjo Lovin in tehnično pomočjo Radia Ljubljana, namenjen dogajanju v šentjurski občini. V poletnem popoldnevu pa s Kalobja bomo le ugotavljali, ali je ta odročni zaselek šentjurske občine zgodovinsko bogat kraj, saj je se naselje dobilo že v kovinski dobi v časih talo-bijstva, ko so domačini razbijali skale, smetali tudi kako je kmetijstvo, turizmom, gospodarstvom, obrtjo in statusom nerazvitosti tej občini.

I.F.

Lignita malo bolj kot lani

celjski rudarji so v trinajstih delovnih dneh v juniju nakopali 384 tisoč ton lignita, kar je za poldrugi odstotek več od načrtovanega. V avgustu meseca junija pa so nakopali že skoraj 2 milijarde tisoč ton lignita in pol načrt presegle za 2 odstotke. Lani so v prvi polovici leta nakopali 2 milijona 461 tisoč ton lignita, vendar letos niso nakopali toliko delovnih dni kot lani, zato poprej.

BP

Protiustavno čiščenje zraka

Društvo za varstvo okolja zagrozilo celjskemu izvršnemu svetu z ustavnim sodiščem

Prejšnjo sredo je celjski izvršni svet na predlog Društva za varstvo okolja med drugim sprejel tudi osnutek spremembe odloka o varstvu zraka v občini, pa se je tudi za javno razgrnitev sprememb zazidalnega načrta, ki naj bi celjskemu Emu omogočil postavitev čistilne naprave za čiščenje dimnih plinov iz proizvodnje fritov. Predstavnik Društva za varstvo okolja pa je imel k slednjemu veliko pripomb.

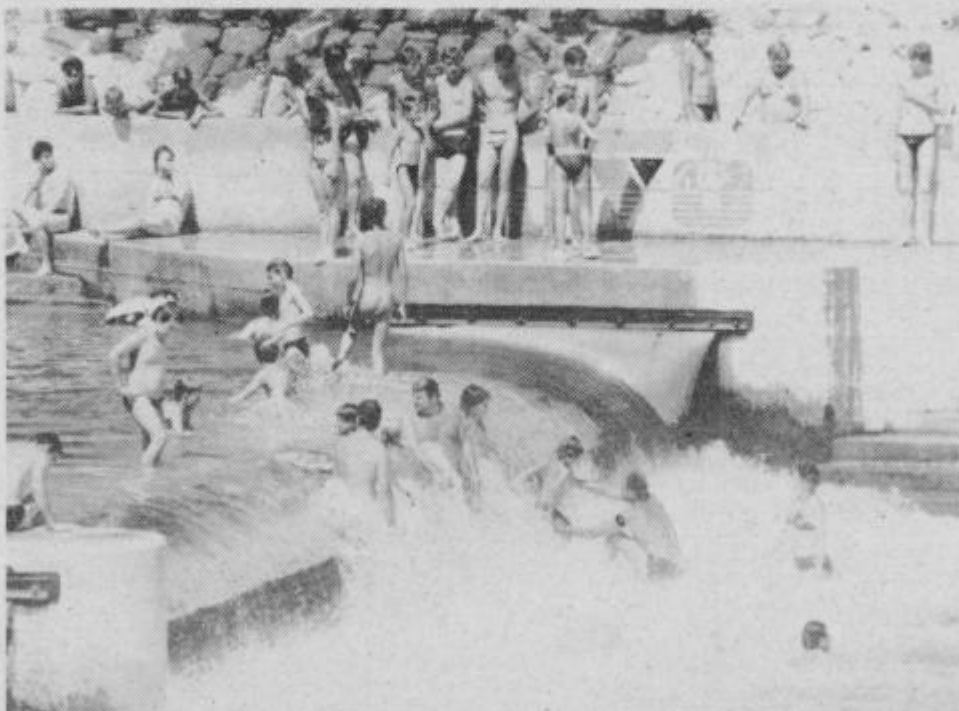
Društvo za varstvo okolja je že maja dalo pobudo za spremembo odloka o varstvu zraka takó, da bi z odlokom predpisali obvezno obveščanje rizičnih skupin občanov ob onesnaženju zraka z žveplovim dioksidom. Ob tem so predlagali tudi, da se poostrijo merila za uvedbo posebnih ukrepov ob onesnaženju. Predlog so pretehtale tudi pristojne celjske skupnosti in ustanove, prejšnji teden pa je Izvršni svet dopolnilne odloka tudi podprl. Z njimi naj bi v Celju zmanjšali možnosti vpliva onesnaženega zraka na zdravje občanov.

Več težav pa je bilo ob sprejemanju odločitev, da se osnutek spremembe, dopolnilne odloka o zazidalnem načrtu Gospodarske cone v Celju, sprejetjem katerih bi lahko EMO na področju tovarne postavil čistilno napravo za čiščenje dimnih plinov iz proizvodnje fritov in začasnega skladišča posebnih odpadkov iz čistilne naprave, organizirano obravnava le v krajevni skupnosti Gaberje. Čeprav je namreč predstavnik Ema zatrdil, da je naprava takšna, da je čiščenje po zakonih zadovoljivo, čeprav je predstavnik Gaberja dal Emovim načrtom vso podporo krajanov, je imel predsednik Društva veliko pripomb. Zahteval je, da dajo svoje mnenje o kakovosti čistilne naprave strokovne institucije,

da se opravijo ustrezne raziskave v zvezi s tesnjenjem skladišča in opozoril, da je pri gradnji dimnika treba upoštevati specifične klimatske pogoje v dolini. Po njegovem je za obravnavo tudi premalo časa in da bi se po sklepu skupščine občine Celje ekološka sanacija Ema morala obravnavati v okviru celotnega sanacijskega načrta tovarne. Poudaril je tudi, da bo Društvo za var-

stvo okolja Celje primorano z zadevo seznaniti ustavno sodišče, če njihove pripombe ne bodo upoštevane.

Člani celjskega izvršnega sveta pa so sklep o javni razgrnitvi, ki naj bi trajala do 10. septembra, kljub temu sprejeli. Nenačrtovano tudi zato, ker bi v nasprotnem primeru čiščenje dimnih plinov iz proizvodnje fritov ponovno odložili še za nekaj let. BRANE PIANO

Vroče poletje v celjskem »ribniku«

Očitno je pri nas že tako vroče, da ljudi ne moti niti nevarnost celjskega jezua, kajti mnogi po obisku pri jezua, še dolgo niso čutili žeje. Ali so vzrok temu visoke cene brezalkoholnih pijač ali pa prenasajenost celjskega bazena, ki bolj spominja na toplice kot na to kar naj bi bil? Mogoče pa je tudi, da si ljudje v poletnem času želijo drugačne družbe kot sicer, saj vemo, da v Savinji mrgoli dobrih rib in »ribic«.

M. GORŠIČ, foto: E. MASNEC

Mladi stavimo na model

formulaz
Elkroj

V Celju gradimo vse manj stanovanj

Celjski izvršni svet je prejšnji teden poročilo občinskih stanovanijske skupnosti, ki so ga na seji le malce popravili, napotil na občinsko skupščino.

V poročilu so bili zajeti lanski številni podatki o stanovanjski gradnji, gospodarjenju s stanovanji in nakazani bistveni problemi, katerimi se v zaostrenih pogojih gospodarjenja posledično srečuje tudi občinski gospodar družbenih stanovanj. Samoupravna stanovanijska skupnost občine Celje.

Lani je bilo v občin zgrajenih 157 družbenih stanovanj, med njimi tudi nekaj, ki jih niso uspeli dokončati leto poprej. Gradilo se je na Dolgem polju in v starem mestnem jedru. Zato je močno za-

ostala tekoča gradnja, tako da trenutno v občini organizirano gradimo le 63 stanovanj. Večino vzrokov velja iskati v spremembah zvezne zakonodaje in seveda v manjših možnostih združenega dela za vlaganja v družbeno gradnjo. Spreminja se tudi struktura zgrajenih stanovanj, tako da se zdaj gradi največ enoinpolsobnih, najmanj pa trisobnih stanovanj. Obenem pa je razveseljivo, da narašča število adaptacij starejših hiš, s čimer naj bi v Celju vendarle nekako ublažili posledice zastojne novogradnje. Premiki v strukturi velikosti novih stanovanj pa seveda pomenijo le odlaganje stanovanijskih problemov na kasneje.

Kako na tesnem so s stanovanijskim denarjem v celju

skem združenem delu kaže tudi podatek, da se je na stanovanijski razpis letos marca prijavilo le 15 delovnih organizacij. Zato stanovanijska skupnost vse več, skupaj s podjetji in etažnimi lastni-

ki, vlaga v prenove; predvsem v starem mestnem jedru. Lani so tako v samem mestu na novo zgradili ali le obnovili več kot trideset stanovanj.

BRANE PIANO

Zmanjšana izguba

V Komunalno obrtnem podjetju Šentjur so ob polletju 65 milijonov dinarjev izgube iz tromesečja zmanjšali na 39 milijonov, že zdaj pa ugotavljajo, da bi lahko ob devetmesečju poslovali pozitivno.

Izgubo, nastalo v začetku poslovnega leta, gre namreč pripisati neusklajenim cenam v komunalni dejavnosti, sanacijo pa so v delovni organizaciji zasnovali tudi na reorganizaciji svojega dela.

S 1. julijem je mesto vršilca dolžnosti direktorja v Komunalno obrtnem podjetju prevzel Slavko Tajnšek, razpis za direktorska dela in naloge pa bodo v delovni organizaciji ponovili v začetku septembra. Tako bodo v delovni organizaciji še naprej po normalni, samoupravni poti iskali direktorja, saj se na razpise, ki so jih objavili spomladi, ni prijavil noben kandidat, ki bi izpolnjeval

vse zahtevane pogoje.

V prvem polletju so v delovni organizaciji ustvarili 737 milijonov dinarjev celotnega prihodka. V okviru sanacijskega programa pa so se v Komunalno obrtnem podjetju lotili tudi izkoriščanja notranjih rezerv, kot so poimenovali prerazporejanje delavcev znotraj delovne organizacije. Tako v bližnji prihodnosti tudi ne načrtujejo zaposlovanja novih delavcev v administraciji, število zaposlenih pa bodo na račun upokojitev celo zmanjšali. Ob notranji racionalizaciji dela pa v Komunalno obrtnem podjetju štejejo za pomemben korak k boljšemu gospodarjenju tudi posodabljanje svojega poslovanja. Tako so že lani jeseni prešli na avtomatsko obdelavo podatkov v računovodstvu, zdaj pa uvajajo delo z računalnikom tudi v obračunavanje plačil za opravljene storitve.

I. FIDLER

Tim izvaža na Kitajsko

V Tim Laško te dni pričakujejo obvestilo kitajskega kupca China National Machinery Import-Export Corporation iz Pekina o prihodu ladje v reško pristanišče. Na njej bodo na Kitajsko odpeljali 2000 tonsko hladilnico, izdelano v Tim Laško in nato še vsakih dvajset dni ostale hladilnice: dve 1500 tonski in eno 3000 tonsko hladilnico za zamrzovanje mesa, sadja in zelenjave.

V Timu so izdelali toplotno izolacijo sten, stropov, vrat, oken in kleparskih elementov hladilnika. Skupna vrednost izvoznega posla znaša okoli milijon in pol dolarjev. Da so v tej delovni organizaciji uredili vse potrebno za izvoz hladilnic, so že v začetku leta pričeli s pogajanjem in usklajevanjem z izvoznikom Interimpex-promet Skopje in s koordinatorjem, to je delovna organizacija Rade Končar iz Zagreba. V Timu pripisujejo temu izvozu toliko večji pomen, ker so istemu kupcu prodali leta 1986 že dve hladilnici. Po besedah Majde Meke, pomočnice vodje prodajne službe v Timu, pomeni ponovno naročilo kitajskih partnerjev priznanje tej laški delovni organizaciji obenem pa dokaz o kakovosti proizvodov in dobrem poslovanju.

N. G.

Varstvo okolja in civilna družba

V zadnjem obdobju smo pričali intenzivni aktivnosti celjskega društva za varstvo okolja, ki je nastalo iz pred leti začete ekološke gibanja. Kljub sedanji formalno organizirani obliki (kot društvo) pa še vedno deluje, vsaj po svojem načinu dela, kot alternativno »družbeno« gibanje, ki predstavlja element novo porajajoče se civilne družbe (CD) oziroma njene neodvisne javne sfere. V svojih zahtevah in »pritiskih« preko odprtih pisem in člankov društvo opravičeno odpira žgoče probleme varstva življenjskega okolja, ki so bila doslej zaradi takšnih in drugačnih razlogov potisnjena na rob politične angažiranosti. Zato je tudi delovanje društva za nekatere postalo že »moteče« pri njihovem izvajanju izvršilne funkcije in temu (ne)primerno tudi reagirajo.

Ta prispevek ni namenjen diskurzu o CD, ki postaja vedno bolj del »zdravega razuma« in »mobilizacijski naboji« vseh tistih, ki se zavzemajo za vnesplošno družbeno reformo (modernizacijo) ter duhovno preobrazbo. Pojem CD namreč eksistira v naših temeljnih sredinah še kot nedefiniran simboličen izraz za neka bodoča družbeno reformistična pričakovanja »civilnosti«, ki pa jo še tudi različno interpretiramo. In ena izmed teh (pomankljivih) interpretacij predstavlja CD kot družbeno opozicijo, ki naj bi bila sestavljena le iz novih alternativnih družbenih gibanj (interesnih skupin). V tem kontekstu vidim tudi mesto in vlogo našega društva za varstvo okolja

(kot eno izmed oblik družbenega gibanja in CD), ki se nasproti uradni politiki postavlja kot družbena opozicija. Zato želimo v nadaljevanju, s pomočjo ene izmed interpretacij Frane Adama o CD, artikulirati razmišljanja o vlogi društva, njegovih »uspehih« in »neuspehih«.

To društvo pojmuje kot nekakšno (opozicijsko) obliko stihističnega »skupinskega pritiska«, ki poskuša kot avtonomen subjekt uveljaviti predloge in interese, ki skozi zapletene poti našega političnega sistema (participacije) sicer ne bi prišli na dnevni red politične opredelitve oz. odločanja. Zato ta akter ne gre enačiti kot politično temveč družbeno opozicijo, saj se le-ta ne bori za oblast (je defenzivna značaja), ona želi le zavarovati nove »prostore« interesne in kulturne avtonomije pred državno penetracijo. Zato ta opozicija, v tem primeru na področju varstva okolja, ni niti politična niti apolitična temveč antipolitična. Če tako razumemo delovanje tega društva in bo tako delovalo, kot element neodvisne javne sfere CD, je to njegov uspeh.

Za neuspeh društva, kot predstavnik družbenega gibanja (opozicije) pa je več razlogov, med drugim tudi v še (za naše prilike) nerazdelanem konceptu CD. Nekateri namreč razumejo CD le preko gibanja in v ospredje postavljajo nove vrednostne orientacije življenja, drugi pa ta kompleks tematizirajo v razmerje odnosov med družbo in državo (pravno državo), kjer naj bi drža-

va bila garant legalizacije teh gibanj. Eno in drugo je v tem trenutku nerealno in še nedorečeno. Kljub temu, da ta koncept še ni razdelan, pa je dejstvo, da to gibanje predstavlja pomemben faktor v procesu rekonstrukcije CD. Problem je torej v tem, da še ni dorečena koordinacija različnih gibanj (interesov) in s tem v zvezi tudi vprašanje (političnega) zastopništva. Gre za to, da manjka organiziran pritisk na centre moči v odločanju, saj gibanje (opozicija, društvo) samo ne more nadomestiti »neodvisnih« institucij predstavnosti. Brez predstavnosti institucij (delegatski sistem) pa ni poti in mehanizmov za doseganje »kompromisa« med gibanjem in oblastjo, da naj bi nekaj storila ali dovolila, kar ni v njenem interesu ali dojetju.

Zato je v našem sistemu, kot pravi F. Adam, to gibanje (za varstvo okolja) le del konstituirane, vedno bolj avtonomne javne sfere, in ni neki najbolj avtentični glasnik prebujajoče se nove CD. Lahko pa skupaj z drugimi dejavniki »pritiske« in se uveljavlja kot realna sila pri sodelovanju modernizacije političnega in gospodarskega življenja. Zato mora (gledano perspektivno) to delovanje najti pravi organizacijski okvir, katerega vidim le v prenovljeni SZDL, kot neke vrste servisu družbenih gibanj, ki bo omogočal sintezo in legalno politično predstavitev alternativnih predlogov h konceptu nadaljnjega družbenega razvoja.

VIKI KRAJNC

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

Kosovo je nenehna grožnja za stabilnost Jugoslavije

Konec tedna je bil spet v znamenju Kosova, kar je razumljivo, saj je 13 mesecev po tem, ko je centralni komite ZKJ sprejel 22 sklepov o Kosovu, položaj še zmeraj zapleten. Po nekaterih ocenah je zdaj še bolj nevaren za stabilnost Jugoslavije, pa tudi Balkana in Evrope, kot je bil lani junija.

Sicer pa, preden se lotimo Kosova - več pozornosti kot doslej mu namenjamo, ker je vsejugoslovanski problem - povejmo, da so občutki za poročevalce s seje CK ZK, kadar ta zaseda v centru Sava, vse prej kot prijetni. Če člani CK ZKJ zasedajo v dvorani skupščine SFRJ, tudi za poročevalce ni zapletov. Ključnika na seznamu akreditiranih poročevalcev in zadeva je urejena. Za center Sava pa je treba imeti pasjo znamkico, kot imenujem pripombe »PRESS«, pri vходу sprazniti žepe, miličniki skrbno pregledajo vsebino torb (četudi imajo nalepko 13. kongresa ZKJ), brez pasje znamkice, ki jo je treba dvigniti dan prej, pa na politično prizorišče sploh ni mogoče priti. Tokrat so bili varnostni ukrepi (za časnike, ne za člane CK ZKJ, ki se jim že na obrazu vidi, da ne nameravajo ogroziti drugih) poostreni. Pričakovati je bilo, da bodo občani s Kosova prišli v Beograd. V srbski časniki smo sicer brali, da so srbski in kosovski politiki najbolj zagnane Nealbance, zlasti iz 16. krajevnih skupnosti Kosova polje, prepričali, naj ne hodijo v Beograd. Pa so vseeno prišli, 200 jih je bilo v Domu sindikatov, kmalu po 13. uri pa so mirno odšli domov v Prištino. Še pred tem so izrazili zaupanje najvišjemu političnemu vrhu in podprli vse, kar bo sklenil, da bi preprečili izseljevanje Srbov in Črnogorcev s Kosova.

Od leta 1981, od takrat torej, ko je izbruhnila protirevolucija na Kosovu, se je iz pokrajine izselilo približno 30.000 Srbov in Črnogorcev. S povojnih 27 odstotkov, kolikor so imeli pripadniki teh narodov delež v številu prebivalcev na takratnem Kosmetu, se je letos (po oceni, ne po zadnjem popisu prebivalstva, ki je bil v Jugoslaviji leta 1981) ta odstotek znižal pod deset. Seveda ne samo zaradi izseljevanja, tudi zaradi tega, ker je pri kosovskih Albancih prava demografska eksplozija (povprečna družina šteje sedem članov, rekordna družina ima 122 članov). Zato je umestna ocena na petkovi seji CK ZKJ, da Jugoslavija ni tako bogata, da bi pri tolikšnem denarju, ki ga že tako v velikih količinah vlaga v Kosovo, bila sposobna pokrivati še takšen naravni prirastek v pokrajini, ki je na prvem mestu v Evropi.

Seveda nikakor ne bi smeli podcenjevati tudi dosežkov, ki so bili v zadnjem letu. Med njimi je prav gotovo ta, da se je lani na Kosovo vrnilo 917 Srbov in Črnogorcev, letos še 222, od leta 1981 do zdaj pa skupaj 4.700. Seveda številke o izseljevanju (letošnja v šestih mesecih je 1.045 občanov srbske in črnogorske nacionalnosti) ne povedo, ali gre za osebne drame, ali gre za pritisk in nasilje (od januarja do maja je bilo na Kosovu 197 napadov na osebnosti in lastnine Srbov in Črnogorcev, lani v enakem obdobju le 134), ali gre za ekonomske račune (zemlja na Kosovu je, ker je malo, nekajkrat dražja kot v južni Srbiji), ali pa gre preprosto za to, kot je izrazil eden izmed Srbov, ko se je izseljeval: »Nič konkretno hudega mi ni, toda ne vidim perspektive zase in za svoje otroke.«

Perspektive pa pri 136.000 brezposlenih, kot jih je zdaj v pokrajini, ob takem naravnem prirastku in ob dejstvu, da na Kosovu pridobijo (z združevanjem dela in sredstev iz republik in Vojvodine) le od 10.000 do 14.000 delovnih mest na leto, res niso rožnate. Zato je centralni komite ZKJ na seji v petek sprejel konkretne naloge, ki naj olajšajo položaj Kosova, mu pomagajo k hitrejšemu razvoju; predvsem pa je naložil 100.000 članom ZK Kosova prednostno nalogo, da ustvarijo v pokrajini tako ozračje, da se bodo pripadniki vseh narodov in narodnosti počutili varne, da bodo lahko živeli v miru, brez strahu in občutka ogroženosti.

Slovenija še zmeraj zanimiva

Čeravno je CK ZKJ pred enim mesecem razpravljala o dogajanjih v Sloveniji in se strinjal z Milanom Kačanom, da je predvsem slovensko politično vodstvo odgovorno za položaj v lastni republiki in da v Sloveniji ni protirevolucije, je bila v petek Slovenija spet omenjena na seji CK ZKJ. Ljudje v Smederevu, je rekel Nikola Jovanović, ki je član CKZ KJ s podonavskega območja ne razumejo kaj se dogaja v Sloveniji med sojenjem četverci pred vojaškim sodiščem. Milovan Popović, tudi iz ZK Srbije, je dal vedeti, da njegova partijska baza še nima ocene kulturne mitinga v Ljubljani. Skratka, kazalo je že, da bo dogajanje v Sloveniji spet na dnevnem redu, vendar je predsednik predsedstva CK ZKJ dr. Stipe Suvar spomnil člane CK ZKJ, kaj so govorili pred štirimi tedni in kakšne ocene so sprejeli.

Bolj ostra in neposredna pa je bila 27. julija v Skopju Kata Brajkovska. Članica CK ZK Makedonije je na seji političnega vrha te republike, ki je bila namenjena aktualnemu idejnopoličnemu stanju v SR Makedoniji in Jugoslaviji, očitala Stanetu Dolancu, podpredsedniku predsedstva SFRJ, da je dajal neustrezne ocene o Kosovu in makedonskem vprašanju v Egejski Makedoniji. To, kar v svojih javnih nastopih počno nekateri slovenski voditelji, ne pelje nikamor, so poročevalci zabeležili besede Kate Brajkovske, in tudi njeno vprašanje, zakaj predsedstvo CK ZKJ ne najde moči, da bi te in take tovariše (njena tarča je bil tudi Boško Krunic) poklicalo na odgovornost.

Sicer pa Američani pravijo: pomembno je, da se o nekom piše in govori, dobro ali slabo, če ne je, kot bi bil mrtev...

Dohodek ni merilo

Krog uspešnih se zožuje - Rdeča knjiga GZS

Že desetič je Gospodarski vestnik Slovenije objavil seznam 300 največjih delovnih organizacij Slovenije, med katerimi je tudi 37 organizacij združenega dela iz območja osmih občin celjske regije. Žal tudi desetič ugotavljajo, da so kakršne koli primerjave na osnovi letošnjih in prejšnjih podatkov nemogoče, podatki pa zgolj simbolizirajo, kakšnega zdravja je bilo naše gospodarstvo lani. Bolj uporabni pa so zato podatki, objavljeni v t. i. »rdeči knjigi«: Gospodarske zbornice Slovenije, kjer gre za primerjanje rezultatov gospodarstva med ozdi enake ali sorodne dejavnosti.

Med prvih sto po dohodku je bilo lani tudi deset organizacij z našega območja: na drugem mestu REK Rudnik lignita Velenje, na osmem DO Gorenje gospodinjstvi aparati, na 21. mestu Cinkarna, 45. Konus, 55. Zdravstveni center Celje, 70. Emo, 81. Kovinotehna, 95. Unior in 99. Ingrad Celje. Med to deseterico se je Rudnik lignita povzpela na drugo mesto iz enajstega, Gorenje Gospodinjstvi aparati pa na osmo iz štirinajstega. Tudi Cinkarna je precej napredovala medtem ko so svoj položaj za okoli dvajset mest poslabšali Konus, Unior in Ingrad.

Druge primerjave niso možne. Predvsem zaradi inflacije, konsolidiranih in še kakšnih bilanc, pa številnih sprememb obračunskega si-

stema v preteklih letih. Za tistega, ki ne pozna naše inflacije in takšnega naraščanja stroškov pa seveda mora biti prva senzacija uvrstitev zdravstva na lestvici, saj je Univerzitetni klinični center iz Ljubljane na prvem mestu, pa tudi vse ostalo zdravstvo je na lestvici krepko napredovalo, kar kaže na to, kakšnega zdravja je naše celotno gospodarstvo.

Bolj primerljivi pa so podatki iz t. i. »rdeče knjige«: Gospodarske zbornice Slo-

hodek ne more biti merilo uspešnosti.

Tudi ti podatki žal niso vzpodbudni. V Regiji je namreč le 42 takšnih tozdov, ki so z rezultati nad svojo podskupino dejavnosti in torej v danih možnostih dobro poslujejo, medtem ko jih 115 zaostaja za rezultati v podskupini. Najslabši so po teh podatkih v občini Sentjur, pa tudi v občini Šmarje ni dosti bolje, saj tudi tam ni niti ene temeljne organizacije, k^ž bi bila lani bistveno

Ozdi in tozdi v regiji, ki so dosegli lani v okviru svojih podskupin dejavnosti zelo dobre rezultate:

Celje: Emova tozda Friti in Orodjarna, Aerov tozd Trzenje, Zlatarnin tozd Zlatarna, Libelin tozd Tehnice, tozda Mlin in Pekarne DO Mlinsko predelovalna industrija in Tkanin in tozd Veleprodaja, Klima-tozd Industrijska proizvodnja, Avtomoto, Plinarna in Novi Tednik-Radio Celje.

Laško: Metalles Radeče, Dekorativna-tozd Predilnica Laško, Pivovarna Laško in Dimnikar Radeče.

Slovenske Konjice: Cometov tozd Cotim Loče, Konusovi tozdi Filtri, Umetno usnje in Koko, Tozd Varnost DO Dravinjski dom in DU Slovenske Konjice.

Titovo Velenje: Ekova tozda Serijska proizvodnja in Instalacije, Esrov tozd Strojni obrati, tozd Jamske gradnje rudnika lignita, Gorenjev tozd Pohištvo, Inženiring Termoelektrarne Soštanj in Erin tozd Vito Šmartno ob Paki.

V Žalcu so bili med najboljšimi v KIL Liboje (tozda Keramika in Grafiti), tozdi Livarna in Modelarna v Feralitu, Liku Liboje, Gradnji Žalec, tozdu Asfalt-Kamnozem Velika Pirešica CP Celje, Garantu, Juteksu, Sadeksu in Slovinovemu tozdu Žalec.

venije, ki je organizacije v posameznih občinah razporedila glede na dosežene rezultate v podskupini dejavnosti. Po teh podatkih Rudnika lignita Velenje ne bi bilo niti med tristo najuspešnejšimi, kar seveda potrjuje, da zgolj ustvarjeni do-

nad rezultati svoje podskupine dejavnosti. Sicer pa je v občini Celje 14 zelo dobrih tozdov ali ozdov in 42, ki so precej »pod vodo«, v Slovenskih Konjicah je zelo dobrih šest in pet zelo slabih, v Sentjurju pa imajo samo devet takšnih, ki dosegajo

slabše rezultate kot v podskupini. V Šmarju je podobno, le da je tam takšnih organizacij 13. V Žalcu 11 organizacij presega rezultate sorodnih dejavnosti, 20 jih je pod njimi, v Titovem Velenju pa je prvih sedem, drugih pa 24. Občina Laško ima štiri zelo dobre tozde sedem pa jih ne dosega niti povprečja panoge. Glede na to, koliko organizacij v regiji gospodarja na robu ekonomske učinkovitosti in s tem na robu izgub, s temi rezultati ne moremo biti zadovoljni. Ti rezultati pa dajejo vsaj nekoliko bolj primerljivo sliko gospodarstva. Prav primerjanje z boljšimi in slabšimi pa bo morala postati življenjska nuja vsake organizacije združenega dela, ki lahko le tako oceni svojo uspešnost in načrtuje svojo prihodnost.

RADO PANTELIC

Rekli so o polletnem poslovanju ...

Marjan Osle, Unior Zreče: »Polletni rezultati so relativno ugodni. Proizvodnjo smo obdržali na lanskim ravni, nekoliko povečali izvoz in zmanjšali zaloge. Na Rogli je bilo pozimi v redu, sedaj pa se že pozna kriza v turizmu, saj je zasedenost pod pričakovanji.

V celoti so rezultati zadovoljivi, seveda pa brez likvidnostnih težav, povezanih s splošno plačilno sposobnostjo našega gospodarstva, tudi ne gre. Ker smo velik izvoznik, lahko samo upamo, da nam v prihodnje v zvezi s tem država ne bo vzela tisto malo sape, ki jo še imamo.

Mitja Urisk KIL Liboje: »S polletnimi rezultati smo zadovoljni, saj so celo boljši od pričakovanih. Devalvacija in realno zasledovanje tečaja dinarja sta nam, ker veliko izvažamo, k takšnemu rezultatu največ prispevala. Poleg tega v tujini z našo keramiko dosegamo tudi dokaj dobro ceno. Zadnji mesec smo izvozili za 900 milijonov dinarjev, doma pa prodali za tretjino tega. Podobno bo tudi julija, ugodni izvozni trendi pa se bodo nadaljevali še do konca leta, tako da smo lahko optimisti.

Posodabljanje v Gorenju

Vse za konkurenčnost na svetovnih trgih

V delovni organizaciji Gorenje Gospodinjstvi aparati, največjem jugoslovanskem proizvajalcu in izvozniku bele tehnike, so v letošnjem prvem polletju izdelali skoraj 856 tisoč gospodinjstvi aparatov. Na tuje, izključno na trge s konvertibilnimi valutami, pa so prodali za 81 milijonov dolarjev izdelkov.

V primerjavi s prvim polletjem 1987 so proizvodnjo povečali za 7 odstotkov, sicer pa so do konca junija naredili 4 odstotke več gospodinjstvi aparatov kot so načrtovali. Pomembno je tudi dejstvo, da je delovna organizacija ustvarila kar 65 odstotkov vsega izvoza poslovnega sistema Gorenje.

Doseganje in preseganje zahtevnih proizvodnih in izvoznih nalog je pomembno še zlasti zato, ker v Gorenju Gospodinjstvi aparati pospešeno nadaljujejo z inoviranjem in tehnološkim posodabljanjem proizvodnje, začeti pred dvema letoma. Ob redni proizvodnji oprav-

ljajo vsa pripravljala dela, da bi predvsem med kolektivnim dopustom odstranili staro in namestili novo opremo. Tako med letošnjim kolektivnim dopustom, ki bo trajal še do 15. avgusta, nameščajo novo transfer linijo za preoblikovanje pločevine in novo peč za emajliranje v tozdu Stedilniki. Novosti bosta omogočili nemoteno proizvodnjo enojnih in dvojnih peči, v emajlirnici pa bodo z novo pečjo porabili dosti manj energije. V tozdu Galvana, v okviru priprave na posodobitev proizvodnje, menjajo sistem cinkanja. Tako bodo ustvarjeni pogoji za izpolnitev vseh letnih predvidevanj, naložena dela bodo omogočila nadaljnje zvišanje kakovosti izdelkov, povečali bodo proizvodne zmogljivosti in pocenili proizvodnjo. Že med prvomajskimi prazniki so v tozdu Zamrzovalna in hladilna tehnika povečali zmogljivosti za proizvodnjo hladilnikov, tako da jih zdaj na dan naredijo 500. V tozdu Kondenzator-

ju v Rogatcu pa so začeli z deli za osvajanje proizvodnje novega, sodobnejšega žičnega kondenzatorja.

V Gospodinjstvi aparatih so že v polnem teku tudi priprave za inoviranje in posodabljanje proizvodnje v letu 1989. Lotili se bodo površinske obdelave v tozdu Stedilniki, proizvodnje v tozdu Pralno pomivalna tehnika, dela pa so predvidena še v obratih Hladilniki in Zamrzovalne omare tozda Zamrzovalna in hladilna tehnika. V tozdu Kompressorji v Črnomlju pa bodo uvedli proizvodnjo tehnološko najsoodobnejših in energetsko varčnih kompresorjev.

Obsežno večletno inoviranje in tehnološko posodabljanje proizvodnje bosta omogočila delovni organizaciji Gorenje Gospodinjstvi aparati, da utrdi svoje mesto in tržni delež na tehnološko najzahtevnejših svetovnih trgih.

V Elrokuju dobro prodajajo

Več kot polovico izdelkov so izvozili

V moziškem Elrokuju so lahko zadovoljni s polletnimi gospodarskimi rezultati. Proizvodnja je bila za tri odstotke večja od načrtovane, izdelali pa so 800 tisoč hlač. Večja od načrtovane je bila tudi prodaja, saj so prodali za devet odstotkov več izdelkov kot v enakem lanskem obdobju ali šest odstotkov več kot so načrtovali.

47,9 odstotka proizvodnje so prodali na domačem trgu, 47,2 odstotka na konvertibilnih področjih in 4,9 odstotka na klirinškem trgu. Poleg tega so zmanjšali vse vrste zalog. Na tujem trgu so tako iztržili deset milijonov zahodnonemških mark, v enakem lanskem obdobju pa okrog sedem milijonov. V zvezi z izvozom velja poudariti, da gre predvsem za dodelavne posle, saj se čisti izvoz zaradi visokih cen domačih materialov ne bi tako izplačal, v Evropski gospodarski skupnosti pa so tudi velike omejitve za klasični oziroma čisti izvoz. Direktor Elkroja, Ivan Kramer pravi, da majske ukrepe Zveznega izvršnega sveta še niso vplivali na večji izvoz, kajti izvoz je treba dolgoročno načrtovati, tako kot to delajo v Elrokuju. Nemogoče je namreč v mesecu, dveh po sprejetih

ukrepov izvoz bistveno povečati. Za to je treba daljše obdobje, stalna prisotnost na tujih trgih in spoštovanje rokov ter kakovosti. V Elrokuju jim to že dolga leta odlično uspeva. To se navezadnje pozna tudi v cenah, ki jih dosegajo na tujem, saj so po zadnji devalvaciji celo nekoliko višje kot na domačem trgu.

V Elrokuju namenjajo vso pozornost kakovosti izdelkov in seveda modnim zahtevam. Da je kakovost izdelkov še vedno odločilna pri prodaji, bolj kot nižje cene, pove tudi podatek, da se je prodaja konfekcije v Jugo-

slaviji v letošnjem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšala za 36 odstotkov, v Elrokuju pa, kot smo že zapisali, se je povečala za devet. Na kakovost izdelkov seveda vpliva tudi sodobna tehnologija, zato v Elrokuju trenutno vlagajo predvsem v obratna sredstva in posodabljanje tehnologije. Letos bodo tako kupili nekaj sodobnih šiviljskih strojev, avtomat za izdelavo žepov in polagalni stroj v krojilnici, kar vse bo vplivalo tudi na višjo produktivnost dela.

JANEZ VEDENIK

Milijarde voutu

Če bi del osnovnih sredstev, ki niso v uporabi, izkoristili za proizvodnjo, bi se tehnološke rezerve v nekaterih panogah, na primer v drobnem gospodarstvu, občutno izboljšale.

Konec lanskega leta je bila vrednost osnovnih sredstev zunaj uporabe 4744 milijard dinarjev, ustavljenih investicij pa je bilo za 7249 milijard din. Jugoslovanski tisk se je o tem v zadnjem času na veliko razpisal, in s tem opozoril še na eno neizkoriščeno rezervo. V službi družbenega knjigovodstva Jugoslavije so namreč izračunali, da predstavljajo samo del osnovnih sredstev izven uporabe 5,2 odstotka denarja, izdvojnega za akumulacijo v celotnem gospodarstvu po zaključnem računu za prejšnje leto. Nekaj manj kot tretjino teh sredstev je izven uporabe v Bosni in Hercegovini, v Sloveniji jih je 25,5%, v ožji Srbiji 15%, v Hrvaški 10,4%, 18,6% pa odpade na ostale dele države.

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

Na čekih poslej večji zneski

S ponedeljkom so tudi v Ljubljanski banki Splošni banki Celje uveljavili spremembe mejnih zneskov pri poslovanju s čeki. Tako je poslej:

- najmanjši znesek, zapisan na čeku, 10.000 din
- največji znesek, zapisan na čeku, s katerim se lahko dviga gotovina, pa je 100.000 din
- pri brezgotovinskem plačevanju s čeki je mogoče napisati znesek 200.000 din

Spremembe so tudi pri dvigu gotovine z dinarske vpogledne vloge, izdane na ime, kjer je mogoče dvigniti 200.000 din. In še dodatno pojasnilo, da imetniki tekočih računov, ki se vodijo v bančnih enotah Ljubljanske banke v Sloveniji, lahko dvigajo gotovino v vseh enotah LB v Sloveniji do višine 300.000 din.

Prenova Celjske mestne hranilnice

Zaradi nujne prenove bančne enote CMH, prosi vodstvo banke za razumevanje in obvešča vse svoje stranke, da so nekatere posle do konca prenove CMH prenesli na enoto na Trgu V. kongresa v Celju. Predvsem gre za praznenje hranilnikov in pologe na hranilne knjižice (mladinsko varčevanje) in za sklepanje pogodb o namenski vezavi posojil (depozitov). Stranke tudi prosijo, da se predvidoma do začetka septembra, ko bo obnova CMH končana, poslužujejo storitev drugih bančnih enot LB Splošne banke v Celju.

Počitniškega dela za mlade je premalo

Z motiko v roki

V celjski enoti Študentskega servisa ugotavljajo, da je letos veliko manj priložnostnega oziroma začasnega dela za mlade kot prejšnja leta. Tudi v tistih delovnih organizacijah, kjer mladim delo tudi letos ponujajo, zanimanja ni veliko.

Glavni razlogi, pripoveduje vodja enote Študentskega servisa Marjana Volf, »se skrivajo v relativno majhnih urnih nagradah, ki naj bi jih po pravilniku o poslovanju študentskega servisa prejeli učenci in študentje. Najbolj ura nagrada je od 1. junija 1988 3 tisoč dinarjev, v delovnih kolektivih pa ugotavljajo, da tako visoke nagrade nimajo niti njihovi redno zaposleni delavci. Seveda se pri tem pozablja – kar opozarjamo že leta – da začasno zaposleni učenci in študentje v času svojega priložnostnega dela nimajo nobenih drugih ugodnosti, ki sicer izhajajo iz rednega delovnega razmerja. Ob tem pa je treba še to, da smo tudi letos v Študentskem servisu naredili vse potrebno, da v poletnih mesecih zagotovili kar največ ponudb za delo učencem in študentom.«

Sicer pa so v celjski enoti Študentskega servisa do konca julija vendarle

zagotovili začasno oziroma priložnostno delo nekaj več kot tisoč učencem in študentom. Večino ponudb za delo, ki so jih letos obravnavali v Študentskem servisu, pa so si učenci in študentje pridobili sami in so jim v celjski enoti ponudili le svoje usluge pri obračunu nagrade za opravljeno delo. V večini delovnih organizacij, kjer tudi letos prejemo na začasno počitniško delo učence in študente, so namreč dali prednost svojim štipendistom oziroma otrokom pri njih zaposlenih delavcev. V drugih delovnih organizacijah pa spet sprejemajo mlade na počitniško delo in jim v tem času opravljeno delo plačujejo po pravilniku o počitniškem delu, saj so nagrade za počitniško delo nižje.

Letos se je v celjski enoti Študentskega servisa tudi prvič zgodilo, da ostaja mapa, kjer zbirajo naročila, tudi po nekaj dni povsem prazna. Mladim torej letos delo ni več ponujeno, ampak si ga morajo poiskati in zagotoviti sami. Kako jim to uspeva in kdo ima pri iskanju začasnega oziroma priložnostnega dela največ uspeha, pa je že drugo vprašanje. »V naši pisarni telefon neprestano zvonijo, saj bi lahko rekla, da je povpraševanje mladih po de-

lu večje kot prejšnja leta«, pripoveduje vodja celjske enote Marjana Volf, vendar pa tudi to ne pripomore k temu, da bi se število naročil za začasno delo v Študentskem servisu povečalo.

V Študentskem servisu dodajajo še to, da je odziv delovnih organizacij na Celjskem glede ponujanja začasnega oziroma priložnostnega dela mladim, zelo različen. »V nesezoni, torej izven poletnih mesecev, ko je povpraševanje mladih po delu manjše, se iz delovnih organizacij, kjer potrebujejo začasnega delavca, sami oglašijo in takrat ne negujejo nad visokimi urnimi nagradami za opravljeno delo«, pripoveduje Marjana Volf. Takrat namreč delujejo zakoni ponudbe in povpraševanja in če v delovni organizaciji resnično potrebujejo nekoga, da jim opravi delo, potem so za to tudi pripravljeni plačati – drugače pa je v sezoni, v poletnih mesecih, ko pravzaprav v delovnih organizacijah bolj iščejo delo za mlade kot pa delavce za začasno delo. Takrat pač premislijo koliko denarja lahko namenijo za plačilo počitniškega, začasnega oziroma priložnostnega dela mladim, da jim redno zaposleni delavci ne bi očitali negospodarnega obnašanja

IVANA FIDLER

Klepet s predsednikom KS Gotovlje

Henrik Krajnc odgovorno in vestno opravlja funkcijo predsednika krajevne skupnosti Gotovlje. Krepak možak je, nekaj čez trideset križev si je naložil. Srečava se, ko vihti motiko in koruzo okopava. In pogovor hitro steče.

Za hrbtom ga »opazuje« lepo, sodobno zidana hiša. Mogoče tudi žena, ki prav tako rada poprime za vsako delo. Pa še dva sinova. Malo ga zbudem: Ja, tovariš Henrik Krajnc, predsednik skupščine KS Gotovlje pa z motiko v roki.

Poravna mišičasto telo, se nasloni na ročaj motike, poravnava očala.

To ni prav nič smešno, izhajam iz kmečke družine in znam prijeti za vsako delo. Dragi tovariš, me malce resno pogleda, čeprav je s humorjem obdarjen, vsako ped zemlje bi moral obdelati, v fabrikah vsako urico pametno izkoristiti, pa malo manj sej, konferenc, kongresov, pa bi vsi skupaj lepše živeli.

Henrik Krajnc je po poklicu predmetni učitelj, pa se je kmalu odločil za nekaj vojaškega na občini, sicer pa Gotovljan z dušo in telesom. Že pred leti je bil sekretar ZK v kraju, pred leti, še čisto mlad, je začel z raznim delom in funkcijami v organizacijah in društvih, tako da so mu funkcije predsednika skupščine KS složno zaupali. Pa nekako kar vse mu »paše«: včasih je znal na odru dobro zaigrati, na razno raznih sestankih besedo na pravo mesto postaviti, pa gasilce je dobro vodil, skratka, vsestranski človek in takega KS Gotovlje tudi potrebuje.

»Saj bi tudi danes vozili naprej, zastoj pa se še muček za miško ne pripogne. Saj pravijo, dobra volja je najboljša. Ampak to je tako, kakor je bil nekdo zapisal: Daj nam danes naš vsakdanji kruh, toda ljubi bogec bil je gluhi... Včasih v še tako ambicioznem človeku volje zmanjkuje.«

V naših zgodovinskih Gotovljah se je leta nazaj kar dosti postorilo. Sadovi so na dlani. To, da bi se zdaj za časa mojega »vladanja« kot župana ničesar ne lotili, to ne drži. Ne bi rad našteval, bi mi kar hitro hvalo očitali. Imeli smo opravka z elektriko, telefoni, cestami, pokopališčem, mrliško vežo, no, nazadnje smo pa še cerkev polepšali, tudi kultura je zaživela, delegati so mi tu in tam zatajili, mladi se tudi za žogo podijo, pevci spet veselo pojo, vsi po malem migamo, spimo res ne, da pa bi čudeže ustvarjali pa ne gre in ne gre. Sestanekujemo pa redko. Po načelu: kratko in jedrnat. Da pa se tudi prostorsko razvijamo, pa tako sam vidiš, kaj so na Škarfarjevem hribu ustvarili: čez sto novih hiš, preko sto mladih družin. Vsi imajo otroke, mi pa smo v štirih referendumih kratko potegnili. Volili smo skoraj sto procentno »ZA«, obljubili so šolo, vrtec, dobili pa tako rekoč – NIC.

Moj dragi tovariš, spet pograbim ročaj, še kako uro do noči, bom moral kar pridno mahati, se bova pa še drugič kaj pogovorila. In preveč me nikar ne hvali: sem pač povprečen še kar delaven krajan in občan. To pa lahko napišeš, da brez dela ni jela.

DRAGO KUMER

Kmetje imajo zaklade

Stefan Vereš želi, da bi jih bolj varovali

Čet varen, lepo urejen stan je dandanes pohorjena župnija Gorenje. Le najbližji valovi še pljusnejo iz njene in vzvalovijo mirno valno vsakdanjega življenja tamkajšnjega župnika. Če bi bilo vedno tako. Stefan Vereš je bil svoje čase tudi tokov življenja. Bil je duhovnik, ki so ga izvolili za odbornika v občinski skupščini (v Sloveniji skupščine) in povsem neomajevno mu je bilo, da je skupaj s sokraji priprave za ureditev ceste, vodovoda, telefona...

Največ je storil vzgled. Naprej smo uredili cerkev in okolič. Ljudje so bili, da nekaj nastaja in pričakovali so na pomoč. V vsakem kraju je skupina ljudi, ki so za napredek in

ti potegnejo za seboj tudi ostale, umirjeno pripoveduje. Da je takšnih ljudi na Gorenju kar nekaj, pove že prvi pogled, ki ga naključni obiskovalec vrže po okolici.

Stefan Vereš danes ni več tako tesno vpet v dogajanja v kraju. Skrb za svojo župnijo, ki bo prihodnje leto slavila 200-letnico. Daleč po Pohorju se razprostira: od Božjega, Planine, Resnika, Paškega vrha, Koroške vasi, Kovaškega vrha, Bezovja, Črešnovca in do Gorenja. Kar 1400 ljudi živi v teh zaselkih in vaseh, med njimi 130 šolobveznih otrok. Večino Stefan Vereš pozna. Če ne iz cerkve, pa iz skupnega dela pri urejanju kraja ali pa prizadevanj za varovanje kulturne dediščine.

Varovanje kulturne dediš-

čine je namreč v življenju župnika z Gorenja stalnica. Varovanje in obnavljanje cerkvenih spomenikov je sprejel kot svojo odgovornost in dolžnost. A to ni dovolj: »Veliko vrednih predmetov je še vendarle na kmetijah. Večina sedaj sicer že ve, da so to pravi zakladi, a za njihovo zaščito bolj malo naredi. Škoda, da nihče ne poseže vmes, tako da bi jih dali v varstvo na bolj varna mesta.« Pogoste tatvine z znamenj (križev) njegove besede potrjujejo. »Verjetno bi bilo treba vložiti še več napora v to, da bi ljudje še bolj poznali zaklade iz preteklosti, jih znali ceniti in varovati,« pravi.

Ker kmetje tod okoli vedo, kako se Stefan Vereš zanima za »stare kamne«, to pomaga katerega izmed njih tudi ohraniti. Tako je, na primer, kmet na Kovaškem vrhu pri oranju za gradnjo kleti našel nenavaden kamen. Nameraval ga je kar zazidati v klet, sosedje pa so pohiteli z novico do Štefana Vereša. Strojnikovi so ugotovili, da je ta star kamen spomenik iz keltskih časov. Kmet ga je odstopil in vzdali so ga v cerkveno steno, kjer je varen in vsem na ogled. Kdo vse in kje še ima dragocenosti naše zgodovine, Stefan Vereš ve, pa ne pove – zmi-kavte bi preveč zasrbeli prsti.

MILENA B. POKLIČ

Ribiška sreča

Na praznik vstaja je imel posebno ribiško srečo Boris Žgajner iz Matk. Na jezeru Braslovče je ujel soma, ki je meril 9,75 kg. Na posnetku vidimo srečnega Borisa Žgajnerja, Vinka Marovta in Hermana Jančiča, ki mu pomagata pri ribiški sreči.

T. TAVČAR

KOZERIJA

Rdeča zvezda in Jeklo premagata Sutjesko in Prištino

Pravo inflacijo klicev k treznosti, mirni krvi in strpnosti je v teh dneh slišati iz ust že dosedaj nam znanih zveznih govorcev. S treznostjo menda ne bo težav, saj je alkohol že tako ali tako predrag, za mirno kri bo poskrbel Persen, s strpnostjo pa bo, sodeč po fofloriji, kulturni in ekonomski raznolikosti naših narodov in narodnosti – kar nas je včasih združevalo, zdaj pa nam dela preglavice – nekaj več težav. Ob pozivih je vedno več tudi takšnih, ki trkajo na zavest novinarjev: razpohovati ne smemo nacionalne zavesti, ljudi moramo vabiti v pasti potrpežljivosti, o vojski se mora slišati le dobro. Lahko to storimo? Lahko, le koristi bo bolj malo, če sodimo po izkušnjah kolegov, športnih novinarjev. Ti so v veliki večini pred letoma podprli ščuko v kalni vodi domačega nogometa, Slavka Šajberja, ko se je korumpirani, nezakoniti in »svaki funkcioner svoje klube pliva« klobčič pričel odmotavati, pa so slavčku med orlovimi gnezdi vrat zavile višje sile. Menda je v tujini prodajal nekakšne zlatnike potomcem Marijine države.

Tako lahko ta čas spet spremljamo novo nogometno afero, ki jo je povzročilo to, da v nogometni zvezi nimajo metle in da je Rdeča zvezda zmagala nad Sutjesko, Prištinci pa so se uklonili Jeklu.

Pa se povrnimo s te slabe izkušnje naših športnih kolegov k splošni jugoslovanski realnosti. Je moč pričakovati, da se bodo nasprotja in različni interesi pričeli urejati tisti trenutek, ko bomo novinarji prenehali pošteno opravljati svoje delo in se bomo vrnili v službo državne administracije? Malo verjetno. Bolj verjetno je, da bo kdo z vrha takrat javno vprašal, kako je na primer slovenski frontnik prišel do računalnika, po čem in komu predsednik prodaja dolarje ali kje je vodja komunistov kupil aftershave, ki ga doma ne izdelujemo.

Tega potem seveda ne bomo imenovali NAPADI NA SLOVENSKE FUNKCIONARJE, fantje pa se bodo lahko pritožili kvečjemu na sončno upravo. Zato novinarji tekme ne smemo vnaprej prodati. Kljub pristranskim sodnikom je namreč v naših srcih še nekaj moči za prikaz lepega žogobrca.

BRANE PIANO

Veliko jeze, malo veselja Pavle Cukala

Na Vranskem imajo Pavlo Cukala za zgovorno žensko, takšno, ki brez dlake na jeziku pove, kaj si misli o kraju in ljudeh. O sebi pa ni tako zgovorna. Beseda se tako hitro zatakne ob bolečih spominih: kako hudo je bilo, ko so v svobodi izgubili ne le hišo, ampak tudi mesnico, kako je to moza pobralo, kako je sama še naprej delala v mesnici, kako so leta minevala... Pavli se zdi, da je družba vedno nekaj hotela od nje, dala pa bolj malo. Tam, kjer je sedaj nova avtobusna postaja, je bila njena zemlja. »Vzeti so hitro znali, pri drugi zemlji za moj vrt pa se jim ni tako mudilo,« potoži.

Ampak to še ni najhujše. Sedaj je v velikem sporu s samoupravo stanovanjsko skupnostjo občine Zalec. Ene prijazne besede jim ne namenijo. Kako le, ko ji pa kar naprej pošiljajo račune: »Ko ne bo ob dimniku več zamakalo, bom pa plačala,« pravi. Sedaj pa še fasado obnavljajo! Sam prah in jeza, kmalu pa verjetno še račun. »Nič drugega si ne želim – samo da me stanovanjska že enkrat pri miru pusti,« prepričano pravi in si poišče malo tolažbe ob občudovanju lepih nageljnov na hodniku.

MILENA B. POKLIČ
Foto: LJUBO KORBER

Negotova prihodnost kampa

Gornjesavinjski taborniki ne vedo, kaj bo v Šentjanžu

»Gornjesavinjski taborniki so zelo aktivni«, pravi Ana Pečnik, predsednica zveze tabornikov občine Mozirje. Zvezo sestavljata dva taborniška odreda: prvi, odred savinjskih partizanov vključuje tabornike iz spodnjega konca doline, iz Mozirja, Nazarij in Rečice, drugi, odred IV. operativne cone pa vključuje tabornike iz Zadretja.

Taborniki prirejajo izlete, pohode, udeležujejo se prireditev v posameznih krajevnih skupnostih občine ter letnih in zimskih taborjenj. Prirejajo tekmovanja med obema odredoma in sodelujejo na področnih mnogobo-

jih v regiji. Zadrečki taborniki odreda IV. operativne cone uporabljajo taborniški kamp mariborskih tabornikov pri Gornjem gradu, s pogojem, da skrbijo za urejanje okolice. Gornjegrajski taborniki dobro sodelujejo z domačo šolo in borci ter prirejajo skupne akcije na Menini planini, kjer ima zveza borcev svoj dom. Taborniški odred savinjskih partizanov razvija tudi sodelovanje z nemškimi taborniki-skavti. Tako so že taborili v Zvezni republiki Nemčiji, taborniški prijatelji iz ZRN pa prihajajo vsako leto v njihov taborniški kamp v Šentjanžu pri Rečici.

Kamp v Šentjanžu, ki je postavljen v lepem, gozdnatem predelu ob Savinji, povzroča gornjesavinjskim tabornikom precej skrbi. Največji problem šentjanskega kampa je neurejena struga Savinje, navzdol od grušoveljskega mostu. Ko Savinja naraste se struga prestavlja in z erozijo ogroža zemljišče taborniškega kampa. Narasla voda kampa sicer ne poplavi, vendar je takrat otežen dostop do kampa.

Z Nivojem, ki je lastnik zemljišča, so se občinska taborniška zveza, ki ima dogovor o pravici uporabe in predstavniki občine pogovarjali o ureditvi struge Savinje in o tem, da Nivo ne bi odvažal peska. Novo za ureditev struge nima sredstev in so skušali poiskati za kamp drugo zemljišče. Primerne zemljišča ni in taborniki bi morali na novi lokaciji spet začeti na novo. Jeseni bodo odločali ali se v obstoječi kamp v Šentjanžu sploh še izplača vlagati oziroma, da bodo nadaljevali z iskanjem druge lokacije.

V taborniškem kampu v Šentjanžu so lani taborniki prepletkali notranjščino objektov, za letos načrtovano zunanjo utrditev sten pa niso imeli sredstev. Edini vir taborniških dohodkov je dotacija občinske Zveze telesno-kulturnih organizacij, katere člani so.

Zunanjščina objektov taborniškega kampa, ki ga uporabljajo tudi taborniki drugih občin in kjer v juniju taborijo nemški taborniki, ni v skladu s sicer odlično, pokrajinsko zelo lepo lokacijo. Ali bomo jeseni, po končanem počitniško-dopustniškem vrvežu, zvedeli za uso do kampa?

BRANE JERANKO

»Slovenija, osvobodi jih...«

Nekoga je zamikala belina stene Občinske matične knjižnice v Zalcu, da je na njej izrazil svoja čustva solidarnosti z obsojenimi. Če bi vsi na ta način izražali svoja čustva o sojenju in obsojenih, bi kmalu zmanjkalo prostora.

Le čemu je parola napisana v angleščini, ko smo med sojenjem ves čas bili bitko za uporabo slovenskega jezika?

Nihče ne ve, kdo bo plačal stroške pleskanja, knjižnica gotovo ne, saj ji kronično primanjkuje denarja celo za knjige, a zaradi tega dosedaj ni še nihče protestiral, niti najmanjšega letaka ni bilo v znak protesta.

Pa so časi, ko ni denarja za knjige, usodni za samobitnost naroda... Kakorkoli že: metode in oblike protesta so različne pa tudi mnogo jih je, kulturni pač izberejo kulturnejše, pa tudi tiste najbolj vidne niso najbolj glasne, učinkovite...

LJUBO KORBER

Krajani Šešč so praznovali

Prejšnji teden je bilo v Šeščah zelo živahno, saj so krajani pripravili vrsto prireditev ob prazniku krajevnih skupnosti.

S prireditvami so začeli že v nedeljo, 24. julija, ko je bil šahovski turnir, ki so se ga udeležili šahisti iz Šempetra, Vrbja, Prebolda, Zalca in Šešč. Prav tako v nedeljo je bilo srečanje starejših krajanov Šešč. V sredo, 27. julija, so nadaljevali s športnim programom. Na igrišču v Matkah je bil nogometni turnir, ki se ga je udeležilo devet ekip iz Latkove vasi, Vranskega, Marija Reke, Prebolda, Šešč in Matk. Prvo mesto in s tem pokal krajevnih skupnosti Šešč je osvojila ekipa Matk. Praznovanje so zaključili v soboto, 30. julija, s slavnostno sejo Skupščine KS Šešč v dvorani doma krajanov Šešč. Po slavnostni seji je bila gasilska parada, nato pa še prevzem novega gasilskega avtomobila in gasilske priklole. Sledila je še zabavna prireditev, ki so jo poimenovali Noč pri šeškem mostu. Na njej je igral narodnozabavni ansambel Henček.

PETRA ROTER

Taborniški kamp v Šentjanžu kaže neurejeno podobo. Njegova prihodnost je negotova.

OBRAZI

Janez Šmalc

»Če skrbiš za varnost, je treba delo opravljati s srcem. Polovičarstvo je vselej nevarno, če gre za varnost delavcev, pa še posebej,« pravi Janez Šmalc, vodja službe za varnost pri delu v konjiškem Konusu. Za svoje delo si je letos prislužil tudi zvezno sindikalno medaljo Zlato sonce, ki so jo letos prvič podelili za uspehe na tem področju.

Najprej je bil električar in še zelo mlad je postal vodja elektro delavnice. Električar pa je nevarna in če pride do kakšne nesreče, se pogosto konča s smrtjo. Zato si je že takrat izostril čut za varnost. Ko so sredi sedemdesetih let v Konusu potrebovali novega varnostnega referenta, se je odločil. Ob delu in družini je vsak konec tedna potoval na zagrebško varnostno šolo in si nabiral znanje, ki ga sedaj že 9 let uspešno prenaša iz teorije v prakso. Medtem ko je bilo leta 1975 v Konusu 125 poškodb, jih je bilo lani le še 42, od tega kar 14 na poti na delo. Seveda pa Janez vsega tega ni storil povsem sam. Pravi, da bi moral to priznanje pravzaprav dobiti celotna delovna organizacija, saj brez poslušanja vseh ostalih sam ne bi mogel ničesar spremeniti.

Zlato sonce, medalja, ki jo je letos prejelo 33 zaslužnih Jugoslovancev za uspehe pri

varstvu pri delu, pa ni le priznanje temveč tudi obveznost. Janez sicer pravi, da mu je že to, da v Konusu na varnostnem področju vse »štima« posebne vrste pohvale, da pa so te zvezne nagrade lahko spodbuda tudi za vse ostale, ki se ukvarjajo z varnostjo.

Sam spodbude verjetno res ne potrebuje. Star je 44 let in poln energije. Ne le v službi, tudi doma. Zdaj živi z ženo in otrokom v družbenem stanovanju v Konjicah, malce ven, sredi narave, ki jo ima zelo rad, pa zida hišo. V prostem času pa rad zavije v gozd po gobe. Ker se res dobro spozna na vse varnostne ukrepe, se mu kakšne zastupitve verjetno ni bati...

INES DRAME

Prešerna 90 letna kmetica

Obisk pri Mariji Čretnik iz Frankolovega

Pred zelenim Frankolovim sem zavil po ozki cesti na desno, čez most. V hiši za mostom naj bi bila 90 letna Frankolovčanka Marija Čretnik. Soseda sem povprašal po njej. Iščete mlajšo ali starejšo Marijo, me je vprašal. Sicer pa, se sosed ozre naokrog, sta obe tam doli, na njivi.

Na njivi sta okopavali obe Mariji Čretnik, ki sta izkoristili lep, sončni dan. Starejša, 90 letna je, ko se je uprla na motiko in spregovorila s tujcem, najprej mislila, da sem jo prišel terjat za naročnino, za njen »tednik«. Devetdesetletnica je položila motiko na zemljo in skupaj smo se napotili v prostorno novo hišo. Jubilantko, ki bo čez pol leta, decembra, dopolnila že 91 let, sem najprej, presenečen, da sem jo našel pri delu na njivi, povprašal po zdravju. »Sem še kar zadovoljna. Kašljala nisem celo zimo nič. Pa kaj, ko sem bila kar znotraj, na toplem«. K zdravniku je morala prvokrat v življenju pred tremi leti, ko si je pri 87. letih zlomila kolk. Vprašal sem jo kako se je počutila v bolnici: »Je še kar šlo, ka v redu je bilo. Sestre so bile prijazne, hrana je bila tudi kar dobra. Kaj pa, češ še drugega?«. V bolnici je bila mesec dni in je od vseh bolnikov z zlomljenim kolkom, vseh starosti, prva začela hoditi.

Po vrnitvi domov, po enem mesecu, pa le ni bila popolnoma zadovoljna: »Doma še nisem mogla vsega delati, počasi pa sem spet začela«. Pa le kar gibati, gibati, ji je dejal zdravnik. »Najrajiš delam na njivi, pa drva cepim, takšno štoranje... fižol sem zluščila, pa koruzo«. Domači povedo, da tudi rada bere, časopise in knjige. Trideset let je bila pevka, bolj pove kot se pohvali, nastopala je tudi v igrah.

Marija se je k Čretniku, na Frankolovo, pridožila z Bezenškovega Bukovja. Mož, ki ji ga je vzela pred osmimi leti pljučnica, sicer pa je bil prav tak korenjak, je bil krojač. Marija je gospodinjila in kmetovala na tej domači, manjši kmetiji, ki ji gre tudi nekaj vinograda. Mož je bil Maistrov borec in je umrl v 91. letu. Iz zakona se je rodil sin. Marija Čretnik živi skupaj s sinovo družino.

Vprašal sem jo, če je imela težko življenje.

»Ah, še ne preveč, je še kar šlo. Le med zadnjo vojno je bilo hudo, ko je bil mož 4 mesece zaprt«. V neprijetnem spominu ji je ostal tudi bližnji vojni zločin, na Straničah pri Frankolovem. Videla je, ko so jih peljali na dveh tovrnjakih. Bila je zima, lasje so jim valovili v mrzlem vetru.

Ali lahko rečete, da ste bila v življenju srečna, sem še želel vedeti. »Se kar... Vse sorte je bilo. Se ne smem »švarati«, mož ni bil napačen, tako. Delati mora pa tako vsak. Mi smo imeli zmerom kravo, pa svinje, tako da smo klali doma in ni bilo treba kupiti. Ali ste težko preživljali svojo družino? »Ah nič, smo še kar. On je zaslužil nekaj, jaz sem na polju delala, pa je kar šlo«.

Tudi to, kot vsako ne preveč resno temo, začini 90 letna Marija Čretnik z dolgim, prešernim smehom, ki prihaja od srca. Tudi zapoje si še.

BRANE JERANKO

NA KRATKO

Taborani praznujejo

Ves ta teden poteka v krajevni skupnosti Taborništvo prireditev ob letnem krajevnem prazniku.

Jutri bo slavnostna sejo skupščine krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, v soboto bo paragašilec in predstavitev avtove šest tisoč litrov avtomobila za potrebe gasilskega društva Ojstriška vas-Tal. Pripravili bodo tudi slavnost ob 85-letnici uspešnega dela gasilskega društva, prazniški pohod lovsko strastno tekmovanje in športne prireditve.

T. TAVČAR

Šoštanjski turistični teden

Sredi avgusta bo v Šoštanju že tradicionalni turistični teden.

Letos bo potekal v sodelovanju s turističnimi delavci iz pobratene Vrnjačke banje iz Šoštanja pripelj narodnozabavni ansambel kuharje za pripravo srbske specialitete in natakaje v srbskih narodnih nošah. Medtem, ko se bodo nekateri skovalci Šoštanja lahko v teden gostili v Kajuhovem domu, pa bo v kraju tudi športnih in kulturnih prireditev.

VIKTOR KOVAČ

Tekmovanje traktoristov v Hotemežu

V soboto, 6. avgusta bo posestvu Hotemež pri Radčah 16. tekmovanje traktoristov s celjskega območja.

Tekmovanje, ki je istočasno tudi družabno srečanje mladih zadružnikov, se začelo ob deveti uri. Občinska konferenca ZSMS Ljubo, aktiv mladih zadružnikov pri Kmetijski zadruzi Laško in Zavod za živinorejo in veterinarstvo Celje vabi na prireditev kmetovalcev vse, ki jih takšno tekmovanje zanima.

Krvodajalski akciji v Nazarjah in na Ljubnem

V Nazarjah poteka drugo krvodajalska akcija. Na prvi akciji, ki je bila aprila, je bil odziv zelo dober. V nazarski krajevni skupnosti pravi, da je odziv na humanitarne akcije vedno velik in da med ljudmi veliko pripravljenosti.

Na Ljubnem ob Savinji krvodajalska akcija jutri. V liko Ljubencev se udeležijo krvodajalskih akcij že v Nazarjah, kjer so zaposleni.

Razstava ročnih del Solčevanov

V Solčavi je v Zadrugi doma odprta tradicionalna razstava ročnih del krajanov Solčavskega.

Za razstavo, ki je vsako drugo leto, letošnja je že tretja, je vselej veliko zanimanja. Za razstavljenega dela se že iz tistih zanimajo inozemski turisti. Na razstavi, ki jo je pripravilo solčavsko Turistično društvo in bo odprta mesec dni, razstavljajo drobne lesne izdelke, pletenje, pranje olja, gobeline in izdelke umetne obrti.

Zibika, moja vas

Prav sredi vasi Zibika na kozjanskem so si novo hišo po potresu postavili Čokovi.

Njihova domačija izdaja, da je lahko kmet bogataš, če ima od jutra do večera. S to tako ne delamo reklame za pridnost, ampak tudi za kmetovsko gospodarjenje, ki je pri Čoklovih že v krvi. Pet let je pri hiši, gospodar Hinč, gospodinja Nežika in tri otroci. Eden je že v službi, drugi sta še v šoli in najmlajši Dušan bo najbrž ohranjal tradicijo svojega rodu in postal kmetovalec, čeprav vidi povsod boljše pogoje za delo in napredovanje na kmetiji.

Čoklova domačija je močnejša hiša, poleg nje nova gospodarska poslopja ter vsa potrebna mehanizacija za kmetovanje. V hlevu moka 16 glav živin, ki daje trideset litrov mleka na dan, v svinjaku pa petnajst svinj, vinograd letos slabo obrodil, sploh kmetovanje odvisno od nastega vremena, ki daje leto preveč, drugo premalo. Sicer imajo trse zavarovane pri zadruzi, a kaj ko škoda poplačana šele po nekaj mesecih, medtem pa kmet močno pade.

Tako nam je v razgovoru povedovala simpatična in prijetna kmetica Nežika, ki smo jo našli v brezhibno urejeni kuhinji, ki je le nekaj izmed prostorov v močnejši novi hiši.

Na dvanajstih hektarih, od tega je devet hektarov obdelovalne zemlje, bi bilo brez strojev težko kmetovati. Gospodinja Nežika ne pozna

moškega in ženskega dela, spozna se in poprime tam kjer je potrebno. »Nisem zadovoljna s statusom kmetice, saj je vsak petek in svenek dolg šestnajst ur, naše delo pa ni temu primerno ovrednoteno. Glejte, kar sem jaz tu gospodinja, vlagamo vsak dinar nazaj v kmetijo in le tako se obdržimo na površju. Vse v kmetijo, vsako leto in zato prav nič ne ostane za dopust. Rada bi šla enkrat z vašim časopisom na morje, saj gredo iz našega kraja skoraj vsako leto po dve ženski. Morda mi bo kdaj sreča mila in bom le izžrebana...«

Sicer pa je kmetica Nežika tudi družbeno razgledana in aktivna ženska. Je članica aktivna kmečkih žensk kmetijske zadruge v Pristavi, kjer se združujejo ženske iz Sodne vasi, Kristan vrha, Pristave in Zibike. Vseh skupaj jih je skoraj trideset, vse pa so močno učljive, saj rade organizirajo različna predavanja iz gospodinjstva, vrtnarstva ter turizma. Vsako leto gredo na turistični izlet v različne kraje po Sloveniji. Imajo tudi vse pogoje za kmečki turizem, se pravi lepoto, znanje, zanimanje, le delovne sile, ki bi se na kmetijah s tem ukvarjala, ni.

Mogoče jo bo dovolj takrat, ko bodo tu družine tako velike kot so bile nekoč in bo eden od Dušanovih otrok skrbel za kmetijo, drugi za brstenje v vinogradu, tretji za kmečki turizem. To bo takrat ko se bo slogan Slovenija, moja dežela, preimenoval v Zibika, moja vas.

ZDENKA STOPAR
Foto: EDO EINSPIELER

Nova stanovanja v Ločah

Konjski Kongrad gradi v Ločah novo poslovno-stanovanjsko zgradbo, v kateri bo poleg 11 stanovanj tudi nova poslovna postrežna trgovina ter prostori krajevnega matičnega urada in krajevne skupnosti. Stavba bo stala približno 110 milijonov dinarjev, odprli pa naj bi jo predvidoma 12. oktobra. Bodo v Ločah praznovali konjski občinski praznik. ID, Foto: EDI MASNEC

»Preklici« niso pozabljeni

Čili, 78-letni uslužbenec in kmet Anton Jost iz Pustik pri Zibiki, mož bistrega duha, je v zasluženem pokoju že 17 let. Za njim je zanimivo, bogato življenje. Tretje obdobje življenja zanj ni breme in mu je ob delu na kmetiji in branju kratek čas. V krajevni skupnosti ni dejaven, kajti tam je, kot pravi, prostor za mlajše od njega.

Anton Jost je doma iz bližnjega Orehovca, iz hiše revnih staršev. »Današnje razmere je težko primerjati s takratnimi,« se spominja. V Pustikah je kupil leseno hišico s hektarom zemlje. Z ženo in hčerino družino živi v po potresu zgrajeni hiši, ki je verjetno edina popotresna hiša v domačem, kmečkem slogu. Anton Jost ima pet otrok in zato sta z ženo, z dokupi, povečala kme-

tijo na 4 hektare. Ena od hčera živi v Beogradu, sin Stan-ko pa je znan celjski gledališki delavec, ki je na Zibiskem snemal amaterski film po Cankarjevi literarni predlogi.

Ljudje v tem kozjanskem koncu se Antona Josta spo-

minjajo predvsem kot uslužbenca krajevnega urada v Pristavi pri Mestinju. Uradnik je postal leta 1952, najprej blagajnik, za tem matičar in slednjič šef urada. Matične zadeve je opravljal za Pristavo, Zibiko in Podčetrtek.

S sodobnimi komunikacijami in z Antonom Jostom so v Zibiki izumrli starodavni preklici, ki jih je po prvi nedeljski maši opravljal do sedemdesetih let. Beseda »preklici« ima svoj izvor v preklicevanju žaljivih besed, sčasoma pa so prevladali krajevni razglasi. Te so sicer zamenjale oglasne deske in druga sodobna občila, spomin na star krajevni običaj pa je še živ. Tudi kamen, s katerega je Anton Jost razglaševal »preklice«, še stoji.

BRANKO JERANKO

Delovnih le peščica

Mladi v KS Ponikva že vrsto let pogrešajo svoje prostore. To je tudi odraz dela v mladinski organizaciji. Predsednica Bojana Jelen nam je o tem povedala: »V naši krajevni skupnosti je nekaj več kot sto mladincev, tistih delovnih je pa približno četrtnina. Mislim, da je vzrok temu pomanjkanje svojih prostorov, ki se kažejo na vseh področjih. Nimamo se takorekoč kje shajati in karkoli bi naredili, so prvi prostori, da bi se dogovorili in potem delali, skratka nobene dejavnosti ne moreš uveljavljati. Ob krajevnem prazniku smo pomagali, vendar želili bi več.«

T. TAVČAR

OGLAS V
NOVEM TEDNIKU
JE POT
K USPEHU

Gospodar z dušo in telesom

Mirko Lah upravlja dom strelske družine v Rečici

Strelska družina v Rečici pri Laškem sodi že vrsto let med najdelavnejše v republiki.

Rečica je majhen kraj, stisnjen v sotesko, kjer je prostora za nekaj hiš, hlevov in vrtov. Našlo pa se je še toliko prostora, da so si Rečičani uredili dve strelišči; eno v dolini, drugo na Jeranovem prostoru.

V kraju skoraj ni človeka, ki ne bi znal streljati, zato tudi ni čudno, da dosegajo na številnih tekmovanjih lepe rezultate, strelci pa zaradi gostoljubnosti tudi radi prihajajo v Rečico.

V strelskem domu se ponavadi ustavijo pri prijetnem možaku Mirku Lahu, ki je že več kot dvajset let oskrbnik strelske družine Dušan Poženel Rečica pri Laškem. Zdaj je v pokoju in časa za strelsko družino je na pretek. Pred dvainšestdesetimi leti je bil rojen v Rečici, kjer je preživel tudi mladost. Zadnja leta vojne je preživel med različnimi enotami par-

tizanov, ter tako pomagal osvoboditi našo deželo. Delal je v rudniku, še zdaj pa je član različnih dobrotelnih in drugih organizacij, kot zveze borcev, upokojenih oficirjev, upokojencev, strelske družine... Predolg bi bil spisek, če bi navedli vse, kjer je Mirko razdal svoj prosti upokojski čas. Sicer pa je Mirko navajen skromnosti, saj se je njegovi materi v domači hiši rodilo kar štirinajst otrok, žal pa je v tem trenutku samo še pet živih. Vinko Lavrinec, tudi sam navdušen

in predan strellec z vso družino, ne more mimo hvale na račun dela Mirka Laha. »Je gospodar družine z dušo in telesom, zelo je priden, vesten. Brez njegovega dela bi težko živeli.«

Mirko se široko zasmeji in skromno doda, »saj nekaj pa moramo delati. Meni je veselje delo z rečičkimi strelci. Če sem pa jezen, poprimem za pištolo in streljam v tarčo. Potem pa z delom naprej.«

TONE VRABLJ

Mirko Ludvig

»Nekoč, Mirko, si beli tovariši hotel sneti skrivnost. Prodiral si z grozo v njene globine. Uničevalka! si klet poln bolečine in bal si se, da ugrabi ti mladost. Sedaj ti je postala tovarišica, toda še prej si ti prebil obroč, a mi smo ostali tu. Mi smo svobode prag in vsakdo bo čezenj šel in vsakdo bo bo tvoj duše odmev...«

Tako je ob smrti Mirka Ludvika v imenu krajevnih skupnosti Aljažev hrib in družbenopolitičnih organizacij med drugim razmišljal in zapisal Jože Zagoričnik. In nadaljeval:

»Prehitro je odšel od nas in se nepričakovano pridružil svojim junaško padlim sobojevnikom iz bataljona Vojske državne varnosti, v katerega se je vključil kot 16-letni mladinec na Stajerskem.«

Mirko Ludvig se je rodil 4. januarja pred 60 leti v Slavovskem Brodu, kjer sta živela njegova mati Ana in oče Mirko, strojni mojster iz Braslovca. Tam je Mirko tudi obiskoval šolo. Ko so Nemci v drugi svetovni vojni njegovega očeta iz-

V SPOMIN

se lil v Nemčijo je Mirko našel zavetje pri sorodnikih v Prekopi. Od tam je 29. septembra 1944 odšel v partizane in je vse do zaključka vojaških operacij opravil nešteto krvavih jurišev v bataljonu VDV. V svobodi je nadaljeval šolanje za strojnega tehnika v Ljubljani, nato

pa nadaljeval z delom v JLA, kjer se je še naprej izpopolnjeval in kot tehnični strokovnjak delal v raznih krajih v Jugoslaviji in s svojim delom in znanjem mnogo prispeval k tehnični brezhibnosti našega letalstva. Med katastrofalnim potresom v Skopju, kjer je živel, je njegova družina izgubila prav vse kar je imela in tedaj so se preselili v Celje.

V krajevni skupnosti Aljažev hrib, kjer je Mirko Ludvig kaj kmalu postal priljubljen in aktiven, si je ustvaril nov dom. JLA je zapustil kot kapetan 1. razreda in se zaposlil kot tehnolog v Libeli in tam delal do upokojitve leta 1983. Za junaštva in nečloveške napore v borbah bataljona VDV, požrtvovalnost v obnovi porušene domovine (med drugim je bil komandant delovne brigade na progi Samac-Sarajevo) in predano delo za napredek letalstva, je bil Mirko večkrat odlikovan. Prejel je red zaslug za narod s srebrno zvezdo, medaljo za vojaške zasluge, medaljo zaslug za narod in medaljo za hrabrost.

Poslovno stanovanjski blok

V Gornjem gradu imajo velike potrebe po blagovnici in po stanovanjih za mlade družine. V tem mesecu se bodo želje in potrebe krajanov uresničile.

Trgovine v Gornjem gradu delajo v neprimernih pogojih, in tudi ponudba ni poenotena. Veliko težavo predstavljajo tudi premajhna skladišča. Z novo zgradbo bodo vse te trgovske težave odpravljene. Poleg manjše blagovnice bo v zgradbi odprla prostore tudi poslovalnica Ljubljanske banke. V 16 novih stanovanj nad poslovnimi prostori se bodo naselile predvsem mlade družine. Polovica stanovanj je solidarnostnih, drugo polovico so odkupile delovne organizacije.

Investitorja sta Zgornjesavska kmetijska zadruga in Stanovanjska skupnost. Tehnični prevzem zgradbe so že opravili, blagovnico še opremljajo. Sredi avgusta bodo Zadružniki lahko v njej že nakupovali. Uradno odprtje gornjegrajskega poslovno stanovanjskega objekta, ki ima pomen za velik del doline, bo za občinski praznik.

BRANE JERANKO, Foto: EDI MASNEC

Vroče (utrujajoče) poletje

Včasih smo poletje pojmovali kot tisti letni čas, ki nam je omogočil določeno obliko predaha. Morda celo umika od nadležnih vsakdanjih opravil. V zadnjem času pa se nam ta priložnost vedno bolj izmika. Družbeno vrenje je postalo tako dejavno, da ne dopušča umika »s položaja«, kajti na širšem družbenem prizorišču se venomer nekaj dogaja.

Tudi v kulturi smo včasih pojmovali poletje kot mirno sezono, če odmislimo nekaj poletnih promenadnih koncertov ali priložnostnih razstav. Toda tudi na tem področju čas teče dalje in kulturni ali kakšni drugi delavci, to hoteli ali ne, ne morejo mimo dejstva, da se mora kar naprej nekaj dogajati. Vse je pač odvisno od želja ali ambicij, seveda tudi zmožnosti, toda na prvem mestu so le ambicije, vizija!

Celje se kot regijsko središče že nekaj časa ubada z mislijo, kako kakovostno, atraktivno in tudi zabavno predstaviti bogastvo izraza iz različnih obdobij. Ne da bi se zgledovali po Dubrovniških igrah ali pa ljubljanskem Poletnem festivalu ali laškem Pivu in cvetju ali Žalski noči – Celje ostaja le pri željah. Po

sedanji inerciji bo šlo tako še kar naprej brez bistvenih sprememb. In bom sedaj zapel že predobro in obrabljeno melodijo o nemotiviranosti poklicnih nosilcev gostinsko turističnega in kulturnega življenja v celjski občini.

Preprosto zato, ker v Celju ni sposobnega organizatorja, ki bi znal povezati vse tiste vsebinske danosti, ki jih mesto ima v ljudeh in materialni obliki bogatega zgodovinskega izročila, ki bi ga lahko

bolj oplemenititi in izkoristiti številke celjske trge, ki so pravi biseri za poletne prireditve, ki bi lahko teklo kontinuirano od maja do oktobra – vsaka s svojo vsebino, ne znajo več videti še tiste redke kakovosti, ki pa se vendarle ob vsem prizadevanju vseh, ki se niso povsem obupali, pojavlja in je tu. Indolentnost Zavoda za kulturne prireditve je več kot očitna, sicer ne bi brali primerjave v Novem tedniku, ko ob kritiki, da direktorja ni bilo dva dni blizu ob nastopu švedskega ansambla, odgovarja, da tudi direktor dimnikarskega podjetja ne obišče vseh lastnikov dimnikov v mestu...

Urejena obala Savinje čaka. Voda teče mimo in nikogar ni, da bi zajel njene lepote in takorekoč v mestnem središču ponudil to novo dimenzijo Celjanom in vsem, ki nekako zaidejo v to mesto. Kje so gostinci in trgovci in drugi, ki vpijejo, kako jih daje akumulacija, ki je ni, kako pada standard ljudi in ne zadržujejo več? Saj res: kaj pa zapravljati možnosti?

DRAGO MEDVED

KOMENTIRAMO

ravno ob ustrezni obliki posodobili in ustvarili novo kakovost.

Na celjskem gradu je moral privatnik pomesti dvorišče, postaviti nekaj klopi in miz, prižgati svečke in ponuditi obiskovalcem ob pijači še kaj za od zob. Z levo roko in čez noč je opravil tisto, česar Merx ni bil sposoben narediti v svoji dvajsetletni »vladavini« na celjskem gradu.

Utrujeni od prerekanja kaj bo s pustnim karnevalom, kako poletne kulturne prireditve in Turistični teden se

V ateljeju Alvija

Nedaleč od lokalne avtobusne postaje v Zagradu stoji ob breg prislonjena hiša. Na zunanji ni nič posebnega; pozornost pritegne le majhen napis pri hišnem zvonceu, ki nam pove, da je v tej hiši atelje. Ko vstopimo, se najdemo sredi skulptur in skulpturic iz glin. Tu preživljata prosti čas umetnika samouka slikarja Alica Javšnik in kipar Vilibald Krajnc.

Tu imata svoj delovni prostor, svoj atelje, svoj svet umetnosti; tu uresničujeta svoje sanje in svoja hotenja. Oba sta se začela ukvarjati z umetnostjo pred več kot desetimi leti in v kratkem času dosegla dokaj visoko estetsko in umetniško raven izdelkov – o čemer pričča več samostojnih in skupinskih razstav ter snemanje za RTV Ljubljana. Njune izdelke pa srečamo tudi v zdravstvenem domu in v avlah nekaterih hotelov. Sta umetnika, ki ju umetnost duhovno izpopolnjuje; iz nje črpa vir energije za naporno delo v službi in po njej.

Alica Javšnik slika z barvami za tkanino na fino dvakrat

tkano platno. Uporablja posebno tehniko, ki jo le redko zasledimo – barve nanaša s palčkami, kar zahteva ure in ure potrpežljivega dela; izdelek pa ima poseben čar. O njenih umetninah bi lahko rekli, da diha toplino in svojskost podvodnega sveta.

Vilibald Krajnc ustvarja v glini. Motive za svoje skulpture z nadrealističnim odtenkom črpa iz narave. Vzor so mu stari mojstri, vendar jih ne posnema; iz njihovih del črpa le znanje, ki ga potem na svoj način prenese v glino. Za njegovo delo je značilna mehkoza likov in pestrost oblik.

Alica Javšnik in Vilibald Krajnc pa nista umetnika, ki bi se zapirala v svoj svet; želita si, da bi čim več ljudi spoznalo njuna dela, da bi se ob njih sprostili in uživali. Želita pomagati ljudem v svet umetnosti in lepši jutri. Pri svojem delu sta neugnana in polna načrtov – v teh vročih poletnih dneh sta ravno sredi priprav za dražbo likovnih del v korist obolelih za cerebralno paralizno.

IVANKA ZAJC-CIZELJ

Novi tednik – Radio Celje, Trg V. kongresa 3a, Celje. Telefoni uredništva: 22-369, 23-105, 27-728, 28-408.

Pogled uprt v prihodnost

»Gradimo na tradiciji, polni smo zavzetosti in naši pogledi so uprti v prihodnost, ker s tem, kar imamo zdaj, še nismo zadovoljni,« pove predsednica kulturnega društva v Zibiki Helena Rancigaj, ki vodi društvo eno leto.

Po poklicu je vzgojiteljica, ne manjka pa ji načrtov, idej, predvsem pa misli, da jih bodo zavzeti člani njihovega društva tudi uresničili.

Vsako leto igrajo v Zibiki dve igri. Za pustne dni komedijo, za resnejše dni dramo. Letos so postavili na oder Komedijo ljubezni, avtorja Noela Cowarda. Igro so odigrali v gasilskem domu v Zibiki, vsako leto pa s pripravljeno igro gostujejo v Loki pri Žummu. Jeseni običajno komedijo ponovijo še

na domačem trgu. Letos se je prvič podala v režijo Helena Rancigaj, vse prejšnje igre pa je režiral ravnatelj osnovne šole v Zibiki Tone Gaberšek, duša kulturnega življenja v krajevni skupnosti Zibika.

Člani kulturnega društva v Zibiki (50–60 po številu) so letos ustanovili še moški pevski zbor, ki šteje 34 pevcev, vodi pa jih Roman Drogenik iz Smarja. Prepevati so začeli sta-

re narodne pesmi, jih oživljati še naprej, k čemur bi radi pritegnili še ženske. Te bi z veseljem prepevale, a jim manjka pevovodja, mladina pa je navdušena za folkloro, pa jim prav tako primanjkuje mentorja.

Lani so v Zibiki pripravili v šoli zelo uspelo likovno razstavo likovnika Janka Orača, pri obujanju starih običajev pa tudi niso na zadnjem mestu.

Vsako leto je tudi zelo odmevno srečanje narodnozabavnih ansamblov, kjer nastopajo v tekmovanju posamezniki z lastnimi skladbami posamič ali v ansamblu. Letošnje srečanje, osmo po vrsti, bo avgusta.

Kulturno društvo v Zibiki pa ne beleži samo uspehe, ampak se srečuje tudi s težavami. To so predvsem mentorji, ki jih ni in neustreznosti garderobni prostori v gasilskem domu. Vsa sredstva, ki jih društvo s svojo dejavnostjo zbere, bodo odslej namenili za nabavo garderobe in scenografije. Če članom uplahne pogum, pa jim je v zadovoljstvo polna dvorana in načrti za naprej, katerih ni malo.

ZDENKA STOPAR

Konjiška knjižnica pod okriljem Delavske univerze

Vse do letos je bila konjiška občinska ljudska knjižnica samostojna delovna organizacija, ker pa ni imela minimalnega števila delavcev, je bil njen status delovne organizacije pravzaprav protizakonit. Poleg tega ni imela ustrezno opremljenih prostorov in po predpisanih standardih sploh ni bila matična knjižnica. Čuden položaj so v Slovenskih Konjicah delno rešili z njeno priključitvijo Delavski univerzi, za matičnost knjižnice pa bo treba še marsikaj urediti.

Delavska univerza je enovita delovna organizacija in knjižnica je postala le ena od njenih internih enot. Število delavcev v knjižnici je ostalo nespremenjeno, morajo pa si pridobiti ustrezno strokovno izobrazbo. Prostori knjižnice so ostali v konjiškem Domu kulture, ker pa so zdaj vsi prostori v tem domu v upravljanju Delavske univerze bo mogoče knjižnične prostore razširiti v isti stavbi. Postopno bodo v knjižnici gradivo uredili po področjih in prvi načrt je ureditev mladinskega oddelka. Razmišljajo pa tudi o novostih kot je na primer izposoja videokaset.

Z vsemi naštetimi spremembami naj bi do leta 1990 zagotovili predpisane pogoje, da bi lahko konjiška knjižnica dobila status matične.

B. J.

Basni in povesti rojaka Janeza Koprivnika na majcenem šolskem odru na Gorenju.

Zavedajo se korenin

Tudi kultura z vaškega qdra daleč seže

Kultura na vasi, tudi v pohorski krajevni skupnosti Gorenje, ima čisto globlje korenine kot v mestu, čeprav je cvet navidez skromnejši. Tako pravi tudi Monika Naglič, dolgoletna predsednica kulturnega društva Janez Koprivnik z Gorenja, pritegnila pa ji je tudi Manja Crešnar, učiteljica iz Zreč, ki se v društvu spoprijema z režijo.

Šolska učilnica v kraju ima majcen oder za veliko vneto in pripravljenost mladih in starih do igranja dramskih tekstov, folklornih plesov in petja ljudskih pesmi. Ponosni na svojega rojaka Janeza Koprivnika, po katerem se društvo imenuje, so pred nedavnim

uprizorili nekaj njegovih kmečkih povesti in basni. Njegova dela so si sposodili v mariborski knjižnici, domače občinstvo pa je dvorano napolnilo do zadnjega kotička.

Kulturno društvo na Gorenju so ustanovili že prvo leto svobode, predstava pa zasije na improviziranem odru enkrat na leto. Potem pa, če je le mogoče, vaški umetniki odri- nejo na gostovanje tudi v sosednje krajevne skupnosti in kraje na Pohorju in pod Pohorjem. S slikami iz kmečkega življenja pa bi morda navdušili tudi prevzetne meščane, ki se čisto s kulturo le spogledujejo. Od občinske kulturne skupnosti dobijo Gorenjčani nekaj cvenka, a toliko vendarle ne,

da bi si lahko uredili prostora vaje in igre. »A gre tudi a prostovolnim delom«, sta zabeleži Monika in Manja. Igralci pred premiero spreminjajo nekaj časa v tesarje, pa se in odrske delavce. Tako se je jeva kultura na vasi, želje kjanov in kulturnih delavcev ne segajo v oblake: »Saj skromen prizidek k stari kol- že marsikaj reši!«, pravijo. »pa bi v kraju kdaj dobili k- pa bi bilo sploh čudovito!«

Da so trdno povezani s svojimi koreninami, pa pričra ta kaseta z naslovom »O poh- skem kmetu vam hočmo »pet«, ki so jo »pomagali« zap- fantje s treh bregov. Kaseta izdala konjiška kulturna sku- nost, na njej pa so zbrane s- smi Jurija Vodovnika, ljud- ga pesnika s Pohorja. Na tan- čin so prizadevni Pohor- ohranili del svoje prvobitne- vsem Slovincem pa del na- skupne kulturne dediš- Tako tudi kultura z vaške- odra daleč seže.

MATEJA PODJEC

Anton Grobin, olimpijski turistični vodič.

Dober obisk Olimjia

V Olimju, ki ga je letošnje Turistično društvo Podčetrtek predalo v upravljanje Spominskemu parku Trd- če, so s turističnim obiskom zadovoljni. Letos pričakujejo od 12 do 15 tisoč obiskovalcev.

Izletnike pripeljejo iz Rigaške Slatine, Atomskih toplic in Dobrne. Domačih gostov je manj. Največ prihajajo gosti Atomskih toplic, upokojeanci, šolarji in romaji. Od inozemskih gostov prihajajo največ finski, švedski, avstrijski, nemški in francoski gostje.

V obnovljenem Olimju jim pokažejo staro lekarno in bogato baročno cerkev. Slomškovo razstavo in muzej s sakralnimi zakladi, ki sta pod cerkveno upravo. Turistični vodič Anton Grobin pravi, da so gosti navdušeni predvsem nad staro lekarno in barokom olimjske cerkve. Obnova olimjskih objektov še ni popolnoma končana, pogrešajo tudi sanitarne prostore. »Lek« in »Krk« nameravata v gradu urediti Slovenski farmacevtski muzej in bodo verjetno, se letošnji pričeli z deli.

ID

Glasbeno življenje Podčetrčka

Za turistični kraj, kot je Podčetrtek, je glasbeno dogajanje pomembno. V Podčetrtku imajo kar dva pevski zbora: mešani pevski zbor s petdeset pevci, ki je nastal lani, drugi podčetrški, moški pevski zbor s šestindvajsetimi pevci, pa je bil ustanovljen, kot pravi zborovodja Andrej Kelemina, leta 1975.

Oba zbora veliko nastopata za goste Atomskih toplic in tako so kulturno obogatili bivanje številnih gostov. Podčetrška zbora redno sodelujeta na občinskih in območnih revijah pevskih zborov. Za svojo glasbeno dejavnost so dobili že številna priznanja, tudi srebrni znak OF. Podčetrški pevci, ki delujejo v okviru domačega prosvetnega društva »Vladimir Nazor«, so pobrateni s koroško-slovenskim prosvetnim društvom »Trta« iz Zitare vasi in oboji se srečajo vsako leto v enem od obeh krajev. Pobrateni so prav tako s pihalnim orkestrom iz bližnjega Desiniča v Hrvaškem Zagorju, s katerimi razvijajo bogato sodelovanje.

B. J.

Turistični utrip Gornjega grada

O dejavnosti Turističnega društva

Turistično društvo v Gornjem gradu deluje že 100 let. V Gornjem gradu so z letošnjo zasedenostjo turističnih zmogljivosti v penzionih in na šestih turističnih kmetijah večinoma zadovoljni. Zasebnih sob ne oddaja nihče več, čeprav so se pred desetimi leti tam sprejemali veliko gostov. Največ gostov prihaja iz Zagreba in Reke, za goste iz Srbije pa so postali predragi.

V letošnjem letu je Turistično društvo pri turistični recepciji postavilo dve tabli: z obvestili o turističnih znamenitostih in drugo, z obvestili o turističnih kmetijah,

penzionih in gostiščih. Turistični delavci pravijo, da je od turistične takse malo prihodka in si ga največ priskrbi z veselčnim delom tradicionalnega »Čebelarskega praznika«. Prazniku, ki se omenja tudi v Slovenskem krajevnem leksikonu, namenjajo v prihodnjem letu dati novo podobo. Prihodek vlagajo nazaj v kraj, za urejanje kraja pa namenijo tudi veliko prostovoljnega dela. Turistični delavci načrtujejo, da bi katedralo po končani obnovi osvetlili z reflektorji. Z delom predsednika društva, Ivana Presečnika, so zelo zadovoljni. »Vsepošod

Ivan Presečnik, predsednik sto let starega Turističnega društva.

je najprizadevnejši», pravijo turistični delavci. Pred letošnjim Čebelarskim praznikom je društvo v sodelovanju z lovci, gasilci, planinci in mladinci »Smreke« do končalo večji prizidek prosvetnega doma, namenjen za prireditve. V prizidku so lični kioski za prodajo spominov, napitkov in za srečolov.

V centru kraja, Gornji grad nima več statusa mesta, imajo v leseni brunarici turistično recepcijo, kjer dajejo turistične informacije, tudi telefonske in spominke. V brunarici imajo tudi prostor za sestanke, v njej pa je tudi kiosk Tobačne tovarne, z redno zaposleno delavko. Ta delavka dela tudi za potrebe Turističnega društva.

Kot se spominja vedno dejavni Ivan Poličnik, nekdanji predsednik društva, so s pomočjo Aleksandra Vičevića, pred desetimi leti, izdali bogat barvni prospekt. Lansko leto so ga, v nakladi 9 tisoč izvodov, ponatisnili. Ivan Poličnik se z zadovoljstvom spominja pred leti začete turistične akcije za najlepše cvetlice in najurejenejše domove, ki se je začela na pobudo Zorana Vudlerja iz Celjske turistične zveze. Prirejali so tudi ekskurzije in so si ogledovali najbolj urejene kraje v turistično razvitih alpskih deželah. Akcija za urejenost Gornjega grada še vedno traja in najurejenejši domovi v vsem Zadrjetju dobijo priznanja. V začetku so se krajani za urejanje domov zelo navdušili, z leti pa je to okraševanje postalo že sama po sebi razumljiva navada. Neurejeni domovi so postali velika izjema. Gornji grad daje danes resnično nadpovprečno urejen videz.

BRANE JERANKO

Debelejši nahrbtniki planincev

Pravi, tisti najboljši del letošnje planinske sezone si cer šele pride, vendar je bil že doslej obisk planinskih postojank v Savinjskih Alpah kar dober. Čisto drugače pa je z izkupičkom; vse manj ljudi si lahko privoščijo kakšno enolončnico, pivo ali kakšno drugo pijačo v planinah, vse bolj debeli pa so nahrbtniki planincev. Franci Šterk, ki s svojo ženo Fani že četrto leto skrbi za Frischaufov dom na Okrešlju ocenjuje, da letošnji obisk te planinske postojanke ni bil nič manjši kot prejšnja leta, zato pa se je za kakšnih 30 odstotkov zmanjšal promet.

Manjši izkupiček seveda pomeni več težav za planinska društva, ki skrbijo za postojanke, saj so že doslej zelo težko zbrala denar za obnovo, poslej pa se bodo verjetno morala vse bolj zanašati na pomoč delovnih organizacij.

S. ŠROT

Osvežitev v bazenu Prebold

Redki so bazeni, kjer temperatura vode ni manjša od temperature zraka. V preboldskem bazenu, pa se je resnično mogoče ohladiti, saj voda, ki priteče v bazen izpod Zvajge, ne presega 23 stopinj, redno pa jo menjajo. Toplo vreme gre na račun tako kopalcev, kot tudi mladincem, ki z bazenom upravljajo, saj se vsak dan vrsti preko 300 kopalcev. Vstopnina ni visoka, za odrasle 2000 in za otroke 1000 din, redno pa organizirajo tudi plavalne tečaje.

EDI MASNEC

Flosarski dnevi v Ljubnem

V Ljubnem ob Savinji se danes začnejo štiridnevne prireditve Flosarskega bala.

Bal se bo začel z dopoldanskim tekmovanjem paraplegikov v namiznem tenisu. V petek bodo odprli slikarsko razstavo Pepce Platovšek iz Ljubnega, zvečer pa bo flosarsko rajanje na Placu. Sobotni, športni del velike prireditve, se bo začel z šahovskim turnirjem

v Vrbju, nato bo odbojgarski turnir na Forštu in opoldanski turnir v kegljanju na Ermenčevem kegljišču. Zvečer bo zabavni program mladih flosarjev ob spremljavi domačih kitaristk. Sobotni večer bodo zaključili z veselico. Nedeljsko jutro bo v znamenju budnice ljudskih godcev, ki bodo igrali po trgu. Po budnici bo nogometna tekma med ribiči in kajakaši in demonstracijski nastop šolanih psov na Forštu.

Osrednji del prireditve v nedeljo popoldan se bo začel s slavnostno povorko s prikazom starih ljudskih običajev. Najzanimivejši del Flosarskega bala bo popoldansko udiranje flosa in flosarski krst na Savinji. Nato bodo podelili priznanja Turističnega društva za najurejenejšo ljubensko hišo in okolico hiše. Štiridnevno prireditev bodo zaključili z veselico.

BJ

Veliko turistov, premalo prometa

Želje Savinjske kajak šole, da z organiziranim strokovnim vodstvom skuša obogatiti turistično ponudbo zgoranje Savinjske doline, se uresničujejo le delno, saj ni takšnega odziva kot so ga pričakovali. Kljub temu, da je tam letos izredno veliko tujih turistov in da so pripravili tudi obširen propagandni material, pa ne morejo najti skupnega jezika z organizatorji bivanja turistov. Nekaj težav je tudi z ribiči, ki jim seveda ni všeč, da jim »preganjajo« ribe. Kot nam je povedal Rok Šribar je več izposoje

čolnov, kar je seveda cenejša varianta.

»Trikokrat, štirikrat zamahnejo z vesli, se dvakrat preobrnejo in se sproti še malo okopajo. Kot da bi bili na blazini. Mi jim hočemo ponuditi več. Da bi znali pravilno ravnati s čolnom in da bi spoznali lepote narave iz drugačne perspektive. Pa kaj, ko nam npr. v hotelu Prebold očitajo, da smo predragi, kjer pač gostom nudijo svoje storitve napol zaastonj,« nam je povedal Rok Šribar.

EDI MASNEC

Skupina avstrijskih turistov se je odločila za Savinjsko kajak šolo, ki so jo poiskali sami, brez domačih »posrednikov«.

Slaba solčavska turistična žetev

Solčavsko turistično društvo je sredstva, ki jih zasluzijo s turistično takso (društvo dobi 45 odstotkov zasluzka) namenilo za nakup prospektov Gornje Savinjske doline, za zabojnike za smeti in za vodnjak pred »Rinko«, ki je namenjen planincem.

Turistično društvo ima svoje prostore v svoji »koči« v Solčavi in turistični kiosk pri slapu Rinka. V kiosku imajo zaposlenega sezonca, ki daje turistične informacije in prodaja spominke. Predsednik društva Ivan Kosmač se spominja, da je turistično društvo posvečalo precej pozornosti razvoju turizma na kmetijah. V tej turistični panogi je opazen zastoj in meni, da je vzrok v manj ugodnih kreditnih pogojih. Na

Solčavskem je le 5 izredno turističnih kmetij, ker je nekaj kmetov to dejavnost opustilo. Predsednik je glede domačega turizma zelo kritičen, še zlasti do turizma v Logarski dolini. Misli, da bi v Logarski dolini potrebovali kakovostnejši turizem, boljše usluge, višjo kategorijo in ne le turistične zmogljivosti zaprtega tipa delovnih organizacij. Solčavski turistični delavec je kritičen tudi do nestabilnih cen turističnih storitev, ker je nemogoče izdati cenik za vso sezono. Na Solčavskem ponujajo gostom precej, tudi cene turističnih storitev so veliko nižje od obmorskih, vendar je za ta lep turistični predel premalo zanimanja.

BRANE JERANKO

Premalo znana jama

Rotovnikovo jama, ki jo upravlja Turistično društvo Soštanj in Saleški jamarski klub »Podlase« iz Topolšice, so odprli že predlanskim. Prizadevajo si, da bi z zanimivo jama seznanili širšo javnost.

Jama so odkrili pri urejanju temeljev stanovanjske hiše, leta 1978, vendar so jo zaradi pomanjkanja denarja lahko odprli za javnost šele leta 1986. Dolžina raziskanega dela jame je 54 kilometrov, nahaja pa se med Soštanjem in Titovem Velenjem. Posebnost jame so ježki, aragonitni minerali, druga posebnost jame pa je tudi ta, da je vhod v jama iz stanovanjske hiše. Jama je odprta vse leto.

Celjsko spomeniško varstvo in jamarski klub iz Topolšice bosta z odkrivanjem jame nadaljevala. BJ

PLANINSKI KOTIČEK

Obnovljeni planinski poti

Kot smo lahko prebrali reportažni zapis Srečka Srota v NT (21/7) o delu na obnovi planinske poti skozi Turski žleb, lahko s ponosom in zadovoljstvom ugotovimo, da je bila obnova poti dokončana pred rokom, skoro za dan vstaje. Prvo pot skozi Turski žleb je zgradila po načrtu trasi prof. Frischaufa Savinjska podružnica SPD v letih 1894-1900. S cementne tablice se da ugotoviti, da je bila pot obnovljena še 1. VII. 1957 (obnovila planinska vodnika Andrejko-Peter).

Sedanja obnova je res temeljita in opravljena po sodobni tehnologiji. Tega ne bi bilo, če ne bi delali prostovoljno, in tudi ne brez pomoči mnogih neimenovanih darovalcev. Iskrena jim hvala. Tako sedaj lahko varno gremo po zelo zahtevni planinski poti skozi Turski žleb na Skuto (2532 m), na Rinke (Štajersko 2289 m, Koroško 2433 m, Kranjsko 2453 m) in čez Podo mimo bivaka do Cojzove koče.

Z vrha žleba (2114 m) gremo na vrh čez Tursko goro (2251 m), Kotličce (1949 m) do Koče na Kamniškem sedlu. Tu se spustimo po prav tako sedaj obnovljeni planinski poti na Okrešelj. Prehod je odkril prof. Frischauf skupaj z Janezom Piskernikom leta 1876. Tako sta obnovljena dva dela slovenske planinske transverzale. Čaka pa nas še obnova dela poti z Robanove planine na Koroško. Komisija za pota pri PZS ima oktobra še v načrtu dokončanje obnove poti na Raduho, skupno s seminarjem za inštruktorje - markaciste in področnim zborom markacistov. Prav tako je želja Savinjskega MDO, da bi jeseni dokončali ob tečaju markacistov, še ostali del poti čez Hudčev graben na Celjsko kočo oziroma Tovst.

Š.J.

Pšenica v silosih

V Merxovih silosih v Trnovljah nadaljujejo z odkupom pšenice z našega in dolenskega območja, prve pošiljke žita pa so že dobili tudi iz Hrvaške.

Z odkupom in kako-vostjo letošnjega pridelka so v Mlinsko predelovalni industriji Celje zadovoljni, pričakujejo pa, da bodo pridelovalci izpolnili vse pogodbenne obveznosti.

Do vključno ponedeljka, 1. avgusta so v Merxovih silosih vskladiščili 4 tisoč 900 ton pšeničnega zrnja iz Slovenije in Hrvaške. Kmetijske zadruge in kombinati so iz lastne proizvodnje oddali 2 tisoč 400 ton pridelka, kmetje kooperanti pa še dodatnih tisoč 460 ton. Iz hrvaških polj so doslej dobili nekaj več kot tisoč ton zrnja, v Mlinsko predelovalni industriji pa ugotavljajo, da se odkup po pogodbenih obveznostih dogovorjenega žita s Celjskega počasi že zaključuje.

I. F.

Z NOVIM TEDNIKOM TUDI NA MORJU

Skupaj pri delu in jelu

Družini Sadek in Očko skupaj pridelata vse za življenje

Angela Očko in Amalika Sadek sta tistega dne pekli kruh in kuhali južino. Ostalih sedem članov dveh družin ni bilo doma. Dan je bil ravno pravi za delo na travniku in v vinogradu. Vse tri se Angela in Amalika nista imeli časa. Hiteli sta za svojim delom in zraven kakšno rekli.

Skušala sem ugotoviti, kje sploh sem – pri Sadekovih ali pri Očkovih. Ampak to

sploh ni bilo pomembno. Obe družini v zaselku pod Gorenjem namreč živita skupaj. Skupaj so pri delu in jelu že od nekdaj. No, nekoč davno, sta bila to dva grunta. Angelina stara mama se je priženila k sosedu in postala lastnica obeh gruntov. Šele njen sin, Angelin oče, je domačijo spet razdelil med Angelo in njenega brata. Razdelitev pa je bila le na papirju. Družini sta se že navadili, da

sta skupaj skrbeli za skoraj 30 hektarjev zemlje (16 hektarjev obdelovalne). Dela je veliko in ker je zemlja v hribih, je tudi težko. Kdo bo kaj delal, se ni treba dogovarjati. Delo samo kliče pridne roke in zanj zagrabi tisti, ki lahko. »Glavnega pri hiši ni. Vse je treba narediti. Tu se ni kaj prepirati ne kaj ukazovati. Sicer pa tudi jezik nimamo časa past,« sta povedali Angela in Amalika.

Dela in skrbi jim res ne zmanjka. Preživeti je treba devet ljudi – samo ena izmed hčerk se vozi na delo v dolino – in poskrbeti za 17 glav govedi. Vse, kar potrebujejo, pridelajo sami. Včasih so imeli v grabnu žago in mlin, pa je voda upadla in imajo sedaj oboje kar doma, na elektriko. Brez umetnih gnojil in brez vsakih škropliv pridelajo hrano za svoje potrebe. Pšenico, ki jo pridelajo, tudi sami zmlejejo in iz nje pečejo kruh – dve peki po sedem hlebov za teden dni. Pa ne pojejo vsega sami. Skoraj ne mene tedna, ko ne bi imeli delavcev. Lani so delali silos, letos fasado.

S hišami in gospodarskimi poslopji je sploh veliko križev. Vsega je po dvoje: dve hiši, dva hleva... »Ja, veliko cimprova imamo. Enkrat je treba popravljati tu, drugič tam. Vedno kaj,« malo potožita. Ampak saj je delo njihovo življenje.

Od dopustih se z njima ni kaj pogovarjati. »Kje pa ste se videli kmeta na dopustu?« Pa vendar so s svojim načinom življenja zadovoljni. Takšno je vedno bilo. V dolini pa bi njihovi kmetiji rekli, da je samooskrbovalna in da pridelujejo biohrano. Sadekovi (to ime se drži obeh kmetij) ne razumejo, kaj je v tem posebnega.

MILENA B. POKLIČ

Angelo Očko in Amalika Sadek smo ujeli pri kuhanju kosila za devet lačnih ust dveh družin.

Zaključek tabora je treba prenesti v življenje

Udeleženci raziskovalnega tabora Šentjur 88 svetujejo kmetom marsikaj, kar bo težko uresničiti

Udeleženci mladinskega raziskovalnega kmetijsko-veterinarskega tabora Šentjur 88 so ob koncu svojega dela, sredi julija, izdelali tudi posebno raziskovalno nalogo in zaključno poročilo v katerem so strnili svoje ugotovitve. Precej njihovih nasvetov, ugotavlja kmetje, pa bo kar težko spraviti v življenje, saj za to niso izpolnjeni osnovni pogoji.

Studentje agronomije, živinoreje, veterine in sociologije, ki so pod mentorskim vodstvom pospeševalca kmetijske pridelave šentjurskega Kmetijskega kombinata Zdravka Brgleza in veterinarja Francija Zapuška ter profesorjev svojih fakultet raziskovali obstoječe razmere, so ugotovili, da bi bilo za večjo kmetijsko pridelavo na planinskem območju potrebno spremeniti kar nekaj stvari. Tako so zaradi težkih, nepropustnih tal, ki niso primerna za intenzivno poljedelstvo, kmetom svetovali, da travnike po štirih letih preorjejo in sejejo silažno koruzo ter naslednje leto eno izmed žitaric, nato pa lahko za štiri leta zemljo spet zavržejo. Ob analizi prsti so tudi ugotovili, da zemlji primanjkuje fosforja ter kalcija, zato pa bi morali kmetje uporabljati več fosforjevih gnojil in zemljo apniti.

Tukaj pa so raziskave in nasveti mladih raziskovalcev že naleteli na prve težave. Kmetje namreč opozarjajo, da čistih fosforjevih gnojil ni dovolj v prodaji in da zemljo – kolikor jo zaradi visokih cen umetnih gnojil sploh še zmerejo – gnojijo s tistimi zmesmi, ki jih lahko kupijo. Mladi raziskovalci so ugotovili tudi dobro botanično sestavo rastlinske odeje, delež trav je tudi do 65 odstoten, prevladujeta pa bela in črna detelja. Zaradi ustrežnejše mineralne in provitaminske sestave košene krme, so kmetom svetovali zgodnejši odkos, saj bi s tem lahko vplivali na splošno zdravstveno stanje živali in predvsem njihove reprodukcijske lastnosti. Ob analizi krvi pa so veterinarji ugotovili, da živalim manjka natrija in so kmetom svetovali, naj vsak dan hrani dodajajo tudi žličko kuhinjske soli.

Ob pregledovanju živalske črede s tega območja so mladi raziskovalci ugotovili, da je večina krav svetlolisastih, nekaj pa je tudi rjavih in križank. Za skoraj vse pa velja, da so prelahke in prenizke, velike razlike pa se pojavljajo med posameznimi hlevi in tudi znotraj ene črede. Ugotovili so tudi to, da na osmih kmetijah, ki so jih podrobneje raziskali, nimajo podatkov o količinah in kakovosti namolženega mleka ter reprodukcijskih parametrov za daljše časovno obdobje. Prav tako neustrezno – vendar bodo kmetje z lastnim

denarjem lahko le malo spremenili – pa je tudi stanje v hlevih. Le-ti so zvečine stari in neustrezno grajeni, poleg tega, da so neopremljeni, pa so v njih opazili tudi preveliko relativno vlago v zraku, slabo zračnost, visoke temperature in preslabo osvetljenost, kar vse vpliva na manjšo mlečnost in slabšo plodnost živali.

Mladi raziskovalci so pri svojem delu nanizali še ne-

Mladinskega raziskovalnega kmetijsko-veterinarskega tabora Šentjur 88 s sedežem v Šentvidu pri Planini se je udeležilo 20 študentov agronomije, veterine, živinoreje in sociologije, pri svojem raziskovanju pa so natančno obdelali 8 kmetij v Šentvidu, Podpeču pri Šentvidu, Bodropolju in Golobinjeku.

kaj splošnih ugotovitev ter kmetom svetovali, kako bi skrajšali čas med telitvami, ki so zdaj predolge, in izboljšali starostno sestavo v svojih osnovnih čredah. Sicer pa so udeleženci tabora ugotavljali, da bi morali s svojim delom nadaljevati tudi v prihodnjih letih ter zdaj zastavljene raziskave še izpopolniti.

IVANA FIDLER

Včasih so več peli, a manj pili

V Zibiki smo obiskali Tončka Bračko

V trdno grajeni hiši z balkonom v Zibiki živi zgovorna in preudarna kmetica Tončka Bračko. Na njenem obrazu ni videti trpljenja, niti starostnih gub, ki bi bile samoumevne pri njenih dvainsedemdesetih letih.

Pred sedemindesetimi leti se je iz spodnjega Tinskega preselila v Zibiško vas in se omožila z možem Toneom. Štirje otroci so se jima rodili, tri hčere in sin, ki se je ponesrečil v prometni nesreči in je bil predviden za naslednika. Bolečina za njim še ni usahnila v materinem srcu, v veliko tolažbo pa so ji hčere, ki so vse pri kruhu, najmlajša Mira pa je z družino ostala na domačiji.

Ta res ni velika, vsega skupaj imajo pet hektarov zemlje. V štali muka pet krav in mleko, ki ga namolzejo dajo vse v prodajo. Dnevno oddajo 25 do 30 litrov mleka.

»Z mlekom je tako, da se plačuje po potrebi, zadruge, v katero se oddaja in ne po kakovosti, kar bi moralo biti.« V svinjaku kruli osem prašičev, nekaj za zakol, nekaj za prodajo. Mleko in meso, ko ju prodajo, sta edini zaslužek te kmetije. Sicer imajo mehanizirano, premorejo traktor in molzni stroj, poleg tega pa še pridne roke mladih, ki poprimajo, ko pridejo iz službe.

»Včasih se je živelo bolj skromno, recimo pred petdesetimi leti. Oba z možem sva kmetovala, mož je poleg kmetije še zidaval, pa smo komaj živeli. Največ dela vedno pade na kmečko gospodi-

njo, ki je vedno žrtev na kmetiji. Da sem zaslužila kakšen dinar zraven sem veliko šivala za furmane, kuhala sem po ohceti in poprijela za vsako delo. Otroke je bilo včasih težko izučiti.

Spominjam se, da se je brat šel učiti za krojača in je

kot vajenec še prejemal klopote. Otroci revnih družin so delali za obleko in hrano, stari ljudje so spali po listnicah in prejemali hrano vsak dan pri drugem kmetu.

Najhuje je bilo med vojno. Mož je bil v partizanih, po mene pa so velikokrat prišli Nemci. Nazadnje sem se skrila na osvobojeno ozemlje na Planino pri Sevnici. V vaši smo imeli izdajalca, zato so tu pri nas veliko ljudi likvidirali.

Tako se sprašuje kmetica Tončka iz Zibike in preudarno razmišlja. »Slabi časi gre do noter, vse tako kaže, da bo zdaj kmet delal samo za hrano. Draginja je že taka kot pred drugo svetovno vojno, v nečem pa je razlika: ljudje so bili včasih bolj zadovoljni kot so zdaj. Peli so. Prišli so kosci do konca brazde in zapeli, zdaj nobeden ne poje več. Se pa zdaj veliko več pije kot se je včasih, čeprav šmarnice pri nas skoraj ni več, ker imajo ljudje strah pred njo. Znorela je ljudi, zdaj pa se to dogaja bolj počasi...«

Kmetica Tončka Bračko nas je z drobnimi in hitrimi koraki popeljala še v njen »gartel«, kjer goji zelenjavo in mnogo rož. Videli smo še narcise, vrsto, ki že izumira in za katero bo Tončka že poskrbela, da ne bodo šle v pozabo. Spominja se zibiške idilike, ki je že dolgo ni, a bo ta slika v njenem življenju ostala do konca dni.

ZDENKA STOPAR
FOTO: EDI MASNEC

KOZERIJA

Kmetje smo vsi!

Če vzamemo, da je kmet v povojni zgodovini postal žaljivka, smo res pravi kmetavzarji. Saj ne, da ni za občudovati kako tudi tale poldrugomilijonski slovenski jezik raste v moderne čase in se bogati z novimi pomeni starih besed; ali kar nekaj truda nas bo stalo, da postane kmet ne zgolj družbenopolitično, ampak tudi pomensko čislana človeška vrsta. Je pa za to že skrajni čas. Sicer pa to tako ali tako veste iz lastne izkušnje: »imeti« koga svojih dandanašnjih kmetih, pomeni živeti ceneje, če že ne sploh živeti. Ko smo razlitali večinoma nemško ali nemškutarsko meščanstvo na Slovenskem, smo se štiri desetletja trudili skrivati svojo generacijo, dve, največ tri rodove stara kmečka kolena. Zdaj, ko je peščica slovenskih kmetov, ki je najprej preživela uradno zanikanje, da sploh kot kak razred obstajajo, ko nato od hude kmečke politike ni pomrla od dela in pomanjkanja, zdaj spet vsi iščemo svoje kmečke korenine, z njimi pa jabolka, krompir, ocvirke in kakšno svinjsko polovico. Kmetje nas mirno gledajo in nam nalagajo. Vse daljine »tete z dežele« so postale kmetice, vsi »zarukani strici s kmetov« so postali kmetje. In ljubi slovenski jezik je poleg dveh dobil za kmeta še tretji pomen. Prvi je seveda tak poljedelski in živinorejski, drugi bolj vnič-dajalen, zaničevalen, tale najnovejši pa ima tak kraljevski, masten prizvok. Pšenička pa mirno v kašah zori, čeprav jo bodo letos zavoljo nizkih odkupnih cen zaradi lanskega uvoza iz Velikih Ameriških Držav požrli večidel kar pujsi. Če nismo Slovenci kmetavzarji...

BRANE PIANO

V znamenju rekordov

V Pulju se je iztek 35. Festival jugoslovanskega igranega filma, kjer smo videli 36 novih domačih filmov

Letošnji puljski festival, na katerem vsako leto prikažejo in ovrednotijo vse v Jugoslaviji proizvedene igrane filme, je letos minil v znamenju rekordov in jubileja festivala samega. Na festivalu so zavrtili rekordno število filmov (36 smo jih posneli v enem letu), največ doslej je bilo debitantov, ognjemet, ki je pričel festival, je bil rekordno lep in rekordno kratek, reklama festivala (in producentov) je bila rekordno bogata in rekordno agresivna... Skratka, videli smo festival rekordov, ki pa je glede na število prikazanih filmov dal tudi rekordno število poprečnih izdelkov, ki so bili sicer na dostojni ravni, večini pa je le manjkalo kaj malega ali rekordno velikega, da bi res postali – veliki.

Pravzaprav je celotnemu festivalu manjkalo res le to – izredno dober, velik in pomemben film. Naj ne bom narobe razumljen. Povsem se strinjam, da je bila kakovost prikazanih del na razmeroma zelo visoko ravni (torej je bilo poprečje visoko, a je vendarle ostalo, kot vsa poprečja, poprečno). Le pet, morda šest filmov je »zastr-

Jubilejni puljski festival je prinesel kar nekaj rekordov. Najpomembnejši je število proizvedenih filmov, ki jih je bilo kar 37, na festivalu pa prikazanih 36 (Film Sredi mojih dni z zgodbo iz Medugorja ni bil prikazan zaradi nepopolne dokumentacije). Tudi Slovenci smo imeli v Pulju svoj rekord, kar 9 filmov, med katerimi so se trije potegovali za nagrade.

lelo« iz tega poprečja, prav velikega filma, ki bi povsem avtomatično dvignil celotno raven jugoslovanske celoletne produkcije na višjo ali celo visoko raven pa, žal, ni bilo.

V celotni filmski beri so po številu prikazanih filmov najbolj izstopali srbski filmarji, ki pa so jih hrvaški prekosili s kakovostjo, saj so imeli med petimi filmi kar dva res zelo dobra in še dva vsaj več kot solidna. Povsem zaslužen je večino priznanj občinstva in žirije pobral film Krste Papića Življenje

Poseben spektakel je Viba uprizorila letos kar dvakrat. Prvič ob filmu Odpadnik, ki ga je s promenadnim koncertom napovedala zagorska godba na pihala z ljubljanskimi marjoretkami in drugič s kar nekaj nastopi škotskih mojstrov na dudah – Lena Rosea in Johna Sporeea (slednji je tudi kraljičin osebni glasbenik), ki sta popestrila vrvež v festivalskem centru in v Areni. Dodatek vsemu temu so bili reklamni cepelini nad Areni, pa Ballantinesov whiskey in sprejem za večino gostov festivala.

s stricem. Blizu so mu bili še film Tončija Vrdoljaka Glembajevi, pa film Darka Bajica Pozabljeni, Kavka, Miše Radivojevića, in zlasti Primer Harms, Slobodana Pešića. Takoj za temi filmi jih je kar nekaj, ki zaslužijo pohvale in priznanja in ki jih je resnično vredno videti. V to kategorijo bi uvrstil večino slovenskih, prikazanih na tem festivalu, posebej še Sprajčev film Odpadnik, pa Klopčičevega Mojega ata socialističnega kulaka, Kavčičevo Majo in vesoljčka, omnibus režiserjev Hladnika, Buha in Stojana P.S. in seveda v Pulju resnično po krivici prezrti Slakove Hudo delce. V ta sklop prikazanih filmov sodijo še Hiša ob progi, režiserja Zarka Dragojevića, pa Karanovičev film Za zdaj še brez dobrega naslova, spet po krivici prezrti Šijanov film Skrivnost samostanskega žganja, film Zdravka Šotre Brata po materi, pa Pot na jug, argentinskega režiserja Juana Bautiste Stagnara – in to bi bilo že kar vse.

Spodrslijaž žirije

Žirija je, to je bilo očitno, brez potrebe širila selekcijo, ki bi mirno lahko ostala pri petnajstih naslovih, nikakor pa si ob razširjeni selekciji ne bi smela privoščiti spodrslijažev s Šijanovim in Slakovim filmom, ki ju je izločila iz selekcije in dala prednost mnogo bolj poprečnim, da ne zapišem slabim filmom.

Če odštejem proteste prizadetih avtorjev, katerih filmi niso prišli v selekcijo, je festival mineval mirno, po ustaljenem ritualu, ki ga je

Žirija je (po večinskem mnenju nepotrebno) selekcijo filmov s predvidenih 15, kolikor so jih tudi zavrtili v Areni, razširila na 21 filmov. Ti so s potegovali za uradne festivalske nagrade, ostali so bili prikazani v informativnem programu, konkurirali pa so lahko za neuradne nagrade.

menjala le stopnjujoča se utrujenost spremljevalcev, novinarjev in kritikov, ki smo gledali kar po šest filmov dnevno in ki nas je dodatno morila res neznosna vročina. Drugače pa sicer značilnih puljskih iskric, navijaštva, prilizovanja in ne vem česa še, v glavnem ni bilo zaslediti, pa tudi producenti so kar glasno godrnjali, da niti posel s prodajo filmov ne gre več tako kot pred leti. Zlasti slednje čudi, saj je

Prizor iz novega slovenskega omnibusa P.S., ki ga sestavljajo tri zgodbe. Režirali so Marcel Buh, Andrej Stojan in Boštjan Hladnik.

Ivo Ban je zaslužen sprejemal čestitke za odlično odigrano vlogo nerazumljenega inovatorja Kirna v Sprajčevem filmu Odpadnik.

uvoza filmov vse manj in pričakovali bi večje zanimanje prikazovalcev filmov za ves festival.

Papičev križev pot

V zapisu, ki naj bi dal vtis o festivalu, ni mogoče opisovati vsebin filmov, ki to zaslužijo. Za to bo dovolj prilžnosti, ko bodo kapljali na redni spored. Bolj bo zanimivo zapisati še kaj, kar se je pletlo na festivalu in ob njem.

S posebej zanimivo zgodbo je postregel puljski zmagovalec Krsto Papić, ki je na tiskovni konferenci povedal,

Daleč najmočnejši producentski nastop na festivalu je uprizorila Viba, ki je daleč zasenčila vse druge jugoslovanske proizvajalce filmov v vseh pogledih, tako z gradivi, plakati in reklamnimi brošurami, kot tudi z darili svojih sponzorjev – škotskega Ballantinesa in domačega Kompas Hertza.

kakšne težave so ga spremljale pri ustvarjanju tega filma. Po protestu hrvaških borcev, ki so se ostro zoperstavili temu filmu, posnetem po romanu Ivana Aralice, se je moral Papić ostro in dolgo boriti za to, da je lahko nadaljeval delo. In ko je pričel snemati (v damatinski Zagori), so ga »vaški faktorji«, ki so mu pred nosom mahali z nekakšnim uradnim stališčem ZB Hrvaške, dobesedno pregnali s snemalnimi lokacij. Z ekipo se je moral preseliti v Istro, dobesedno čez noč že spet spreminjati scenarij, da ga je prilagodil novemu okolju (in zlasti govorici ljudi) in potem hitel s snemanjem, da ni pošel že tako skromno odmerjeni denar in da nova »prepoved«, ki so se je silno bali, ni poglala v akcijo tudi Istranov. Kot da bi šlo za silno provo-

Kar dve Zlati areni je žirija prisodila srbskemu filmu Hiša ob progi, v katerem se je mladi Zarko Dragojević lotil vroče teme izseljevanja Srbov s Kosova. Tudi Ljubiša Samardžić je za svojo vlogo v tem filmu dobil Zlato areno.

kativen, političen film. Pa ni tako. Očitno pa se je med negativci v tem filmu kdo od vplivnih prepoznal...

Izjemno odmeven in pameten nastop je imel na tiskovni konferenci Franci Slak. Vsi so pričakovali, da bo po žiriji sesul plaz obtožb, pa je to že uvodoma zavrnil. »Vse, kar sem imel povedati v zvezi z odločitvijo žirije, da moj film, ki je zmagal na TDF v Celju in bil uvrščen v tekmovalni spored berlinskega festivala, ne uvrsti v puljsko selekcijo, sem že povedal. Zdaj sem tu, da odgovorjam na vaša vprašanja o tem filmu in da se z vami pogovarjam o filmu,« je bil kategoričen Slak. In tako je v zadregu spravljal le predsednika žirije, ki je jecljaje branil svojo odločitev, pa zanjo ni našel drugega argumenta, kot da je od Slaka pričakoval drugačen in boljši film.

Vse manj gostov

Medtem, ko je Pulj včasih med festivalom kar vrel od gostov, zlasti še od filmskih igralcev in drugih ustvarjalcev, je bilo letos drugače. Igralci so se očitno zadovoljili s »svojim« festivalom igralskih dosežkov v Nišu in

Za letošnji najlepši plakat so izbrali Vipotnikovo delo za film Živela svoboda, Vipotnik je dobil tudi posebno priznanje za dolgoletno kakovostno delo pri oblikovanju vsega, kar gre s filmi, Viba pa priznanje za celostno podobo vseh filmov.

so le v skromnem številu prihajali na predstavitve filmov, v katerih so nastopili. Tudi sicer so bile ekipe gostov – ustvarjalcev bolj skromne, manj pa je bilo tudi tujih gostov, ki so v prejšnjih letih spremljali ta festival.

Pulj s svojim okostenelim in že 35 let ponavljajočim se ritualom, ki je vrhu vsega še v konici turistične sezone, ko film razen novinarjev in filmarjev samih zanima le

Njaveč filmov so med dvema festivaloma dokončali v Srbiji, kar 16. Slovenci smo prikazali 9 filmov in ker so vsi nastali v proizvodnji Viba filma, je bil ta najmočnejši jugoslovanski producent na festivalu. Hrvati so predstavili 5, Bosanci in Hercegovci tri, po enega pa še Vojvodinci, Makedonci in Kosovci. Le Črna gora na letošnjem festivalu ni imela svojega filma.

malo ljudi, postaja dolgočasen in vse bolj samemu sebi namen. Zato ne čudi, da že temeljito razmišljajo o novostih. Pulj naj bi sicer ohranil vrednotenje, selekcije pa naj ne bi opravljala žirija, ki kasneje filme tudi nagraduje. Festival naj bi tudi terminsko prestavili v primernejši čas, predvsem pa bodo morali zagotoviti bolj kakovostne projekcije.

Avtorji, ki so letos filme predstavili v informativnem programu, pa tudi onih šest, ki so tekmovali, filme pa vrteli v dvorani, so bili upravičeno prizadeti. Filme so vrteli ob nemogočih urah (ob 9., 11. ter ob 16.30 in 18.30 uri), raven projekcij pa je bila slabša kot v marsikaterem vaškem kinu.

Pred TDF

Festival smo pozorno spremljali tudi organizatorji Tedna domačega filma, ki bo v Celju od 8. do 15. novembra letos. Tudi na TDF bodo potrebne osvežitve in spremembe. Slovenski filmarji napovedujejo za Celje sedem novitet. Ob filmih Čisto pravi gusar, Maja in vesoljček, Poletje v školjki II, P.S. in Odpadnik, ki smo jih videli že v Pulju, še film Kavarna Astorija, ki ga te dni (z izjemo ene še neposnete scene) že montirajo in film Remington, ki nastaja v produkciji SKUC. Če bi obdržali dosednji način izvedbe premiernega sporeda TDF, bi tako

ostal prostor le za en neslovenski film. To pa je odločno premalo, če želimo še naprej obdržati možnost primerjave z najboljšimi dosežki jugoslovanske kinematografije.

Vse bolj se zato nagibamo k zamisli, da bi v premiernem sporedu prikazali 12 celovečercov, nekatere na dveh, druge spet le na eni

Festival je bil rekorden tudi po številu debutantov, ki so prikazali svoje prvence. Bilo jih je kar 12, najuspešnejše pa je debutiral Zarko Dragojević s kar dvema Zlatima arenama – za scenarij in režijo svojega filma Hiša ob progi. Čeprav se »stari mački« ne dajo, pa mladi znova krepko prihajajo na plan.

premijerni predstavi. Končne odločitve še ni, jasno pa je že, da bomo novembra na TDF videli v premiernem in v spremenih sporedih vse tiste jugoslovanske filme, ki so s svojo kakovostjo kaj pomenili v letošnji jugoslovanski filmski proizvodnji.

BRANKO STAMEJČIČ

»Pintar« mora biti o

Sod nastane po nekaj dneh dela, pravi M

Pri Peckovih v Spodnjem Mestinju pri Zibiki je očitno vse v znamenju sodov. Takšen občutek namreč dobi naključni obiskovalec na dvorišču njihovega doma, saj na vsakem koraku tri v nedokončane ali pa v izdelane sode in vedra. Še celo domači pes je našel svoj dom hišici v obliki soda. 76-letni gospodar domačije Matija Pecko se s »pintarstvom«, kot pravijo na Šmarskem sodarstvu, ukvarja že petdeset let, zato tudi ni čudno, da so sledovi te obrti povsod na domačiji.

»V tridesetih letih življenja v naših krajih ni bilo kaj pri-

da in vsak se je znašel, kakor je vedel in znal. Služb ni bilo in ljudje so se veliko zadolževali. Tega sam nisem hotel, zato sem pričel delati pri starem »pintarju« tu v bližini, ki me je vzel za vajenca. Ko sem spoznal vse skrivnosti sodarskega poklica, sem začel delati samostojno. Učenje pa ni bilo prav nič enostavno! Škaf, kadi in vedriče lahko kar kmalu sam narediš, za dober sod pa je treba nekaj let učenja,« se spominja začetkov Matija Pecko. Očitno je bil odprte glave, saj so prvi sodi nastali kar kmalu po prvih učnih korakih in ko se je lotil obrti na svojo pest, mu dela tudi ni nikoli zmanjkalo. Ljudje so

ade, nagrade...

žirija 35. Festivala jugoslovenskega igranega Pulju, ki ji je predsedoval režiser Branko Čulina pa sta bila režiser Goran Paskaljević in Istref Begoli, je razdelila 14 Zlatih aren in še mnogo, vse njene odločitve pa so bile soglasne.

areno za najboljši film festivala so dodelili življenje s stricem, ki ga je režiral Krsto Papić, trali pa so še filmi Glembajevi, Hiša ob progi in (eni).

areno za režijo je dobil Žarko Dragojević, ki so delili tudi Zlato areno za scenarij, obe za svoj ob progi.

areno za glavno žensko vlogo je dobila Neda Ćerina, ki je igrala v filmu Praznik kurb (Aloa) (v bila tudi Milena Zupančič za vlogo v filmu socialistični kulak).

areno za glavno moško vlogo so dodelili Nadareviću za vlogo v filmu Glembajevi (v bila tudi Ivo Ban za vlogo v Odpadniku in bičič za vlogo v filmu Moj ata socialistični kulak).

areno za epizodni vlogi so dodelili Eni Begović (v izboru je bila tudi Bernarda Oman za sistem filmu) in Ljubiši Samardžiću (Hiša ob progi).

areno za snemalno delo so prisodili Borisu Ćerini, ki je vodil kamero v filmu Pozabljeni, za glasbo so nagradili Gjona Gjevelkaja za film megle; za najboljšo scenografijo je areno prešla Petrović za film Primer Harms; za kostime so nagradili Iko Škomrlj za film Glembajevi, je bila tudi Alenka Bartl za film Moj ata...; areno za slovenski film je priboril Matjaž Ćerina ton v filmu Odpadnik; za montažo so nagradili Slavko Čeparac za film Za zdaj brez dobrega Zlato areno za masko pa je prejela Vuka Ćerina v filmu Neka čudna dežela (v izboru pa ni Berta Meglič za film Glembajevi).

areno za snemalno delo so prisodili Borisu Ćerini, ki je vodil kamero v filmu Pozabljeni, za glasbo so nagradili Gjona Gjevelkaja za film megle; za najboljšo scenografijo je areno prešla Petrović za film Primer Harms; za kostime so nagradili Iko Škomrlj za film Glembajevi, je bila tudi Alenka Bartl za film Moj ata...; areno za slovenski film je priboril Matjaž Ćerina ton v filmu Odpadnik; za montažo so nagradili Slavko Čeparac za film Za zdaj brez dobrega Zlato areno za masko pa je prejela Vuka Ćerina v filmu Neka čudna dežela (v izboru pa ni Berta Meglič za film Glembajevi).

areno za snemalno delo so prisodili Borisu Ćerini, ki je vodil kamero v filmu Pozabljeni, za glasbo so nagradili Gjona Gjevelkaja za film megle; za najboljšo scenografijo je areno prešla Petrović za film Primer Harms; za kostime so nagradili Iko Škomrlj za film Glembajevi, je bila tudi Alenka Bartl za film Moj ata...; areno za slovenski film je priboril Matjaž Ćerina ton v filmu Odpadnik; za montažo so nagradili Slavko Čeparac za film Za zdaj brez dobrega Zlato areno za masko pa je prejela Vuka Ćerina v filmu Neka čudna dežela (v izboru pa ni Berta Meglič za film Glembajevi).

e glave

cko

žiriji z njegovimi včasih je bilo kar samo za enega. Se morali s tem na našem območju pa sem še edini in okolici. Na kaj vajencev, pa držali, so raje šli. Sedaj mi ne naga naš - ta mlada svojo službo in več, kot da mi pomoči pri končani. Nekoliko Matija.

Matijane, pa traja. Najprej nareže, jih sestavi, roče in vanj zakuhani sod zakuhan in

doge se nato ne zavrta več. Mora jih še obrezati, okovati, urezati dno in s tem je sod v glavnem končan. Delo je zelo natančno in napak ne sme biti, saj je težje popraviti ponesrečen izdelek kot pa narediti novega. Orodje, s katerim dela Matija Pecko, pa je prav tako staro kot njegova obrt, saj ga je sam izdelal, ko se je začel ukvarjati s sodarstvom. Z nabavo materiala se ne ubada, saj mu ga naročniki sami pripeljejo, še najbolj pa je hrastov les. Nekoliko težje je dobiti obroč, zato si mora pomagati z zvezami.

Pohvali se, da je izdelal tudi 2500-litrski sod in da tisti izdelki, ki jih je izdelal pred petdesetimi leti, še vedno držijo. To pa je pri sodih najpomembnejše, seveda pa kasnejši lastniki ne smejo pozabiti na redno vzdrževanje.

Matija Pecko pa ni le mojster med sodarji, pač pa se loti tudi drugih del, ki so povezana z obdelavo lesa. Tako izdeluje vse potrebno za mline, pa tudi vsa domača okna je sam naredil. V kleti hiše, kjer ima delavnico, preživi večino dneva. Poleti je treba še kaj postoriti okrog hiše in na zemlji, pozimi pa se lahko ves posveti svojemu sodarstvu. »Če tega ne bom mogel več, me bo kar pobralo, pravi »pintar« Matija in se spet loti nedokončanega sode.

T. CVIRN
Foto: EDI MASNEC

Japonci načrtujejo, mi pa samo improviziramo

Kako je Stane Baša na poseben način doživel daljno Japonsko

»Značilnost Japonske ni le vrhunska tehnologija, avtomatizacija, roboti in računalniki, pač pa je tudi vsaka ročna operacija delavca tako fantastično natančno premišljena, da delavec ne naredi niti enega nepotrebnega koraka in niti enega giba roke zastoj,« pravi Stane Baša, ki si je pred kratkim s čisto posebno delegacijo mladih Jugoslovanov ogledal Japonsko na drugačen način, kot pa jo lahko vidi in doživi navaden turist.

Sredi junija je namreč na 14-dnevni obisk na Japonsko odpotovala druga skupina 25 mlajših Jugoslovanov - prva se je po tej deželi potepala že lani novembra - razdeljena v podskupine za kulturo, ekonomijo in tehnologijo. Po dogovoru med zdaj že bivšim ministrskim predsednikom Japonske Nakasonejem in jugoslovenskim predsedstvom je celoten obisk plačala japonska vlada, saj naj bi bil osnovni namen tega potovanja boljše poznavanje Japonske. Iz vsake republike in pokrajine so se ga udeležili trije predstavniki in med slovenskimi je bil v skupino za tehnologijo izbran Stane Baša, 30-letni diplomirani inženir elektrotehnike, zaposlen v Gorenju, kjer se ukvarja z razvojem procesnih računalnikov. Po poreklu je Stane Celjan, sedaj pa živi v Zalcu.

Ker so gostitelji želeli predvsem predstaviti vsakdanji način japonskega življenja, je bil velik del programa za vse tri skupine skupen, nekaj pa se je nabralo tudi strokovnih vtisov. Kulturna skupina je obiskala japonsko televizijo in igralsko akademijo, na šoli ikebane pa so imeli nekaj ur predavanj, po katerih so se tudi sami preizkusili v tej japonski umetnosti urejanja cvetja. Ekonomisti so si ogledali japonsko borzo, kjer so se na simulaciji borznega posredništva preizkusili, kako bi se ob takšnem delu sami obnesli, obiskali so ministrstvo za trgovino z vzhodnimi državami in Jugoslavijo ter trgovsko podjetje, ki ima veliko stikov z evropskimi državami, pripravili pa so jim tudi predavanje o tržnem prodoru Japonske. Tehnološka skupina, katere član je bil tudi Stane Baša, pa si je ogledala znano avtomobilsko tovarno Nissan, tovarno Komatsu, ki se ukvarja s težko mehanizacijo in obdelovalnimi stroji, načrtuje pa tudi lasersko tehniko in elektroniko, Toshiba znanstveni in-

Čeprav se Japonska vse bolj obrača po zahodnjaških navadah, pa je navezanost na tradicijo še zelo močna. Na obisku pri japonski družini so Stanetu izdali nekaj skrivnosti igranja na tradicionalno japonsko glasbilo koto, ki ima precej strun, po zvoku pa spominja na harfo.

stitut, kje so si ogledali razstavo njihovih vrhunskih dosežkov, MTT, ki se ukvarja s telekomunikacijami in znanstveno univerzitetno mesto Tsukuba s številnimi raziskovalnimi inštituti sredi zelenja, daleč stran od tokijskega vrveža.

Kako daleč smo še za Japonci...

Ker dela Stane Baša v Gorenju, ki je po marsičem, zlasti pa po velikoserijskih proizvodnji, podobno tovarnam, ki so jih obiskali na Japonskem, se mu zdijo zanimive nekatere primerjave. »V montažni hali v Nissanu, ki je pravzaprav že precej stara, so uvedli visoko tehnologijo, avtomatizacijo in robote, čeprav je na Japonskem zelo malo dni, ko tovarna ne dela, kar pomeni, da so morali nove stroje uvajati tako rekoč med samim obratovanjem, česar pri nas niso navajeni. Kljub tej modernizaciji, pa je še vedno potrebnih veliko ročnih operacij, ki pa so tako racionalizirane, da je delavec kljub temu zelo malo,« razlaga Stane. »Pri sami proizvodnji so povsod izredno natančni, kontrola je stoo odstotna, napak pa je zelo malo,« pravi Stane, ki meni, da temu na poseben način botruje zelo strog sistem odkrivanja napak. Nikjer namreč niso opazili po-

dročij za medfazno popravljanje napak, ki so pri nas običajna. V naših tovarnah izdelek z napako odstranimo s tekočega traka, popravimo in vrnemo v proizvodni proces, na Japonskem pa vsak delavec kontrolira svojega predhodnika. Če opazi napako, ustavi trak, s tem pa se ustavi celotna hala. Pri delavcu, ki je napako napravil, začne utripati rdeča luč in »grešnik« se pred očmi vseh sodelavcev odpravi do izdelka in ga popravi. »Ob takšnem sistemu odkrivanja napak je seveda jasno, da ga polomiš najbrž samo enkrat in nikoli več,« pojasnjuje mladi strokovnjak. Kar se tiče primerjav z Gorenjem, Stane opozarja, da japonski napredek temelji na izjemni japonski delavnosti in računalništvu, ki je pristno povsod od procesnih do upravljal-skih ravni. Gre za tako imenovani computer integrated manufacturing, ki si ga v Gorenju že dolgo želijo. Toda, čeprav se trudijo kar se le da modernizirati njihove krmilnike, je res, da so za Japonci še zelo daleč. »Čeprav toarne, ki smo jih obiskali niso ravno cvet vrhunske japonske tehnologije in bi verjetno dosti več videli v halah Toshiba ali katere druge elektronske tehnologije, pa tudi to, kar smo videli, zadošča za takšne ugotovitve,« pravi Stane.

Obisk pri japonski družini je najbolj nazorno razkril vsakdanji način japonskega življenja. Japonci so zelo gostoljubni, disciplinirani in zavezani tradiciji.

Znanstvena mesta

Našim znanstvenikom pa se lahko slane pocedijo tudi ob primerjavi pozornosti, ki jo znanosti posvečamo pri nas in na Japonskem. »Vsi vemo, da je Japonska pravzaprav uspela s posnemanjem tujih dosežkov, ki pa so jih znali dobro vpeljati v lastno proizvodnjo in prodajo. Danes nimajo več kaj dosti kopirati in morali bodo preiti iz imitirajoče v inovacijsko družbo. Ker to dobro vedo, dajejo raziskavam in znanosti izjemen pomen. Znanstveno in univerzi-

V Tokiu so spoznali Jugoslovana, ki je po podiplomskem študiju ostal na Japonskem. Njegov delovnik je sicer ekstremen, pa vendar čisto japonski. V banki dela od 8. do 18. ure, potem ima prosto do 21. nato pa se spet loti dela, ki ponavadi traja do 1. zjutraj...

tetno mesto Tsukuba je dober primer zagotavljanja vrhunskih pogojev za znanstveno delo. Z ustanavljanjem takšnih mirnih odmaknjenih mest z izjemnimi laboratoriji in inštituti ter z njihovo vsestransko informacijsko povezanostjo nameravajo do leta 2000 postati znanstvena velesila,« pripoveduje informacije iz prve roke Stane Baša.

Natančnost in delavnost

Ena najbolj razvpitih japonskih značilnosti je njihova delavnost, pri kateri pa je zanimivo, da ne gre za točno določen delovni čas. Stane pravi, da gre tu pravzaprav za poseben način razmišljanja. Naloge delavcem določi šef in jih je treba opraviti, ne glede na to koliko časa bodo zanje porabili. Toliko, da bo stvar opravljena in to dobro, kar se razume samo po sebi.

Osnovni namen obiska Japonske ni bila strokovna specializacija, pač pa spoznavanje vsakdanjega življenja in japonske tradicije. Tako so na primer prenočevali v tradicionalni japonski hiši, z večino majhnimi praznimi prostori. Obvezen je kimono in bose noge. Hrana je strogo japonska in treba se je potruditi s paličicami, sicer lahko ostaneš lačen, ker običajnega pribora nimajo. En dan pa so preživeli pri japonski družini, kjer so lahko kljub opaznim vplivom zahoda, spoznali japonsko navezanost na tradicijo. Gostitelji so jim predstavili tradicionalno japonsko glasbilo koto, ki po zvoku spominja na harfo. Seveda so jim pokazali tudi japonsko tradicijo pripravljanja posebnega zelenega čaja, s katero je povezana posebna filozofija, izvirajoča iz zen budizma. Obiskali pa so tudi kabuki, japonsko gledališče, kjer igrači uporabljajo le mimiko, zbor pa v starojaponskem jeziku prepeva zgodbo. Občinstvo igralce spodbuja prav tako navdušeno, kot pri nas na nogometnih tekmah...

Druga tipična značilnost pa je natančnost. »Japonci načrtujejo tudi podrobnosti, pri nas pa včasih improviziramo celo pri velikih rečeh,« pojasnjuje Stane. Ne le do sekunde natančni vlaki, tudi pri samih obiskih so izjemno natančni. Napak, ki so jih storili drugi, ko so obiskovalcem pokazali preveč, oni ne ponavljajo. V vseh tovarnah obstajajo službe, specializirane za obiske. Natančno vedo, kaj obiskovalci smejo in česa ne smejo videti. Ponekod so na tleh celo zarisane poti po katerih popeljejo radovedneže. Vse podrobnosti obiskov so bile krajeno in časovno do potankosti določene, vsi ogledi in srečanja pa med seboj precej podobni. Po kratkem pozdravu in ogledu video filma, so si v eni uri ogledali, kar so si pač smeli, po polurnem pogovoru pa so se odpravili naprej. Jasno je, da niso nikjer zamujali...

INES DRAME

Deček s »frajtonerico«

Na območju smo lahko s harmonikarskim podmladkom zadovoljni. Zanimivo je, da se desetletni Robi Kamplet, s svojo frajtonerico, praviloma pojavlja kot eden najmlajših. Doma je na Grobelnem.

S svojo starinsko »Lubasko« je začel nastopati z osmimi leti. Zdaj igra že precej časa tudi na svojo novo diatonično harmoniko. Harmonikarsko znanje si nabira pri Kampletu v Dramljah, uči pa se tudi s kaset in plošč. Pravi, da vadi po razpoloženju. Igra stare skladbe ter narodnozabavne in partizanske, vsega skupaj okrog 50 skladb. Nastopal je že na številnih prireditvah na Ponikvi, v Dobju, na srečanju harmonikarjev v Matkah, na Grobelnem, bil pa je tudi na izbirnem tekmovanju za Zlato harmoniko v Šmarju. Lani je dobil tudi pismeno povabilo za srečanje harmonikarjev na Pokljuki, a se ga ni mogel udeležiti.

Robi Kamplet obiskuje 4. razred šentjurske osnovne šole in seveda nastopa na vseh šolskih proslavah. Igral je tudi šentjurskim upokojenkam. Njegova glasbena pot ga pri šolskem uspehu ne ovira in je odlični učenec. V prostem času vadi harmoniko in zelo rad bere, predvsem knjige o živalih. Za prihodnost pa, bolj po tihem, že kuje načrte za glasbeno skupino.

Sošolci »dečka s frajtonerico« dajejo, kot pravi, prednost disco glasbi. Kljub temu pa ni bojzani, da bi ta najbolj domači instrument izumrl.

BRANE JERANKO

Na morju

Ko smo na morje mi prispeli, smo vsi v hiške poleteli. V hiškah hitro iz torb vse, da nam na poti ne bi bile. Potem smo v vodo pohiteli, skropili se vsi veseli. Ko na kosilo smo odšli, smo jedli vsi kar za tri. Zvečer smo v postelje odšli, zaspali, ker smo utrujeni bili.

VESNA ZALOŽNIK

Rada delam na vrtu

Tovarišica nam je rekla, da bomo na šolskem vrtu posadili čebulo. Jaz to znam, ker sem že letos pomagala mami. Doma smo že posejali in posadili vse, kar potrebujemo. Še malo, pa bo že kaj pokukalo iz zemlje.

Rada delam na vrtu, ker vem, da bo naš pridelek vedno boljši, kot če zelenjavo kupimo v trgovini. Mm, se mi že cedijo sline!

MONIKA KEROVEC, 4. b
OŠ Edvard Kardelj
SLOVENSKE KONJICE

Ribica

Ribica je plavala po morju. Rada bi jo prijela in imela. Pa mi je ušla na dno morja.

Katja KRIŽANEC, 2. r.
OŠ Stranice

Promet – prepovedane igre

Neko nedeljo smo na cesti v Košnici igrali igro med dvema ognjema. Zbralo se nas je veliko. Vodila sta Andrej in Rok. Jaz sem bil v Rokovi skupini, kjer nas je bilo šest, v rezervu pa je šel Rok. Odigrali smo več iger in ni smo pomislili na nevarnost.

Pri četrti igri smo se skregali. Rok je trdil, da je Andreja zbil, Andrej pa, da je bila »talna«. Roka je razjezilo, zato je žogo brcnil daleč za ovinek. Boštjan je tekel za njo. Izza ovinka je pridrvel avto in se ustavil tik pred Boštjanom. Boštjan je zgrabil žogo in zbežal proti domu. Sofer je izstopil iz avta in začel upravičeno vpiti na nas.

Zdaj se ne igramo več ob cesti, ampak na travniku.
SAMO FARCNIK, 4. b.
OŠ Frana Kranjca,
Celje

Strah pred zajcem

Nekega sončnega dne sem bil sam doma. Bilo mi je zelo dolgčas. Premišljeval sem, kaj bi delal, a nič se nisem mogel domisliti. Končno mi je padlo nekaj na misel. Odločil sem se, da grem iskat gobe. Vzel sem kosaro in jo mahnil proti gozdu. Že na poti v gozd sem jih v mislih nabiral in med premišljevanjem hitro prišel do gozda. Hodil sem po hribu navzgor in iskal gobe. Naenkrat sem malo više zagledal nekaj, kar je bilo podobno gobi, a je bil le navaden list. Hodil sem dalje in bil spet z mislimi pri gobah, ko je mimo mene prišel zajec. Tako sem se prestrašil, da sem se spotaknil in padel. Ko sem se pobral sem stekel domov, ker sem bil prepričan, da me nekdo straši.

Doma sem zaklenil vsa vrata, zaprl okna in sedel v kot. Še takrat sem pričakoval, da me bo zdaj zdaj nekaj prijelo, a na srečo ni bilo nič. Samo strah z velikimi očmi je bil...

BLAŽ KRIŽAN, 6. b.
OŠ EDVARD KARDELJ,
Rogatec

Pripodili so se težki oblaki

Prebudilo se je novo lepo jutro. Bilo je poletje. Hitro sem se oblekla in pozajtrkovala, potem pa sem veselo stekla na dvorišče. Poklicala sem sosedo in skupaj sva se šli igrati na igrišče. Ure so minevale kot bi trenil. Že je odzvonilo poldan, ko me je mama poklicala h kosilu. Ko sem se najedla, sem ji poma-

gala na vrtu. Čez nekaj časa je nad nama grozno zahrumelo. Hitro sem pogledala kvišku in opazila vojaško letalo. Ko sem se ozrla še malo naokrog, nisem prezrla črnih kopastih oblakov, ki so se valili proti nama. Na te oblake sem opozorila tudi mami, ki je na moje opozorilo samo zmigala z rameni. Po nekajurnem delu se je nad nama močno zablistalo, zatem pa še gromko zagrmelo. Hitro sva stekli v hišo in začeli opazovati oblake. Prepregali so se, da so pokrili celo vas. Kot nekakšna pokrovka nad loncem. Veter jih je zganjal na kupe, da so bili videti še bolj grozni. Kmalu pa se je ulilo. Najprej počasi, potem pa vedno gosteje in hitreje. Dež je padal s takšno naglico, da se je videla sama belina, kot da bi padal sneg. Najprej sva mislila, da bo toča, vendar narava nama je prizanesla. Postopoma je pojenjal veter in nato še dežne kaplje. Polagoma se je vse umirilo. Oblaki so se razpršili na vse strani. Kmalu je izza njih pokukalo sonce. Nebo se je zjasnilo. Po nalivu sem se šla zopet igrati.

LEA STUPAR, 6. r.
OŠ Bratov Letonje,
Smartno ob Paki

KO SEM ŠEL V
SOLO SEM VIDEI
SRNO, KI JE BILA
RJAVE BARVE.
NATO JE PRIPELJAL
AVTO. IN SRNA JE
ZBEŽALA V
KORUZO.

Stanca Tyorž
2. r. Stranice

Počitnice

Počitnice se zelo veselimo. Na počitnice bom odšel na morje. Tam se bom naučil plavati. Na obali bom iskal polže, v morju pa školjke.

UROŠ HREN, 1. r.
OŠ Stranice

Sreča

Sreča! Kaj vse si ljudje predstavljamo pod to besedo?

Morda je sreča lahko tudi nesreča. V sreči lahko tudi jokamo, ker se bojimo, da bi to, kar imamo, izgubili.

Težko je reči, kaj je sreča. Morda se v tej besedi skriva žarek, ki ga sonce pošlje skozi nebo k nam na zemljo, morda je to prijazen nasmeh, ki ga podarimo drugemu, kadar smo srečni.

Ljudje mislimo, da smo srečni samo, če se dogajajo velike stvari. Velikih stvari pa je malo. V zgodovini jih je bilo veliko, a kaj je zgodovina v primerjavi s posameznikovim življenjem.

Zato moramo iskati srečo v malih stvareh, ker samo tako lahko v njih spoznamo nekaj privlačnega, veselega in lepega, kar je življenja vredno.

BOJANA POTOČNIK, 7. r.
OŠ Slivnica

Moja domači kraj

Moja domači kraj je majhna vas po imenu Skomarje. Naša hiša stoji na samotni ob gozdu. Meni se zdi, da je tu najlepše. Ko sem zunaj, lahko tekmam vse povsod. Ni se mi treba bati avtomobilov in tudi po gozdu se lahko sprehajam. Poslušam ptice kako pojejo pa tudi zajčke in srnice vidim.

Pri nas je res lepo.

UROŠ ROŽMAN, 2. r.
OŠ Boris Vinter,
Zreče

CENA MALIH OGLASOV

- do 10 besed 6.000 din
- vsaka nadaljnja beseda 500 din

Hkrati obveščamo bralce Novega tednika, da bo mali oglas objavljen v tekoči številki v primeru, da ga naročite najkasneje do ponedeljka do 9. ure dopoldne.

Naslovov oglaševalcev, ki so objavljeni pod šifro, v uredništvu nimamo. Vsi zainteresirani morajo oddati pismene ponudbe, skladno z vsebino oglasa in navedbo šifre v oglasni oddelek.

Naročniki Novega tednika imajo pravico do enega brezplačnega oglasa, do deset besed, na leto.

Ni jih čez počitnice, še zlasti, če je hladna osvežitev blizu.

Foto: EDI MASNEC

- MESNI IZDELKI
- ZAMRZNJENO LISTNATO TESTO
- ZAMRZNJENO SADJE
- SIRI
- SLADOLED

PRODAJNI CENTER »SOMBOR« ZAGREB,
HARAMBAŠIČEVA 40 a
Tel. (041) 216-038

KOVINSKA INDUSTRIJA VRANSKO p.o.
63305 VRANSKO

KOVINSKA INDUSTRIJA VRANSKO

Komisija za delovna razmerja
vabi k sodelovanju

strokovnjaka na področju razvoja in projektivne ali na komercialnem področju

POGOJ: za dela in naloge na področju razvoja in projektive se zahteva izobrazba VII. ali VI. stopnje strojne smeri z dvestoletnimi delovnimi izkušnjami za dela in naloge na komercialnem področju pa se zahteva izobrazba VII. ali VI. stopnje ekonomske smeri s triletnimi delovnimi izkušnjami

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s trimesečnim poizkusnim delom. Za dela in naloge nudimo tudi stanovanje.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov:

»KOVINSKA INDUSTRIJA VRANSKO«, Vransko 57.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končnem zbiranju ponudb

UNIOR – kovaška industrija Zreče

razpisna komisija pri

DS TOZD Orodje Lenart

razpisuje dela in naloge

Vodje TOZD Orodje Lenart

reelekcija.

Zahteva se srednja ali višja strokovna izobrazba ustrezne smeri in delovne izkušnje na vodilnih delovnih mestih.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še vse druge posebne pogoje, ki so predvideni v družbenem dogovoru o kadrovski politiki občine Lenart.

Pisna dokazila o strokovni izobrazbi in navedbo dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov UNIOR – kovaška industrija Zreče, TOZD Orodje Lenart, Kidričeva 19, 62230 Lenart.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

Rogaška

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA, DS SKUPNIH SLUŽB

objavlja prosta dela in naloge

analiza in spremljanje plana

za nedoločen čas.

POGOJ:

- ekonomist
- 2 leti delovnih izkušenj
- poskusno delo 2 meseca.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni po objavi tega oglasa na naslov: ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA, Kadrovska služba, 63250 ROGAŠKA SLATINA.

Kandidati bodo o odločitvi obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

NOČNE
CVETKE

Prejšnji ponedeljek je v slaščičarni Zvezda Celju Rade B. iz Sentjurja z vidom. Rade je ne-
pravilno pretiraval z alkohol-
nimi pijačami in očitno vi-
dno dvojna vrata. Nesreča je
bila pravzaprav v tem, da
ni odločil za prava in ta-
ni odšel skozi okno. Zapr-
tost je bila. Pravijo, da imajo
tudi Rade jo
saj je šla šipa v dro-
Rade pa je odnesel celo
Res pa je, da ima pri
nekaj izkušnji, saj je že
krat popil čez mero in
kaj podobnega.

Prejšnji ponedeljek je
do pretepa na Malga-
ulici v Celju, kjer je
T. iz Trubarjeve ulice
Dušana L. Dušan
k zdravniku s hu-
ranami, Aleša pa ver-
čaka kazenska ovad-
Miličniki še niso razi-
vlozroka za pretep, saj
se Aleš in Dušan ta dan
srečala.

V sredo je zašel na Ma-
ersko cesto Milan R. iz
barjeve ulice in tam na-
del in pretepel Olgo J.
in Olga se prej nista
mila, Olga pa si verjetno
da Milana nikoli ne bi
mila, saj je iz tega prve-
rečanja odnesla precej
modric.

V soboto so morali mi-
ličniki kar dvakrat posre-
vati v Linhartovi ulici,
ker je Peter J. doma že
rečel v rožicah, ustrašoval
družino. Drugič so
ličniki posredovali ob
h jutraj, ker pa je kaza-
da kljub pozni uri v Lin-
hartovi se lep čas ne bo mi-
so Petru priskrbeli po-
v v prostorih za trezne-
Zadeva se je tako razre-
v v vsesplošno zadovolj-
- miličniki in Petrova
žlina so imeli mir, Peter
se ni imel nad kom raz-
jati.

S. Š.

hahnil z droga

Prejšnje sredo se je v Ponik-
ti Zalcu ponesrečil 25-let-
elektromonter Stanislav
šek iz Celja. Turnšek je
vodka Anton Čretnik naro-
taj pripravi vse potrebno
idranje droga in napenja-
kabela, potem pa je odšel.
izklopil električni tok.
šek je medtem zlezel na
brez naveze, prevrtal
za namestitev sidra, po-
pa omahnil in padel šest
rov globoko. Morda se je
delu dotaknil tudi električ-
ne. Ko se je delovodja vr-
je bil Stanislav Turnšek že
ev.

KDOR IŠČE - TA NAJDE

V Potrošnikovih prodajalnah zmeraj kaj
novega!

osezonska razprodaja ženske,
moške in otroške
POLETNE
KONFEKCIJE

Do 40%
znižane cene!

od 1. do 13. avgusta 1988

- Pridite! V potrošnikovih blagovnicah, marketih in osta-
lih prodajalnah vas pričakujemo!

MIRX

POTROŠNIK CELJE

Promet med obiranjem hmelja

Miličniki, člani žalskega
sveta za preventivo in vzgo-
jo v cestnem prometu in
predstavniki Hmezađa vsa-
ko leto poskrbijo, da se med
obiranjem hmelja promet
v Savinjski dolini odvija
čim bolj varno. Letos so že
pripravili sestanek, na kate-
rem so se dogovorili, kako
bo potekal promet v dolini
med 20. avgustom in 20. sep-
tembrom.

Kakšnih bistvenih novosti
ne bo, saj gre za že utečeno
akcijo. Še posebej delavci

Hmezađa se dogovorjenega
tudi držijo, medtem ko
kmetje večkrat naredijo kak-
šen prekršek. Miličniki še
posebej opozarjajo, da je pre-
povedano nalagati hmelj na
lojstrske vozove, pri nalaga-
nju na prikolice pa je potreb-
no biti previden, da hmeljne
trte ne bi zakrivalo luči. Prav
tako opozarjajo na dosledno
čiščenja cest, saj predstavlja
blato na cesti v deževnem
vremenu nevarno past pred-
vsem za hitrejša vozila. Trak-
torje, ki morajo biti oprem-
ljeni z varnostnim lokom ali

kabino, pa lahko vozijo le ti-
sti, ki imajo ustrezne izpite.

Pred obiranjem hmelja bo-
do na vseh pomembnejših
cestnih vpadnicah v dolino
postavili opozorilne table in
z dodatno signalizacijo hi-
trost vozil omejili na 60 kilo-
metrov na uro. Traktorji pa
bodo lahko prečkali magi-
stralno in regionalne ceste
samo na določenih preho-
dih, kjer bodo tudi čuvaji, ki
bodo traktoristom pomagali
varno prečkati cesto. Čuvaji
(lahko so le polnoletne ose-
be) morajo poznati prometne
predpise, za morebitno nes-
rečo pa ni odgovoren čuvaj,
ampak traktorist.

Večja previdnost je po-
trebna tudi glede pešcev, če-
prav že precejlet (od kar so
v Savinjski dolini večinoma
vpeljali strojno obiranje
hmelja) ni takšne gneče se-
zonskih delavcev. Večje sku-
pine delavcev naj bi hodile
po lokalnih cestah, ob slabši
vidljivosti (megla, tema) pa
bodo morali biti opremljeni
s kresničkami. Sicer pa bo
med obiranjem hmelja pre-
povedana hoja po magistral-
ni in regionalnih cestah. Na
sestanku pa so se tudi dogo-
vorili, da bi ponoči čim bolj
omejili promet s traktorji.

Glede na veliko število
traktorjev na cestah je zad-
nja leta obiranje hmelja po-
tekalo sorazmerno varno in
z malo nesrečami. K temu so
nedvomno veliko pripomo-
gli vsi preventivni ukrepi.

S. ŠROT

Pešec pred vlak

V soboto je v Grobelnem po-
vozil vlak 61-letnega Franca
Pušnika iz Grobelnega. Vlak,
ki je peljal po desnem tiru iz
Maribora proti Celju, je vozil
25-letni strojevodja Avgustin
Rus iz Sentvidra pri Stični. Ko
je strojevodja opazil, da se ti-
rom približuje pešec, ga je opo-
zarjal z zvočnimi signali in za-
čel zavirati. Vendar pa se pešec
ni umaknil, tako da ga je loko-
motiva zadela in odbila približ-
no deset metrov naprej, kjer je
obležal mrtev.

Sprevedal kolesarja

Prejšnji torek se je 45-letni
Jožef Jurhar iz Pongrace z av-
tomobilom peljal po Karde-
ljevi ulici v Zalcu. V bližini
tržnice je, kot kaže, spregledal
kolesarja, 57-letnega Antona
Florjana iz Zalca, ki se je peljal
pred njim. Jurhar je zbil koles-
sarja, ki ga je vrglo v vetro-
bransko steklo avtomobila, po-
tem pa je padel na tla. V nesre-
či sta se huje ranila oba. Jurhar
in Florjan in so ju odpeljali
v celjsko bolnišnico.

Pretesno prehitjevanje

S tovornjakom s prikolico
je prejšnji četrtek vozil v Ro-
gatu 23-letni Jožef Kropec iz
Strmca pri Rogatu. Na Kidri-
čevi ulici je dohitel 17-letno
Djurdjico Tepeš iz Huma na
Sutli, ki se je peljala z mope-
dom. Kropec je začel prehitje-
vati mopedistko, ko mu je iz
nasprotne smeri pripeljal
osebni avtomobil. Da bi se iz-
ognil trčenju, pri tem pa se je
Višnja tako hudo ranila, da je
umrla na kraju nesreče. Djur-
djico pa so huje ranjeno prepe-
ljali v celjsko bolnišnico.

Brez izpita in čelade

V soboto se je 18-letni To-
maž Kristavčnik peljal z mo-
torjem po Iršičevi ulici proti
Ostrožnemu. V bližini hiše
s številko 6 ga je zaradi preve-
le hitrosti vrglo v enega od
parkiranih avtomobilov. Moto-
rist je padel in se huje ranil.
Prepeljali so ga v celjsko bol-
nišnico, kjer je kmalu po ne-
sreči umrl. Kristavčnik je vozil
brez voznškega dovoljenja in
tudi brez zaščitne čelade.

SKSMSŠ Štore

obvešča, da so še prosta mesta za vpis v 1. letnik

srednji program metalurški tehnik in
skrajšan program metalurgija-
strojništvo.

Dela metalurškega tehnika obsegajo zahtevna dela
in naloge pri taljenju, litju, kontrola in preiskava
materiala v obratu ali v laboratoriju, načrtovanje
delovnih procesov in postopkov, ugotavljanje rezul-
tatov dela. Pogoji 8 razredov OŠ.

Značilni poklici oz. dela in naloge za VIP Pridobiva-
nje, predelava in obdelava kovin - skrajšan - ročna
obdelava kovin; dela na manj zahtevnih strojih in
napravah; montaža in vzdrževalna dela v procesni
proizvodnji in energetiki, manj zahtevna dela v varil-
stvu ipd. Pogoji najmanj 6 raz. OŠ.

Prijavite se lahko od 15. 8. 1988 v tajništvo šole.

DRAVSKE ELEKTRARNE
MARIBOR
TOZD Elektroprenos Podlog

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge:

elektro monter - energetik

(IV. oz. III. stopnja strokovne izobrazbe - 0 oziroma
1 leto del. izkušenj) - 2 delavca

dodatni pogoji: sposobnost za dela na višini.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev
ter opisom dosedanjih del naj kandidati pošljejo v 15
dneh po objavi na naslov:

Dravske elektrarne Maribor
TOZD Elektroprenos Podlog
63311 Sempeter v Savinjski dolini

Nepopolne vloge komisija za delovna razmerja ne bo
obravnavala. Kandidate bomo o izbiri obvestili
v 8 dneh od dneva sprejetega sklepa.

MERX

GOSTINSKO PODJETJE
CELJE

Delavski svet

TOZD SAVINJA LAŠKO

razpisuje
prosta dela in naloge

1. Individualnega poslovnega
organa - direktorja TOZD
2. Vodjo knjigovodstva - dela in
naloge s posebnimi pooblastili in
odgovornostmi

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev določenih
z zakonom in pogojev v skladu z družbenim dogovo-
rom o kadrovski politiki izpolnjevati še naslednje
pogoje:

- pod 1.
- višja ali srednja izobrazba smeri za turizem in
gostinstvo ali druge ustrezne smeri
 - 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na delih in nalogah
vodenja in organiziranja
 - organizacijske in vodstvene sposobnosti
 - da kandidat pri dvojnem delu uveljavlja načela sa-
moupravljanja in socialistične morale
 - da predloži predlog o načinu realizacije razvojnega
programa TOZD in opredeli svojo vlogo pri reali-
zaciji programa.

- Pod 2.
- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri
 - 2 oz. 5 let delovnih izkušenj na delih in nalogah
v računovodstvu
 - sposobnost organiziranja in vodenja dela
 - da kandidat pri svojem delu uveljavlja načela sa-
moupravljanja in socialistične morale.

Dela in naloge razpisujemo za dobo 4 let.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili naj kandidati po-
šljejo v 8 dneh od dneva objave na naslov:
SOZD MERX - GOSTINSKO PODJETJE CELJE,
Splošno kadrovski sektor, Ljubljanska c. 5, Celje
z oznako »za razpisno komisijo«.
O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh
po izbiri.

Merx se bo boril za vrh

Optimizem v vrstah celjskih košarkarjev ima čvrsto podlago

V ponedeljek 1. avgusta so po julijskem odmoru z delom začeli košarkarji Merxa. Predsednik kluba KK Merx Jože Geršak je uvodoma povedal: »V lanskem sezoni smo v 2. delu lige bili tretji po uspešnosti, kar je dokazalo določeno kvaliteto. Po prvenstvu smo osvojili turnirje v Postojni, Titovem Velenju in Torunu. Ekipa od lani ostaja skupaj ob dveh okrepitvah. Ker bomo v pripravljalnem delu znova imeli možnost igrati v ligi Alpe-Jadran, v skupini z Merxom so avstrijski ABC Merkur iz Graza ter italijanska Jadran iz Trsta in Oderzo, smo si za cilj zadali 3. mesto v 1. B ZKL zahod, za kar pa si moramo prizadevati že od danes naprej z vsemi močmi.«

Trener ekipe Boris Zrinski, je zatem predstavil program priprav in argumentiral visoke cilje na eno od prvih treh mest (prvo prinaša uvrstitev v 1. A ligo, drugo in tretje pa možnost v razigravanju, t.i. play-outu).

»Dobili smo centra Todoroviča in Markovića, iz JLA je že prišel Pečak, kasneje se bo vrnil tudi Minšek (prišel iz šoštanjske Elektre), pričakujemo še centra Spasojevića iz Vršca. V JLA pa bo odšel Pučko. Lani smo se začeli pripravljati 26. julija, liga pa se je začela 26. septembra. Letos pa naj bi do 22. oktobra, ko v 1. kolu gostujemo v Zrenjaninu pri ekipi Servo Mihalja, opravili kar 115 aktivnosti za razliko od lanskih 82. Lani smo odigrali le 12 tekem, sedaj jih imam v načrtu 27. Igrali bomo z republiški in 1. B ligaši, proti koncu priprav pa tudi s kakšnim iz 1. A lige. Žreb je letos še bolj neusmiljen kot lani, vendar moramo kljub temu že na začetku storiti vse, da se ne bi ponovilo lanskih sedem porazov v prvih sedmih kolidih. Boriti se moramo za vrh. Kvaliteto lahko še izboljšamo s številnimi treningi. Ker se bo igranje sobota-sreda ponovilo kar štirikrat, bomo v vadbi usmerili pozornost tudi na

to. Predvsem pa imamo še veliko rezerv v igri v obrambi.«

Za tem je celjski trener igralce odpeljal na prvi trening v letošnji sezoni, še prej pa jim je razdelil termiski program dela v pripravljalnem obdobju, v katerem ni izpuščena nobena podrobnost prav tja do 22. oktobra. Načrt je v grobem tak: od 12. do 21. avgusta osnovne priprave na Rogli, 26. avgusta 1. kolo v ligi Alpe-Adria, od 21. do 25. septembra posebne priprave v Mežici ter 7. in 8. oktobra vikend turneja v Zagrebu. Po treningu, ki je pokazal, da se je borba za mesta v ekipi, ki bo letos še posebej trda, že začela, je Boris Zrinski še dodal: »Veseli me, da bom letos imel 12 ali več izenačenih igralcev, s katerimi bodo treningi lahko zelo kvalitetni. Tudi tekem s kakovošnimi nasprotniki bo dost, kajti na bližnjo Roglo prihaja vedno več »pravih« ekip. Za razliko od lani poznamo tudi nasprotnike. Od mladih lahko letos velik napredek v igri dokažejo Sušin, Marković.«

Zoran Marković (205 cm) je prišel iz Sremske Mitrovice. Čeprav spada med najbolj marljive na treningu, je že na začetku priznal, da prihaja iz sredine, kjer se ni veliko treniralo: »V tem kolektivu je nekaj izrednih posameznikov. Mislim, da sodimo med prvih šest ekip, z veliko dela morda tudi med prve tri. Vidim, da je klub dobro organiziran. Upam, da mi bodo omogočili, da bom čimveč treniral, predvsem sam. Opazil sem, da je trener pravi poznavalec.

Spasoje Todorović je Črnogorec iz Nikšića. Vendar je 209 cm visoki košarkar zadnjih deset let preživel v Sloveniji, natančneje v Ljubljani, kjer je vseskozi nastopal za Smelt Olimpijo. Nikoli ni bil zvezda, vendar vedno marljiv, prizadeven, pa tudi izredno hvaležen igralec, ki je s svojimi izkušnjami venomer opravičil zupanje trenerjev v obrambnih nalogah. Levak, ki se dobro znajde pod košem in so-

lidno skače, je ob obvezni cigareti po prihodu iz garderobe povedal: »Vse je odvisno od prvih petih kol. Če bomo imeli takrat pravo podporo občinstva in uspešno prebrodili začetna gostovanja, lahko uspemo. Mislim, da izstopa le tuzlanska Slobda Dita, morda tudi reški Kvarner, sicer pa je dosti ekip izenačenih.«

Aleš Pipan, lani najboljši igralec in strelec Merxa: »Cilji so zelo visoko zastavljeni. Moramo vedeti, da tudi druge ekipe dobro delajo, nekatere še kvalitetneje in v bolj-ših pogojih. Trejte mesto bi bilo seveda velik uspeh, vendar je težko dosegljivo. Med mladimi je dosti takih, ki imajo vse možnosti, da postanejo pravi igralci, vendar je vse odvisno od njih samih. Trenutno še vsakemu nekaj manjka.«

Zoran Golc, kapetan moštva, je bil kratek: »Okrepitve so kakovostne. Strahu za izpad ni, tako da se bomo borili za zgornji del lestvice. Nekaj mladih, predvsem Marinković, lahko z veliko dela postanejo kvalitetni košarkarji.«

Milan Marinković, ki je v sredini lanske sezone prestopil v Merx takoj po službe-

nju vojaškega roka v Celju, košarkar z neverjetnim odri-vom, skromen in tih ter dela-ven, poln poleta z žogami v očeh, pa je bil najkrajši: »Želim si le, da bi več igral.«

Sašo Govc, play-maker Merxa, ki je lani odigral več kot solidno, posebej če upoštevamo, da je prejšnje leto bil v JLA, po vrnitvi pa se je še poškodoval: »Okrepitev s Todorovićem je najboljša pridobitev za klub v zadnjih osmih letih. Če dobimo še četrtega centra, bomo konkurirali za najmanj 3. mesto. Če ne bo poškodb in če bodo v klubu vse stvari na svojem

V torek bo Merx gostil poljsko ekipo KS Pogon. Tekma bo na STŠ Maršala Tita ob 18.15. V četrtek pa bo v Šentjurju turnir v okviru občinskega praznika, kjer se bodo Celjani pomerili z novim prvotligašem, novosadsko Vojvodino.

mestu, bomo tudi mi dali vse od sebe in skušali znova dokazati, da se v Celju igra vrhunska košarka. Sam moram še izboljšati igro v obrambi in bolje voditi napad, pa tudi realizatorske sposobnosti bi želel popraviti, čeprav ni pomembno, kdo daje koše. Nasprotniki se ne smejo bati posameznikov, bati se nas morajo kot ekipe, s tem pa bodo tudi posamezniki bolj cenjeni.«

DEAN ŠUSTER

Športnik Celja osvojil bron na Evropskem prvenstvu

V Amersfortu sta minuli vikend zastopala barve mlade države reprezentance v plavanju tudi Celjani Gregor Jurak in Jure Vračun. Čeprav jugoslovanski plavalci niso dosegli pričakovanih rezultatov, pa je z nastopom zadovoljen Gregor Jurak, ki je bil v zimskih mesecih prvenstva za Celjskega športnika leta. Da mu je kljub mladosti naslov upravičeno pripadel, je ponovno potrdil v Amersfortu, kjer je na mladinskem evropskem prvenstvu v plavanju osvojil bronasto medaljo v plavanju na 400 m kravl. Odličje se mu je nasmihalo tudi v ponedeljek, ko je plaval 1500 m kravl. Po prvih 500 m je Jurak vodil, nato pa ga prijel krč in je v cilj priplaval kot sedmi. Tudi Jure Vračun je nastopil solidno, saj je prvi dan z rezultatom 1:08,78 na 100 m prsno popravil mladinski državni rekord. Na fotografiji našega fotoreporterja Edija Masneca vidimo Juraka (levo) in Vračuna na podelitvi priznanj najboljšim športnikom v minuli sezoni.

Samo uporabljan
računalnik je dober
računalnik

VIZIJA

DO VIZIJA - Razvoj in izdelava računalniške programske opreme
Škvarčeva 4, 63 000 Celje
Tel. (063) 28-116, 28-121/int.007

ingrad
CELJE

GIP »INGRAD« CELJE

PODELJUJE VEČ ŠTIPENDIJ
ZA NASLEDNJE POKLICE

DIPL. ING. GRADBENIŠTVA
DIPL. ING. ELEKTROTEHNIKE
DIPL. ING. STROJNIŠTVA
DIPL. ING. RAČUNALNIŠTVA
DIPL. ORGAN. RAČUNALNIŠTVA
ING. GRADBENIŠTVA

GRADBINEC
TESAR KONSTRUKTOR
SLIKOPLESKAR
MIZAR
STAVBNI KLEPAR
STAVBNI KLJUČAVNIČAR
MONTER VENTILACIJSKIH NAPRAV
MONTER TOPLOVODNIH NAPRAV
MONTER VODOVODNIH NAPRAV

NUDIMO VIŠJO ŠTIPENDIJO.

VPIŠ V TRILETNI PROGRAM GRADNJE JE ŠE
MOŽEN.

Podrobne informacije dobite
po telefonu 33-511 (int. 202).

Vloge za štipendijo pošljite na naslov:

GIP »Ingrad« Celje,
oddelek za izobraževanje,
Lava 7,
63000 Celje

Kopitar vendarle v Seulu?

Rok Kopitar bo, kot vse kaže, vendarle nastopil na olimpiadi v Seulu. Njegov edini konkurent, mladi Predrag Melnjak, je v kanadskem Sudburyju na svetovnem mladinskem prvenstvu, v teku na 800 m tekel dobro, vendar bo četrto mesto, ki ga je osvojil, verjetno premalo za nastop v Seulu. Atletska zveza Jugoslavije, ki je Melnjaku v Kanadi kot mlademu perspektivnemu športniku ponudila še zadnjo priložnost, da se namesto Kopitarja uvrsti na olimpiado, je od njega pričakovala medaljo.

Po tekmi v Kanadi je predsednik AD Kladivar Peter Drogenik dejal, da bi bilo nepravilno, če Rok ne bi potoval v Seul. Poudaril je tudi, da bo Rok, na olimpiado bi potoval kot rezervni član štafete 4 x 400 m, v Seulu tekel tudi 400 m ovire, kar je njegova prva disciplina, medtem ko bi bil Melnjak bržčas le gledalec. Še vedno pa ostaja nejasno, na kakšen način Atletska zveza Jugoslavije sploh lahko na podlagi teka na 800 m določa, kdo bo na olimpiadi tekel 400 m, saj gre za dve povsem različni disciplini. GORAN OBREZ

A. AVGUST 1988

NA KRATKO

Titovo Velenje
v znamenju tenisa

Od ponedeljka dalje bo Titovo Velenje živelo v znamenju tenisa. Tam se bodo namreč na mladinskem državnem prvenstvu pomerile mladinske in mladinci do 18 let. Organizatorji, to je Saleški teniški klub, je minuli ponedeljek obiskal v prostorih M. Cluba nogometaško konferenco, na kateri so povabili tudi selektorja slovenske teniske reprezentance, Radmila Armenulića. Čeprav je Armenulić v ponedeljek povedal, da v Titovem Velenju ne bo najboljšega mladince Ivaniševića, pa se bo zanimiv boj mladih tenisašev.

N. G.

Uspeh modelarjev
v Ljubljani

V petek in soboto sta na evropskem tekmovanju modelarjev sodelovala tudi člani celjskega modelarskega kluba, ki deluje pod okriljem ljudske tehnike EMO. V kategoriji modelov s pogonom na vodo sta osvojila Klenovšek drugo in Lipičnik sedemnajsto mesto. Naslednji dan pa sta na mednarodnem tekmovanju za memorial Izeta Kurtalića osvojila Klenovšek tretje in Lipičnik četrto mesto. Tekmovanje je šlo tudi za svetovni pokal letalskih modelarjev.

M. H.

Na pripravah v Žalcu

Minuli teden so se na pripravah v Žalcu mudili nogometaši iz Bačke Palanke, ki nastopajo v II. ZNL. V okviru priprav so odigrali kar nekaj prijateljskih srečanj. Tako so v soboto v Titovem Velenju premagali velenjskega Rudarja s 5:2. V nedeljo pa so na

nogometnem igrišču v Žalcu odigrali prijateljsko srečanje z domačini. Rezultat srečanja med Partizanom Žalec in Bačko Palanko je bil 2:0 v korist gostov.

N. G.

Nogometni maraton
v Rečici

V petek popoldne se je na igrišču za mali nogomet v Rečici pri Laškem odvijalo zanimivo nogometno srečanje. Nogometaši iz Rečice so se pomerili proti nogometašem iz Marija Gradca, njihov dvoboj pa je trajal kar 24 ur.

Tudi ponoči, ko jih je osvežila poletna nevihta, se nogometaši obeh ekip niso ustrašili. V 24 urah so popili okoli sto litrov čaja in približno toliko Cedevite in Maratonika. Obe ekipi je sestavljalo po 30 nogometašev, tako da so se v skupinah po deset tekmovalcev menjavali na dve uri. V popoldanskem urah v soboto, ko so srečanje zaključili, je bila športna sreča na strani Rečičanov, ki so zmagali s 144:98, poudarili pa so, da rezultat pri vsej stvari sploh ni pomemben. Pomembno je bilo, da so vsi zdržali do konca. Najmlajši udeleženec maratona je bil štirinajstletni Andrej Marot, najstarejši pa štirinajstletni Vinko Račič. Najboljša strelca sta bila Srečko Očko in Džimi Napret. Oba sta dosegla po 17 zadetkov. Za najboljšega vratarja je bil proglašen Jože Sevšek. Svoje delo so odlično opravili tudi vsi trije sodniki: Janez Kotnik, Darko Jeranko in Miro Avdič, srečanje pa je potekalo brez incidentov, česar sta bili obe ekipi še posebej veseli. V Rečici si prizadevajo ustanoviti športno društvo, saj je v tej krajevni skupnosti za šport precej zanimanja.

N. G.

Nogometni turnir v Žalcu

Mali nogomet ima vse več privrženecv

V soboto je bil v Žalcu velik turnir v malem nogometu »Poreč 88«. Organizator turnirja je bilo gostišče Intihar iz Levca, ki je prvo uvrščeni ekipi kot nagrado za prvo mesto podelilo petdnevno bivanje s polnim penzionom v hiši Stanka Intiharja v Poreču.

Nogometni turnir si je ogledalo precej gledalcev, ki so bili z nogometnimi pred-

stavami zelo zadovoljni, znova pa se je izkazalo, da mali nogomet v Sloveniji dobiva vse več privrženecv, kar ob žalostnem stanju v našem profesionalnem nogometu sploh ne preseneča.

Po ogorčenih bojih v predtekmovanju, so se v finalno skupino uvrstile ekipa Kleparstvo Vukosavljević iz Ljubljane in ekipa Klateži ter Zvezdaši z Celja. Srečanje

med Kleparstvom Vukosavljević in Zvezdaši se je končalo z neodločenim izidom 2:2, medtem ko so Ljubljanci v drugem srečanju ugnali Klateže s 7:2. Kljub sumom, da se bosta celjski ekipi med sabo kasneje sporazumeli o izidu medsebojnega srečanja, sta ga odigrali borbeno in športno, za kar sta poželi še poseben aplavz občinstva. Srečanje se je

končalo z izidom 3:1 za Zvezdaše, kljub temu pa je prvo mesto osvojila ekipa Kleparstva Vukosavljević, ki je imala boljšo razliko v zadetkih. Drugo mesto in 200.000 dinarjev je osvojila ekipa Zvezdašev, tretje mesto in 100.000 dinarjev pa ekipa Klatežev. Obe ekipi sta za nagrado prejeli še komplet dresov in nogometno žogo. Organizator je po zaključku turnirja zagotovil, da bo turnir pripravil tudi prihodnje leto, že septembra letos pa bo pripravil turnir z enakimi nagradami tudi v tenisu.

GORAN OBREZ

Z novimi močmi v novo sezono

Žaljski nogometaši, ki bodo v letošnji sezoni nastopili v prvi slovenski ligi se že pospešeno pripravljajo na novo sezono. Tekmovanje se bo pričelo 28. avgusta, do takrat pa bodo žaljski nogometaši odigrali še nekaj prijateljskih srečanj. V novi sezoni bodo nosili zeleno rumene drese, ki so v skladu z barvami njihovega novega pokrovitelja, sozda Hmezd iz Žalca.

V ekipi Žalca bodo v letošnji sezoni nastopili: od leve stojijo – trener ekipe Stefanović, Mijatović, Govejšek, Dolžan, Naprudnik, Drušković, Topolovec, Jošt, Korun, Tasić, Mavrek, pomočnik trenerja Dević, čepijo – Turk, Aristovnik, L. KORBER

Prijetno v družbi mladih ustvarjalcev

V nedeljo so v Dobju pri Planini že šestnajstič zapored pripravili tradicionalno prireditve »Pokaži kaj maš«. Letošnja prireditve po mnenju organizatorja ni bila najbolj številna, bila pa je – kot so rekli – najbolj kvalitetna, saj je bilo muziciranje nastopajočih tako živo in pestro kot se nikoli.

Kljub temu, da je bila prireditve napovedana šele za 5. uro, je bilo na Dobju znatno že dosti prej, kajti mnogi obiskovalci so pohite, da bi si pridobili prostor bližje odru, pa tudi organizatorji so hiteli še z zadnjimi pripravi na prireditve, ko so se naposled zbrali tudi izvajalci, se je začelo igrati.

Nastopilo je 13 vokalno-instrumentalnih skupin, sedem pa se jih je predstavilo s petim ob spremljavi harmonike, ali kitare. Nastopajoče sta ocenjevala strokovna žirija in občinstvo. Ocenjevali so jih eno, pri tem pa je strokovna žirija upoštevala izvedbo kompozicije, intonanco, nastop in muzikalnost izvajalcev. Narodno zabavni ansambel »Prijetno razpoloženje« iz Sentjurja pri Celju je prejel največje število glasov (kar 77 od 80 možnih) in magal. Mladi fantje stari okoli 18 let, so se predstavili z dovršeno izvedbo dveh skladb iz repertoarja Alpskega kvinteta. Glavna odlika ansambla pa je predvsem muzikalnost, uigranost in virtuoznost, če pri tem upoštevamo njihova leta. Fantje odliko ansambla pa niso predstavljajo kakšno veliko presenečenje, saj so vsi dihalni srednje glasbene šole iz občine. Drugo mesto je osvojil vokalno-instrumentalni ansambel »Iskre« iz Vinskega, ki prav tako izvajajo le narodno-zabavno glasbo. Ansambel, ki šteje kar 7 članov, se je predstavljal, saj je ob vseh nastopih bil njihov najbolj pre-

pričljiv, manjka jim le pevska tehnika, ki ni slaba, vendar premalo intenzivna. Tretjo nagrado pa je prejela družina Polančevih iz Laškega, ki šteje 6 članov, in je za svoj nastop prejela 85% možnih točk. Njihovo muziciranje odlikuje predvsem muzikalnost, čemur prav gotovo botruje velika ljubezen do glasbe in seveda tudi harmonija življenja v družini. Ostali nastopajoči so se predstavili različno, nekateri boljše, nekateri slabše, ocena celotne prireditve pa je dobra, pripomba velja le na repertoar izvajalcev, saj je bil za večino udeležencev prezahteven, če pri tem upoštevamo njihove glasbene sposobnosti.

Organizacija prireditve je bila zelo dobra, saj so bili z njo vsi zadovoljni, le želimo si lahko, da bi bilo takšnih prireditve več, ne samo v Dobju in Ponikvi, temveč tudi drugod.

M. G.

Najstarejša udeleženka na prireditvi je bila Jožefa Ulaga iz Dobja, ki želi s svojim igranjem na citre predvsem ohraniti staro ljudsko pesem. Foto: E. EINSPIELER

Glasbeno zaneseni obrazi družine Polanc iz Laškega.

MERK TEKO CELJE

Lestvici Radia Celje

Zabavne melodije:

1. MALI BOGOVI – MARTIN KRPAN (6)
2. ONE MORE TRY – GEORGE MICHAEL (8)
3. TVOJA – CAFE (5)
4. SING THE BEATLES – RADIORAMA (5)
5. FANTASY BOYS – NEW BACCARA (9)
6. ALPHABET ST – PRINCE (4)
7. ŠTO TO BJEŠE LJUBAV – OLIVER DRAGOJEVIĆ (3)
8. I SAW HIM STANDING THERE – TIFFANY (2)
9. MOJ ROMEO – ROMEO (9)
10. EVERY DAY IS LIKE SUNDAY – MORRISEY (2)

Lestvica zabavnih melodij je na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.15.

Domače melodije:

1. NASVIDENJE – MIHA DOVŽAN (5)
2. SOLČAVSKE PLANINE – MIRO KLING (8)
3. MICKA VSTANI – DOBRI ZNANCI (7)
4. SAVINJČANI – CELJSKI INSTRUMENTALNI KVINTET (3)
5. NE POZABI DOMOVINE – FANTJE Z VSEH VETROV (8)
6. PESEM ZATE – ZRELO KLASJE (4)
7. T'K SI FLITNA – RUPAR (6)
8. SINKO MOJ, ZASPI – RŽ (2)
9. VESELI GODCI – SREDENŠEK (2)
10. PRIMORCI SMO VESELI LJUDJE – OTTAVIO BRAJKO (1)

Lestvica domačih melodij je na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.15.

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____
izvajalec _____
lestvica domačih melodij _____
izvajalec _____
ime in priimek _____
naslov _____

Nagrajenca: Maja Friedrich, Levec 45, Petrovče
Silva Košir, Škofja vas, Glonsko 7

Pišite na naslov: Novi tednik – Radio Celje,
Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje
Vsakič nagrada – velika plošča, ki jo izžrebanci izberejo v
prodajalni MELODIJA v Celju.

bodeči NOVI TEDNIK

Pozor

Pomislite, pripravili so resen udar.

Hud udar; ker je prišel iz zveznih struktur, bi lahko rekli, da je to državni udar.

Udar na naš žep!

Ne kmet, ne mlini ne bodo predpisali, po čem bo kruh nam treba jesti, vse to v sedanjih čudnih časih, nam »predpisale« bodo le obresti!

ZRCALO

Riša Bori Zupancič

Vprašanje

Ali veste, zakaj je bel kruh, ki ga pri nas kupujemo, pogosto tako črn?

Le zaradi zdravja!

Saj pravijo, da je črn kruh veliko bolj zdrav od belega, pa tako peki pridno skrbijo za naše zdravje.

Preblisk (počitniškega) tedna:

Študentski servis bolj skrbi za svoje »delavce« kot delavski sindikat!

V prodajalni avtomobilov – nedevizni

- Torej lahko ta avto vplačam še v sredo?
- Lahko, lahko.
- Veste, do tedaj moram kupiti še nekaj dinarjev!

**KAKO NAJ BOMO, TOVARIŠI, V DOBREM STIKU
– ČE NAS PA UDARJAJO PO JEZIKU.**

Vre, vre

Pravijo, da vse bolj vre.

Posledice so lahko dvojne: da se kaj dobrega skuha, ali pa da se kaj zasmodi. Za preprečitev slednjega so dobra razna gibanja.

**Kredit danes,
dolg še za vnuke**

Torej – vsaj nekaj jim bomo še pustili!

Prisluh

Celjski izvršni svet je le prisluhnil domačemu ekološkemu društvu in pripravil osnutek odloka, s katerim znižujejo stopnjo škodljivih snovi, ko je treba že »sprožiti« alarm.

Seveda bi bilo veliko bolje, če bi Celjanom uspelo znižati vsebnost raznih škodljivih snovi v zraku, ne pa da »znižujejo« le odlok.

Ena neoblečena

Ob Savinji nekaj stoji,
ob Savinji nekaj visi,
je nekaj okroglih vzboklin
in nekaj mikavnih vdolbin.

In veliko radovednih oči,
ki si to ogledat želi:
saj bi videli radi kako
vsak kmalu izgledal že bo!

Spremembe

Slišimo, da se v Celju in regiji obetajo precejšnje kadrovske spremembe.

Upamo, da to pomeni, da res prihajajo pravi ljudje na prava mesta.

Vsak po svoje

Pri nas je vse več najrazličnejših kmečkih iger – ki pa jih ne pripravljajo kmetje.

Kmetom še zdaleč ni več do iger.

VALERIJA SKRINJAR-TRVRZOVA

DOLINA ČRNE REKE

Prevedla Neža Maurer

Moji mami, ki je umrla v triinštiridesetem letu življenja,
sestri, ki je umrla v triinštridesetem letu,
hčerki, ki je umrla v šestindvajsetem letu;
mojemu rojstnemu kraju.

Valerija Skrinjar-Trvrzova se je rodila leta 1928 v Zagorju ob Savi. Delala je kot novinarka v agenciji Tanjug, dnevniku Oslobođenju in časopisu za mlade Male novine.

V svetu književnosti jo najdemo v zadnjih 25 letih. V tem obdobju je leta 1968 pri Mladinski knjigi v Ljubljani objavila zbirko pripovedk v slovenskem jeziku »Bosonoga«, isto knjigo je leta 1970 in 1972 v srbohrvaškem jeziku izdala Svjetlost iz Sarajeva.

Leta 1977 je pri Oslobođenju izšla zbirka povesti Drugačne pomladi, leta 1978 pa je Svjetlost izdala njene pripovedke za najmlajše »Da ne zalutaju snovi«, ki jo je pripravila biblioteka Bambi. Roman za mladino »Tajna partizanke Vanje« je bil objavljen leta 1981 pri Oslobođenju.

Pri Mladinski knjigi v Ljubljani je leta 1982 izšla zbirka otroških pripovedk Kam potuje cesta, istega leta pa je Univerzal iz Tuzle izdal pisateljčin roman Dolina črne reke.

Je to zdaj zares tisto, kar je želela? Je pravi odgovor na vse, kar se že dolgo zbira nekje v njej, jo priganja, da se zaletava zdaj sem zdaj tja, sama ne vedoč, kaj in kako naj naredi, kam naj gre. Kolikokrat je že verjela: to je zdaj tisto, kar mi je potrebno, kar sem si od nekdanje želela – a potem se tudi to prelevi v udarce po hrbtu...

Tako premišljuje Ana med korakanjem v koloni. Za njimi je že kakšnih pet-šest ur hoje, dovolj da se vse telo prilagodi enakomernemu ritmu gibanja in da sploh ni več potrebno misliti: noge se same izogibajo kamenju in koreninam kot do kraja izpopolnjen mehanizem. Samo če kje bliže zažvižga metek ali se raztrešči granata, se enakomernost gibanja zmede, glava postane eno samo veliko uho in vse telo je ena sama pripravljenost; napeto do poslednjega vlakna spominja na divjad, ki preži, v kateri smeri naj pobegne lovčemu. Toda noč je vse mirno. Samo kdaj pa kdaj pod nogami zapoklja suhljad, ki ostaja za kolono zdrobljena in pomešana s prstjo. Gozdna tišina je kot zdravilo.

Ali bo zmogla naperiti puško v oči, ki so jo nekoč božale s pogledi? Zazdi se ji, da že vse življenje dela stvari, ki jih ni hotela – a drugače ni mogla. Kako da se nikakor ne more sporazumeti sama s seboj... Čigavo

breme prenaša kot lastno sramoto? Kdaj se je to začelo? Ali ne mogoče z odhodom v mesto?

»Potegnili si se, zrastle, čas je, da začneš delati. V mesto pojdeš. Tukaj ni kruha za vse,« je rekla mama.

Vztrepetala je ob besedi – mesto. Tistega dne je vse v njej in okrog nje prepevalo. Celotno tuljenje rudniške sirene in mačje mjavkanje je bilo glasba, kakršno ima pravzaprav rada – ali ne bo ji težko, da te drobne stvari zamenja za nekaj velikega, očarljivega, kar jo zagotovo čaka v mestu. Sama v velikem mestu brez tistega večnega spremstva starejših: to lahko, tega ne smeš! Sama z denarjem, s katerim si v velikih, svetlih trgovinah izpolnjuje vse želje. Zenice so se ji večale od vznemirjenja. Mesto! Nenadoma se je zdrznila – v mestu ne bo srečavala Ivana. Zakaj ne bi delala tukaj, v mestu pa bo šla nekoč kasneje, z njim...

»Delala bom tukaj na separaciji, ali kjerkoli že, samo da ostanem doma.«

»Tukaj ni dela. Štrajk je presojal – kriza obsodila. Kaj ne vidiš, da te pijavke pogoltno odpuščajo celo stare delavce.«

»Odšla je v svet,« so govorili pri njih doma in takoj pričakovali, da jim bo iz tistega neznanega sveta prinesla nekaj lepega. Morda nožic z bleščečimi platnicami, ali še kaj lepšega...

Malo časa je prešlo, a veliko mesto je začelo izgubljati privlačnost. Čim bolj ga je spoznavala, tem bolj sta veselo pričakovanje izrivala negotovost in strah. Kam naj gre, kaj naj stori? V tisti razpotegnjeni, med planine stisnjeni in umazani rudarski dolini je vse poznala; če bi mižala, so njena bosa stopala bile široko odprte oči. Morda so njeni predniki v tistem prašnem revirju vtisnili v tla toliko stopinj, da ona zdaj samo polaga noge vanje in vse ji je znano in domače.

V mestu pa se počuti kot grahovo zrno, ki je majhno in nedozorelo kdo ve zakaj padlo iz stroka, pa se trklja po cesti in vsi čevlji ga strahujejo in brcajo. Najtežji so bili gospodarjevi, zapustili so trdo brazgotino.

Jutro je. Natančneje povedano – komaj se je dobro zasvitalo. Tako zgodaj ji tudi doma ni bilo treba vstajati, pa je niso gledali križemrok.

»Hitreje, hitreje, zgani se! Ni mogoče zastoj jesti kruha!« godrnja gospodar po vsej hiši hreščeče kot škrobasta žaga.

Le kje vzame toliko moči? se sprašuje Ana. Vpije zjutraj, rohani zvečer, ukazuje po ves božji dan. Povsod je, vse drži v svojih rokah, a še več na očeh in v mislih. Kolikokrat se ji je doma vse uprlo od večnega pomarjanja: ni denarja za čevlje, ne za moko, ne za knjige, ne za sladkor – pod roko se je kupoval saharin od tihotapev – ni denarja, ni... Kako je želela, da pobegne (posebno dokler ni spoznala Ivana) v svet kot toliko drugih, v svet, o katerem je sanjala na hišnem pragu. Toda tole je nekaj čisto drugega. Ali takšen svet ne obstaja ali pa je Ana zašla v slepo ulico. Najbrž bo držalo to drugo. Ni mogoče, da tako željenega sveta nikjer ne bo bilo. Če ga ne bi bilo, bi ljudje ne ostajali v svetu; vračali bi se. Doma je celo graja manj težka kot gospodarjeva pohvala.

O vsem tem razmišlja Ana, ko pometa dvorišče. gospodar pa se sprehaja sem in tja z bičem v roki – še malo, pa bo sedel v kočijo in se odpeljal, kdo ve kam – in bevska: »Kote! Kote!« Se zdaj, kamorkoli gre, vidi kote in prah v njih. Vidi in sliši pokljanje biča in drdranje kočije in se vsa združne vase. Ko privid mine, si oddahne in se mrko vzravna: vsaj kadar je sama, ji ni treba sklanjati glave.

»Ana, kaj je, spet zehaš, lenoba!«

»To bevska njena kolegica. Skupaj delata, jesta in spita. Starejša je od nje in vse je prav – tako se vsaj zdi. Ani – dokler je gospodar doma. Kadar ga ni, pa Lizi zrastejo rogovji: spravi se nad Ano kot skobec, celo glas ji postane grob kot gospodarjev, pa jo priganja od enega dela k drugemu kot občinskega osla brez počitka.

»Poribaj že te mize! Svatje bodo vsak čas tu. Pohiti!«

NOVI TEDNIK RADIO CELJE		LISTJE ZA HEK	SLOVNICO LOČILO	BOSANSKO- ŽENSKO IME	SLAVNOSTNA PRIREDITEV	NOVI TEDNIK RADIO CELJE		VOJAŠKI POHOD	ALŽIRSKI PRISTAN	ZOOVSKI UČENJAK	ČILSKI PRISTAN	NOVI TEDNIK
SESTAV JENSKA	ZIMSKA PADAVINA	KAJNOV BRAT				SKUPNO IME ZA SAMO- STALNIKE	HUDE SANJE					POKRAJINA V VIETNAMU
	KOZARSKI POGLAVAR											
ČITANKA							TROPSKA PAPIGA					
ZIVALSKI KROG							ZOOVSKI VERSKI PREDSTOJNIK					
							UMIKANJE					
						ELEKTRO MONTAŽA		BSENOVA DRAMA	SREDO- ZEMSKA RASTLINA	AMERICU		
						RASTLINA Z DEBLOM				SLAB PESNIK		
	VOKALA			DELAVEC ZA DNEVNO PLAČO								GRŠKA VOJAŠKA ORGANI- ZACIJA
	DRUŠTVO			PERZIJA								
		VRTINEC				DOMAČI PRAZNIK						
		GORNJI DEL GOBE				ZAJEČAR						
							IN REM					
							OTOK ČAROVNICE KIRKE					
BOŠTJAN HLADNIK			NIKO OŽBOLT			NOVI TEDNIK RADIO CELJE		ZNANKA FRANCOSKIH PREPROG				

Nagradni razpis

1. nagrada 5.000 din
3 nagrade po 3.000 din

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, pošljite jih od torka 9. 8. do 9. ure. Rešene križanke lahko prinesete tudi osebno, na vhodnih vratih je poštni nabiralnik. Na kuverto napišite NAGRADNA KRIZANKA in svoj točen na slov.

Rešitev križanke

Vodoravno: KS, POPEČEK, SALK, RIO MUNI, ANAIZA, ZAKON, BRASLOVČE, MATJAZ DEBELAK, JOE, IN, AROSA, EL, ŠTIP, RIAD, VINČE, CE, ORNE, OJE, VAS, LEAR.

Izid žrebanja

1. nagrado 5.000 din prejme: Ivan ŠPES, Keršova 7, 63212 VOJNIK.

3 nagrade po 3.000 din prejmejo: Martin OZIS, V. Orožna 8 b, 63230 ŠENTJUR, Drago BRADAC, Ljubljanska 10, 63001 CELJE, Rok BERGLEZ, Goričica 14 B, 63230 ŠENTJUR.

Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade boste prejeli po pošti.

HOROSKOP

OVEN 21. 3.–20. 4.

Pred vami je ugodnejše obdobje. Napetosti in nesporazumi se umirajo, zato se boste boljše počutili. Če boste šli na potovanje, boste zelo zadovoljni in dosegli boste odlične rezultate. Sprejeli boste namljivo ponudbo. Nekaj lepega vas čaka.

BIK 21. 4.–20. 5.

Obdobje je umirjeno in se vrača na stare tire. Poslovno boste uspešni. Družabni in službeni stiki bodo zelo pestri in ugodni. Ne pozabite na neko zelo pomembno osebno dolžnost, ki vam bo kmalu v pomoč. Priložnosti bo dovolj, izbira pa je vaša.

DVOJČKA 21. 5.–21. 6.

Pred vami je zelo ugodno obdobje. Polni boste energije in raznih koristnih nasvetov. V službi se bodo določene stvari vrtele tako, da bi lahko prišlo do nesporazumov. Kljub vsemu boste tako osobni, da boste stvari uredili. Srečali boste ljubo osebo. Če boste zni, boste ostali brez vsega.

RAK 22. 6.–22. 7.

Nagibate k zelo hitrim reakcijam. Nekaj od tega se vam bo posrečilo, prineslo dober rezultat, nekaj pa se bo tudi izjalovilo. Predvsem nastopajte mirno in premišljeno. Kmalu boste za vaše ravnanje nagrajeni. Kar ste hoteli ste dobili.

LEV 23. 7.–22. 8.

Obdobje pred vami je mirnejše kot je bilo. Obveznosti ne bo toliko kot doslej, osebnih stikov pa bo tudi manj. Spet se bo ponovil stari vzlog za slobo voljo, toda tokrat ga ne boste vzeli preveč resno. Povetite več energije zanemarjenim željam. Ne popustite doma.

DEVICA 23. 8.–23. 9.

Pred vami je nekoliko manj aktivno, predvsem pa bolj neugodno obdobje, zato se ne obremenjujte še z bolj napornimi nalogami, predvsem pa opustite velike družbe. Vsi skupaj vam ne bodo pomagali, kvečjemu vam bodo v naporni situaciji v breme. Kar ste poskušali, boste dobili nazaj.

TEHTNICA 24. 9.–23. 10.

Pred vami je obdobje manjših skrbi, ki pa vas ne bodo zaustavile pri vaših načrtih. Načrtovali boste večje naloge, ki jih boste pozitivno presenčili, pri vsem pa se pripravite tudi na večjo odgovornost. Družabni stiki bodo pestrejši. Neka osebna zadeva pa vam bo prinesla veliko zadovoljstvo. Ne odlagajte za drugič.

ŠKORPION 24. 10.–22. 11.

Se vedno niste zadovoljni s splošnim stanjem, zato boste zelo slabe volje, kar bo občutila tudi vaša okolica. Nikakor ne popustite, čeprav trenutno nekdo močnejši od vas. Vztrajajte pri odločitvi. Poiščite družbo izven službe. Nekaj si želite, nekaj pa ne.

STRELEC 23. 11.–21. 12.

Pred vami je zelo ugodno službeno in osebno življenje. Prav zaradi tega boste uresničili neko pomembno nalogo, katere rezultat bo vidljiv. V neki osebni zadevi pa boste morali hitro reagirati, če ne boste dosegli uspeha. Zvedeli boste nekaj novega. Kar boste doživeli, bo nepozabno.

KOZOROG 22. 12.–20. 1.

Pred vami je obdobje, ko boste morali opustiti vse večje obveznosti in naloge, ki so pred vami. Družabni stiki so ugodni, od nekoga pa lahko pričakujete le dobiček. V nekem sporu bodite vztrajni in nepopustljivi. Delajte, kar želite!

VODNAR 21. 1.–19. 2.

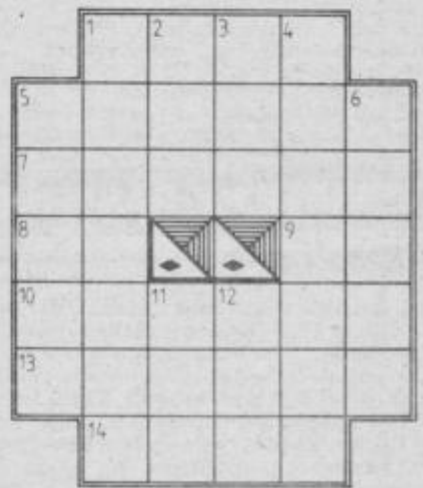
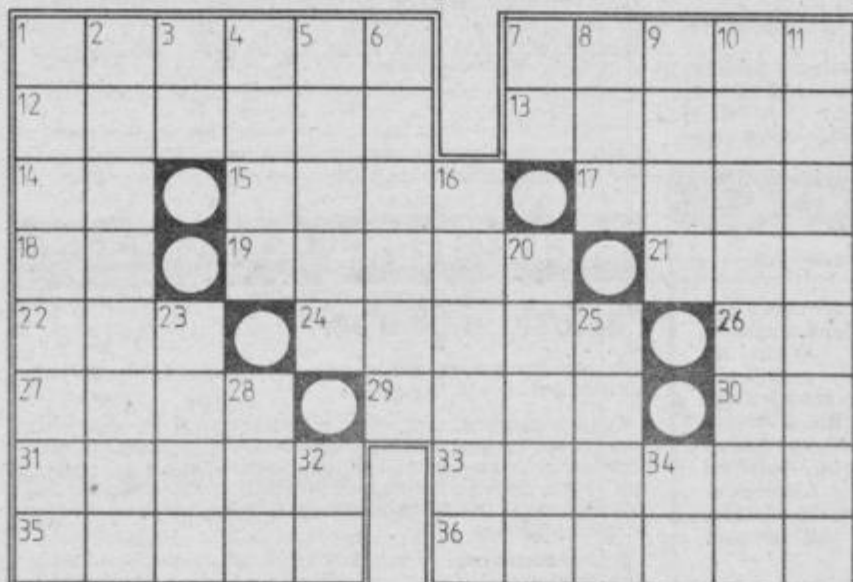
Pred vami je še ugodno obdobje, tako v službi, kot doma. Veliko bo priložnosti za nove poslovne stike, od katerih vam bo eden veliko pomenil. Čaka vas potovanje, od katerega pričakujete preveč. Se je pripravljenost za ponovitev.

RIBI 20. 2.–20. 3.

Določene obveznosti bi vam utegnile poslabšati položaj, ali pa vas bi razburili. Rešitev obveznosti je pred vami, predvsem pa pazite, da s vašim obnašanjem ne boste koga užalili. Srečali boste nekoga, katerega boste imeli koristi. Če ne boste previdni bo prišlo vse na dan.

SKLADIŠČNO TRANSPORTNI CENTER CELJE

skladiščenje • razkladanje, nakladanje in pretovor • cestni prevoz blaga • sortiranje, tehtanje, prepakiranje • jemanje vzorcev • vse administrativne storitve v zvezi z dejavnostjo

Mala križanka

Vodoravno: 1. angleška ploščinska mera, 5. sorodnica, 7. strokovnjaki za urejanje trase, 8. Reka, 9. mene, 10. kralj škrtov iz starofrancoskega epa, 13. drevo s kislo trpkimi sadeži, 14. jezero v Etiopiji.

Navpično: 1. prilastek v slovnicu, 2. ožina na Malaki, 3. gozdna mačka, 4. vetrnica, 5. plod stročnic, 6. cirkuško prizorišče, 11. grška črka, 12. japonski drobiž.

Križanka

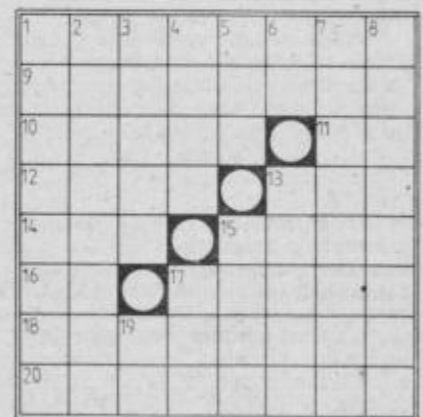
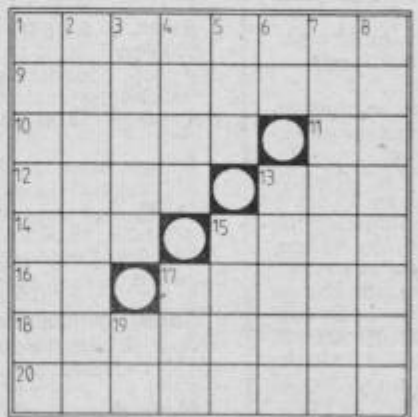
Vodoravno: 1. zdravilna rastlina za pomiritev, baldrijan, 7. ulična prodajalna časopisov, 12. oseba pri bikoborbi, 13. vrtilni moment v fiziki, 14. Risto Savin, 15. urna, posoda za pepel, 17. prostor v kuhinji, 18. latinski veznik, 19. najava, 21. severni jelen, 22. kesanje, 24. angleški fizik, nobelovec (Francis William), 26. Tone Tomšič, 27. OZD v Črnučah, 29. kravji mladič, 30. natrij, 31. Šerker, 33. naš revolucionar (Boris), 35. slovenski slikar (Božidar), 36. pripadnica nekdanjega naroda na Apeninskem polotoku.

Navpično: 1. slovenski jezikoslovec (Karel), 2. del pohištva, 3. ploščinska mera, 4. jahanje, 5. domača žival, 6. ponavljalni glagol v slovnicu, 7. Krapina, 8. ime pisatelja Fleminga, 9. posoda ovalne oblike, 10. oseba ki potuje z nami, 11. vrsta žabe, 16. nekdanje mehiško pleme, 20. odkladnica iz majhnih zrn, ikravec, 23. alpska smučarska disciplina, 25. ime pevke Ukrađen, 28. Eban, 32. Oliver Cromwell, 34. Libanon.

Rešitev iz 28. številke

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. TOVARNA, 8. AVALA, 13. DETANT, 19. ANAPURNA, 21. SISAK, 22. SELADON, 23. STROJ, 24. ATEIST, 26. TRATAR, 28. VA, 29. TAN, 30. OPEKA, 31. SOAVE, 32. BAL, 33. EKAR, 35. PESA, 36. SLIVNO, 38. KREKA, 40. RE, 41. AREST, 43. STARKA, 44. KRESE, 45. APORT, 46. TRESKA, 47. ORIKS, 48. SLINA, 49. KVARTE, 50. TRAKL, 51. LJ, 53. JADRO, 54. VLAKNA, 55. ARAM, 56. OSLA, 58. ANA, BRERA, 60. UKANA, 61. TON, 62. LD, 63. KARAČI, 65. KORINT, 67. PLANT, 69. TABORIT, 71. NENNI, 73. SENIORKA, 75. ALADIN, 76. ALAIN, 77. STAVKAR.

Magična kvadrata – dvojčka

Opisi so med sabo pomešani, zato morate sami ugotoviti v kateri lik boste vpisali rešitev.

1. hrvaško mesto blizu Drave – potepuh;
2. mesto v Avstraliji – kdor agitira;
3. azijska opica, dober plezalec – oseba ki skrbi za red;
11. Izvršilni odbor – vanadij
12. 4. gora s samostani, v Egejskem morju – muslimanski bog;
13. 17. bežanje – grški bog vetrov;
14. 5. sij – nekdanji vladar na Hrvaškem;
15. 15. predviden odpadek – pevec Nipič;
16. 6. Urška Tominc – Daneu Ivo;
17. 13. angleški pesnik (Thomas Stearnes) – pripoved z živalmi v vlogah;
18. 7. glasbila iz lesa, kože ali kovine, ki so le zvočila na katere udarjamo – klavirska skladba z več kontrastnimi odlomki;
20. 8. dragonec – mlajša kamena doba.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE CELJE

objavlja

razpis

za evidentiranje upravičencev do trisobnega kadranskega stanovanja s površino 82,44 m², ki se nahaja v Celju, Milčinskega ulica št. 7 in do dvoinsobnega stanovanja s površino 66,53 m², ki se nahaja v Celju, Škapinova ulica št. 5.

Organizacije združenega dela, ki zaposlujejo delavce, ki so brez ustreznega standardnega stanovanja in za katere ocenjujejo, da so zadostili kriterijem, ki opredeljujejo status delavcev, ki opravljajo dela in naloge širšega družbenega interesa, lahko posredujejo svoje prijave v tridesetih dneh od dneva objave tega razpisa.

Pravice in obveznosti se bodo presojale v skladu s Pravilnikom o osnovah in merilih za dodeljevanje stanovanj delavcem, ki opravljajo dela in naloge širšega družbenega interesa (Uradni list, SRS, št. 5/83 in 37/85).

SAMOUPRVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE CELJE

**DO »METKA«
tekstilna tovarna
in konfekcija
CELJE**

Odbor za delovna razmerja DSSS

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

vođenje sektorja za ekonomiko poslovanja

Za opravljanje teh del in nalog se zahteva VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah.

prodaja tkanin

Za opravljanje teh del in nalog se zahteva V. stopnja strokovne izobrazbe komercialne ali druge ustrezne smeri in 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: DO »METKA«, tekstilna tovarna in konfekcija Celje, Ipavčeva 22.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

VIO Laško, TOZD Glasbena šola Radeče

razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

učitelja kitare

~ PRU ali U

učitelja klavirja

~ PRU ali P

učitelja trobil

~ PRU ali P

učitelja nauka o glasbi

~ PRU ali P

učitelja flaute

~ PRU ali P

učitelja kitare

1/2 delovni čas

~ PRU ali U

učitelja baleta

1/2 delovni čas

~ PRU ali U

učitelja flaute

1/2 delovni čas

~ PRU ali P

Vsa dela in naloge so za nedoločen čas. Stanovanj ni. Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili v 15. dneh od objave. O izbiri bodo vsi kandidati obveščeni v 15. dneh po poteku roka za prijave.

RAZPISNA KOMISIJA

Uprave za družbene prihodke občine Šentjur pri Celju

razpisuje
prosta dela in naloge

davčnega inšpektorja I.

POGOJI:

- višješolska izobrazba ekonomske, pravne ali upravne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj
- vozniški izpit »B« kategorije

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas za nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na Razpisno komisijo Uprave za družbene prihodke občine Šentjur pri Celju v roku 15 dni od dneva objave razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni od dneva objave razpisa.

MIERX

KMETIJSKI KOMBINAT
SENTJUR

TEMELJNA ORGANIZACIJA KOOPERANTOV

razpisuje
prosta dela in naloge

vodja TOK Šentjur

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo agronomske smeri ter 48 mesecev delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah
- Kandidat za opravljanje navedenih del in nalog bo izbran za štiri (4) leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 8. dneh po objavi na naslov: KK Šentjur, TOK Šentjur – razpisna komisija. Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 30 dneh po odločitvi samoupravnih organov.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

razpisuje
prosta dela in naloge

Vodja plansko analitske službe

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske usmeritve, plansko analitske smeri in 48 mesecev delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah.
- Kandidat za opravljanje navedenih del in nalog bo izbran za štiri (4) leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: KK Šentjur, DSSS – razpisna komisija. Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 30 dneh po odločitvi samoupravnih organov.

TOZD Lastna kmetijska proizvodnja

objavlja prosta dela in naloge

1. vzdrževalec

na farmi Ponikva – obrat Slom

2. kuharica

na obratu Slom – Ponikva

Za navedena dela in naloge zahtevamo: pod 1. – IV. stopnja strokovne izobrazbe – ključavničar in 24 mesecev delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah – poskusno delo 3 mesece

Za zasedbo navedenih del in nalog želimo, da se prijavijo kandidati, ki imajo smisel in željo po poglobljanju znanja na področju vzdrževanja kmetijske mehanizacije.

pod 2. – IV. stopnja strokovne izobrazbe – kuhar – poskusno delo 2 meseca.

Dela in naloge združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom razen pod 2., kjer združujemo delo za določen čas, za čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu.

Pisne ponudbe z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: KK Šentjur – komisija za delovna razmerja.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po odločitvi samoupravnih organov.

*Kako bi dihal rad,
poslušal, gledal, sedel med vami,
katero vmes povedal,
pa me tišči teptan
nad mano grob preran.*

ZAHVALA

V dneh globoke žalosti in praznine, ki je nastala ob slovesu od našega dragega sina in brata

DRAGA ESIHA

iz Zadrž pri Šmarju,

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, kolektivu Činkarne, Aera, Mlinsko predelovalne industrije Celje, duhovniku za opravljen obred in izrečene prelepe besede slovesa, pevcem ter govornikom.

Hvala vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prezgodnji zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše žene, mame in babice

IVANKE CIZEJ

iz Zg. Hudinje

se iskreno zahvaljujemo za darovano cvetje in vence, za izrečena sožalja ter vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi za poslovilne besede obema govornikoma, kakor tudi duhovniku za opravljen cerkveni obred.

Žalujoči

mož Bertil, hčerki Majda in Janja z družinama.

ZAHVALA

Ob izgubi

MINKE ČEPIN-ČAKŠ

iz Šmarja,

se zahvaljujemo osebju ZD Šmarje, duhovniku Hriberniku, govorniku Stefanu Galufu iz Šmarja, Obč. org. ZZB NOV SO Šmarje in DO Izletnik Celje.

Žalujoči

Vsi njeni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame in babice

FRANČIŠKE LEČNIK

iz Vrh nad Teharjem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in izrekli sožalje. Hvala pevcem za odpete žalostinke, župniku za opravljen obred ter vsem, ki ste darovali za maše.

V globoki žalosti vsi njeni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta in starega očeta

IVANA TURNŠKA

iz Lokrovca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem za darovano cvetje, vence, izrečena sožalja, sosedom za izkazano pomoč, gasilec in govorniku. Hvala tudi duhovnikoma za opravljen cerkveni pogreb, in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi.

Pridelek brez umetnih gnojil

Gospodinje rade kupujejo pri Osmanu Saliju

»Ko pridete vi v Celje, potem vemo, da se že moramo pripravljati na zimo,« ogovarjajo celjske gospodinje Osmana Salija iz Gornje Banice pri Gostivarju. Nekako do začetka avgusta je vsako leto njegovo prodajno mesto na celjski tržnici prazno, potem pa skupno z bratom Azimom pripeljeta na vročem makedonskem soncu vzgojen paradižnik, papriko, čebulo in tetovski fižol.

Že 28 let prihaja v Celje: »Prvo leto sem pripeljal le

300 kilogramov paprike. Denar, da sem plačal prevoz zanj, sem si moral sposoditi pri Bakijeviču. Na srečo sem vso prodal in tako se je začelo, kljub nasprotovanjem starejšega brata, ki me ni pustil na tako dolgo pot. Imel je namreč slabe izkušnje, saj je leto pred tem tudi sam poizkusil srečo, a je moral štiri tone paprike, ker se pač ni znašel, vreči na smeti...»

Osman in dva brata, ki doma živijo v šestnajstletni skupnosti, letno posadijo 20 tisoč sadik paradižnika in po

količini tudi skoraj toliko paprike. Gospodinje pri njem rade kupujejo, saj ob konkurenčni ceni ponuja pridelek, vzgojen brez kakršnihkoli umetnih gnojil ali škropiv. Pa tudi sicer Osman dobro pozna celjske gospodinje in njih zahteve. Marsikaj pa je k njihovu okusu, kaj je dobro in kaj ni, tudi sam dodal. Kar deset let se je z drugimi prodajalci trudil, da so kupec začeli kupovati tudi rdečo papriko. In če ta datum komu kaj pomeni povejmo, da Celjani rdečo papriko raje kot zeleno kupujejo že dobrih dvajset let, od leta 1968.

In zakaj Osman ne pride na celjsko tržnico takrat kot prvi prodajalci paradižnika?

»Ne ukvarjam se s preprodajo, zato bom tudi v prihodnje namesto maja prihajal avgusta. A tudi tako se da dobro zaslužiti: Sicer pa, za vsak slučaj tretji brat doma skrbi za približno 500 ovac!«

RP

Poletni foto utrip

EDI MASNEC
Pasja vročina

Nadarjeni samouk

V Zidanem mostu je te dni počitniški prometni nemir. Redki se ozirajo po zelenih višinah nad Savinjo, kjer je drugačnejši utrip.

Stanko Stopič, 18 letni železniški premikač, živi na gorsko hribovski kmetiji pod Kopitnikom, na Zgornjem Breznu. Delo premikača opravlja tudi ponoči, poletje pa bo preživel ob delu na domači kmetiji. Njegov konjiček je izdelovanje lesnih izdelkov. Po osnovni šoli se je želel izučiti za mizarja, a ni imel možnosti. Za svoj konjiček ima bolj malo prostega časa. Svoje lesne izdelke izdeluje predvsem za domače potrebe. Napravljajo različne predale, stavbo pohištvo, po lastni zamisli pa si je napravil tudi zelo lepo oblikovano pisalno mizo. Mizarjenja se uči kar sam, sproti. Dela pretežno s skobelnim strojem, ki si ga je kupil pred letom dni.

Stanku se njegova življenjska želja vendar vsaj delno uresničuje.

BJ

Bodice

Za uspeh železarstva še ni dovolj – »železna volja«.

Fizikalni zakon pravi, da je energija neuničljiva – očitno za naše energetske zakon ne velja.

Usmerjeno izobraževanje vse bolj spominja – na fujakerskega konja.

Velika riba veliko bolj kot pri glavi, smrdi – pri bančnem računu.

Kdor poje, slabo ne misli – zato so birokrati antitalenti za petje.

Dejstvo je, da so nekatere čistilke bolj plačane od delavcev v proizvodnji dokazuje, kako cenimo pomenjanje pred tujim pragom.

Pes ki mnogo laja, malo grize, ker v njegovem imenu grizejo drugi.

Odgovorni imajo v rokah škarje in platno, toda glavna skrb jim je, kako bodo idejne nasprotnike zašili.

Po vsakem kongresu je izrečena misel: ni več popravne izpita. Res ga ni, postali bomo večni repetenti.

Verjetno so vodnikovo ulico v Celju tako hitro preuredili zato, da bi Celjani in okoličani hitreje prišli do davkarje.

Na račun vrtenja v začaranem krogu, so si mnogi »pričarali« kapital.

Papir marsikaj preneša, med drugim tudi – podpisovanje nepokritih menic.

MARJAN BRADAC

Partizanske domačije

Piše Milenko Strašek

Pod Ojstrico življenje ni prizanašalo

Izpod plenkače nastaja tram, iveri frče na vse strani. Robanov kot, Govčeva domačija. Dan tavanja, polnega srečanj s klenimi Solčavci, je za nami. Nad dolino, v kateri so že gospodarile prve sence, znanilke zgodnjega večera, je bilo videti obrise gora. Ozka cesta se je izgubljala v prvi mrak.

V prostorni sobi, opremljeni s stiliziranim kmečkim pohištvo, bi zlahka svatovali in še se ne bi bilo treba drenjati. Ob peči, ki je prijetno grela v hrbet, je sedela mati Marija Suhadolnik, žena osemdesetih let.

Zunaj se je mraz plazil s planin. Nekakšni čudni glasovi so vdiral v hišo.

»Jo, al' bo že vigred al' ne?«, se je bolj sama zase vpraševala Suhadolnikova mati, ki je njega dni živela

v Matkovem kotu. Čisto blizu meje.

Ovijal nas je mrak, prebirali smo si obraze in se tipali.

»V tistih časih, veste, je bila hiša polna partizanov. Prihajali so s Koroškega pa od onstran planin, iz Savinjske doline. Ko so odšli, je že potrkalo in so butnili v hišo Nemci. Človek je bil raztrgan, razpet med danes in jutri,« je počasi strgala skorjo spomina mati. Daleč je vse to. Spomin ni pomlad, ki se vrača vsako leto na novo.

Al' bo že vigred al' ne, se je znova zaslislalo izza domačne peči.

Vršnikovega Franca, gospodarja Govca, je življenje izpod zašiljenih vrhov Kamniških planin zaneslo v Anglijo, služil je v RAF – u (angleške kraljevske letalske sile), zamenjal je mrzle savinjske

sape z alžirsko vročino. Tako je nepredvidljivost razmetala ljudi. Vršnik ne bi nikoli spal pod toplim arabskim soncem. Človek pač postane igračka, ko ga življenje naplavi na neznana obrežja.

Vršnikova domačija v Robanovem kotu je dober znane izletnikov. Gospodinja Nina že od leta 1960 skrbno zapisuje vsakega gosta.

»Okoli dvatisoč nočitev imamo na leto, vendar vseh ljudi ne moremo sprejeti,« se spusti v pogovor, nenadno, kot plaz z gora. »Veste, spoznala sem, da ljudje ne marajo več kaj prida hotelov, da si želijo preprostosti.«

»V turizmu, še posebej v kmečkem, vsaj na Solčavskem, se razvname Nina Vršnik, so enkratne možnosti, vendar bi morali izboljšati ponudbo, ne pa kar ostajati

pri starem. V turistično ponudbo naj bi vključili našo zgodovino, mi pa to ne znamo, kar nekako odpravimo jo. Koliko tega je na Solčavskem. Številne partizanske spomenike nihče ne omenja, a gotovo bi si jih marsikdo z zanimanjem ogledal. Partizanske bolnišnice na primer.«

Pozimi se presele v Robanov kot k Vršnikovim Dalmatinci in Zagorci, poleti prihajajo Slovenci in tuji. Vsi so zadovoljni. Vršnikovi jim ponudijo domačo hrano, prijaznost in domačnost, med njimi se tkejo prijateljske vezi. Ob večerih klepetajo, dolinci se bratijo s hribovci, izročila se mešajo, nikaršnih meja ni.

Ta svet je dodobra spoznal tudi Ugovškov Jakob, lenarški siromak. Med Matke, Vršnike in Robane se je zale-

Marija Suhadolnik

zel, hlapčevstvo mu je pilo kri.

Tistikrat, ko so v Robanov kot že zahajali tuji, vzdihujoč nad lepoto planinskih očiakov in ljubkih dolin, so lenarški siromaki, raztepeni po hribovju okoli Gornjega grada, zemlje lačni, nikoli siti, prosjačili za delo. Se zažirali v gozdove s plenkačami, na smrt krivili hrbte med brazdami in kajpada kleli in pili iz obupa in stiske.

Nikoli niso pomenili nič in ni kazalo, da sploh kdaj bodo.

Sirotno življenje lenarških kajzarjev.

Jaka, tesarjev sin, kajzar sko dete, je spal več zunaj kot v baji. Je bilo pač tako, da so jih spravili na svet, te so rotke in jih prepustili zemlji nebu in pticam na veselje in žalost ljudem. In so srkali vedrino neba, trpljenje zemlje in njeno vlago in se tolažili s ptičjim petjem, dokler niso dorastli in se izgubili, za hlapce rojeni, med imenitnike.

Trije pobje, štiri dečve Ugovškovi iz La narta.

Enega je izrgala sirotne mu življenju nemška vojska in ga pahnila v smrt. Druga ga so ustrelili Nemci. Jaka je bil partizan.

Ni bila navada vpraševati kaj kdo želi, česa ne: dali so ga za kravarja k Bezovškemu. Napredoval je za hlapca, kot več pa se mu ni obetalo. Šele je videl le od zunaj, v njenih klopetih pa se ni nikoli drenjal. Vojska črk je šla mimo njega, neusmiljeno in pokončno, nič drugače, kot je znalo narediti življenje. Ta krat se ni vedel, da so na svetu Robani, Matki, za nobenega solčavskega imenitnika ni slišal. Tudi nobenega do brotnika mu ni vrglo na pol: sirotniki so si morali pomagati sami.

(nadaljevanje prihodnjega)